

LAUDERU PAGASTA PADOME

LAUDERU PAGASTA
TERITORIJAS PLĀNOJUMA
2006. – 2018. GROZĪJUMI

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS
UN APBŪVES NOTEIKUMI

LAUDERI 2008.

LAUDERU PAGASTA PADOME

**LAUDERU PAGASTA
TERITORIJAS PLĀNOJUMA
2006.–2018. GROZĪJUMI**

**TERITORIJAS IZMANTOŠANAS
UN APBŪVES NOTEIKUMI**

Apstiprināti ar Lauderu pagasta padomes 2008. gada 27. maija sēdes lēmumu;
1. §, 6. protokols.

SAISTOŠIE NOTEIKUMI Nr. 1

STĀJUŠIES SPĒKĀ: 2008. gada 6. jūnijā

Lauderu pagasta priekšsēdētājs _____/O. Ostrovskis/

Z.V.

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	6
LIETOŠANAS PAMĀCĪBA	6

LAUDERU PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

1. nodaļa

<u>PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI</u>	9
1.1. Virsraksts	9
1.2. Darbības lauks	9
1.3. Nolūks	9
1.4. Galvenais pamatprincips.....	9
1.5. Pārkāpumi un sodi	10
1.6. Apbūves noteikumu stāšanās spēkā	10
1.7. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss	10
1.8. Esošie neatbilstošie zemesgabali	11
1.9. Esošās būves un uzsāktā projektēšana un būvniecība	11
1.10. Grozījumi	11
1.11. Izņēmumi	12
1.12. Papildinājumi	12
1.13. Publiskums	12

2. nodaļa

<u>ATLAUTO IZMANTOŠANU DEFINĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS</u>	13
---	----

3. nodaļa

<u>ZONĒJUMS UN PLĀNS</u>	20
3.1. Zemes izmantošanas veidi un to apzīmējumi	20
3.2. Apzīmējumu pielietošana	21
3.3. Robežas	21

4. nodaļa

<u>NOTEIKUMI VISIEM ZEMES IZMANTOŠANAS VEIDIEM</u>	22
4.1. Pielietojums	22
4.2. Visās izbūves teritorijās atļautās izmantošanas	22
4.3. Visās izbūves teritorijās aizliegtās izmantošanas	22

4.4. Piekļūšanas noteikumi	23
4.5. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem	23
4.6. Zemesgabalu dalīšana vai apvienošana	23
4.7. Apbūves intensitātes un brīvās teritorijas rādītāji	23
4.8. Augstuma ierobežojumi	23
4.9. Pagalma noteikumi	23
4.10. Priekšpagalms – priekšdārziņš	24
4.11. Iedibināta būvlaide	24
4.12. Būvju atbilstība zemesgabala robežām	24
4.13. Redzamības trīsstūri	25
4.14. Attālumi starp ēkām	25
4.15. Aizsardzība pret trokšņiem	26
4.16. Fasādes, jumti, ūdens notekcaurules	26
4.17. Ēku un būvju rekonstrukcija, restaurācija un remonts	26
4.18. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai	27
4.19. Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņai	27
4.20. Žogi un prettrokšņa sienas	27
4.21. Skatlogi, reklāmas, markīzes	28
4.22. Apgaismes ķermeņi, kioski, paviljoni un citi ārtelpas elementi	28
4.23. Degvielas uzpildes stacijas	29
4.24. Saimniecības ēkas	30
4.25. Būves mājlopiem	30
4.26. Sanitārie noteikumi fermām un mājlopu būvēm	30
4.27. Stihiju postījumu atjaunošana	31
4.28. Inženiertehniskās apgādes nodrošinājums	31
4.29. Inženierkomunikācijas un iekārtas	31
4.30. Grāvju saglabāšana	32
4.31. Augsnes virskārtas un koku saglabāšana.....	32
4.32. Derīgie izrakteņi	32

5. nodaļa

<u>PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI</u>	33
5.1. Vispārīgās prasības transportlīdzekļu novietošanai	33
5.2. Noteikumi autostāvvietām	33
5.3. Autostāvvietu un garāžu piebraucamie ceļi	34

6. nodaļa

ATSEVIŠĶU APBŪVES TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.1. Individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas (DzS)	35
6.2. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorijas (DzD)	37
6.3. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju saimnieciskās apbūves teritorijas (RM)	38
6.4. Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas (JS)	39
6.5. Jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorijas (J)	40
6.6. Darījumu objektu apbūves teritorijas (D)	41
6.7. Ražošanas objektu apbūves teritorijas (R)	42
6.8. Jauktās darījumu un ražošanas objektu apbūves teritorijas (JR)	43
6.9. Inženierinfrastruktūras objektu apbūves teritorijas (RI)	44

ĪPAŠO TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.10. Kapsētu teritorijas (IK)	45
6.11. Derīgo izraktnu ieguves teritorijas (IJ)	45

SATIKSMEŠ TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.12. Satiksmes teritorijas (SC)	46
--	----

TŪRSIMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.13. Tūrisma un rekreācijas teritorijas (T)	48
6.14. Labiekārtotas koplietošanas teritorijas (TK)	48

DABAS PAMATNES TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.15. Dabas pamatnes teritorija (Z)	52
6.16. Lauksaimniecības zeme ar viensētu apbūvi (L)	52
6.17. Mežu teritorijas (M)	54
6.18. Ūdenstilpju un ūdensteču teritorijas	55

7. nodaļa

TERITORIJAS UN OBJEKTI AR ĪPAŠU STATUSU

<u>7.1. Kultūras pieminekļi</u>	57
<u>7.2. Aizsargājamās dabas teritorijas</u>	60
<u>7.3. Rekultivējamās teritorijas (IR)</u>	60
<u>7.4. Riska teritorijas</u>	61
<u>7.5. Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas</u>	61

8. nodaļa

AIZSARGJOSLAS

<u>8.1. Aizsargjoslu projektēšana un uzturēšana</u>	62
<u>8.2. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas</u>	63
<u>8.3. Eksploatācijas aizsargjoslas</u>	66
<u>8.4. Sanitārās aizsargjoslas</u>	72

9. nodaļa

BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Būvniecības priekšlikums	74
9.2. Detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtība	74
9.3. Būvtiesību īstenošanas kārtība	75
9.4. Būvprojektu izstrādāšanas, akceptēšanas un pieņemšanas kārtība	77
9.5. Būvatļaujas saņemšanas kārtība	77
9.6. Vides eksploatācijas kārtība būvdarbu procesā	78
9.7. Ēku un būvju nojaukšanas kārtība	78

10. nodaļa

<u>CITI LAUDERU PAGASTA SAISTOŠIE NOTEIKUMI</u>	80
--	----

11. nodaļa.

SPĒKĀ ESOŠO DETĀLPLĀNOJUMU

<u>UN SASKANOTO TEHNISKO PROJEKTU SARAKSTS</u>	81
---	----

IEVADS

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk tekstā – TIAN) ir pašvaldības teritorijas plānojuma sastāvā izstrādātas juridiski noformulētas prasības zemesgabaliem un būvēm, un līdz ar teritorijas plānojumā paredzētajiem izbūves priekšlikumiem ir saistoši visiem zemesgabalu īpašniekiem un citiem tiesiskajiem valdītājiem.

Gandrīz ikviens zemes izmantošanas veids pašvaldības teritorijā prasa lielāku vai mazāku būvi. Tādēļ arī zemes izmantošanas tiesības galvenokārt ir būvtiesības, kas nosaka, kādam mērķim, kur, ko un kā ir tiesības būvēt, tas ir, kādi šai apbūvei ir noteikumi. TIAN arī noteiktas prasības atļautajai teritorijas izmantošanai neapbūvētām teritorijām.

Lauderu pagasta teritorijas plānojums, kura sastāvā ir šie Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, izstrādāts saskaņā ar LR MK 2004. gada 19. oktobra noteikumiem Nr.883 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

Lauderu pagasta TIAN, kas vides plānošanas tiesību aktu ietvaros tiek izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi, uzskatāmi un konkrēti, cik to atļauj Lauderu pagasta teritorijas plānojums, atspoguļo zemes īpašnieku un citu tiesisko valdītāju tiesības attiecībā uz viņu īpašumā vai valdījumā esošā zemesgabala izmantošanu.

TIAN tekstā iekļauti un kursīvā izcelti noteikumi, kas izriet no likumu un citu tiesību aktu prasībām, un šajos noteikumos sniedz tikai papildu informāciju par augstākas kompetences noteiktām prasībām. Tās drīkst pastiprināt, taču nedrīkst atcelt vai mīkstināt. Mainoties likumdošanai vai veicot grozījumus LR likumos un Ministru kabineta noteikumos, izmaiņas attiecas arī uz teritorijas izmantošanu un apbūvi, teritoriju izmantošanas aprobežojumiem un citiem TIAN normatīviem, kurus regulē attiecīgie likumi un noteikumi.

Lai šos Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus būtu vieglāk lietot, to sastāvā iekļauta lietošanas pamācība, kā arī definīcijas, kas skaidro pieņemtos jēdzienus un terminus.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Pirms Lauderu pagasta Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izmantošanas, jāiepazīstas ar Lauderu pagasta teritorijas plānojumu, tas noteikti palīdzēs labāk uztvert šajos noteikumos juridiskā izteiksmē formulētās prasības, kā arī labāk izprast noteikto situāciju.

Divi raksturīgākie gadījumi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu lietošanā ir šādi:

1. Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vēlas noskaidrot, kādiem nolūkiem viņš drīkst izmantot zemi un būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz tās.
2. Potenciālais būvētājs kādai noteiktai izmantošanai vēlas atrast zemesgabalu.

Jebkurā gadījumā vispirms jāiepazīstas ar TIAN vispārīgajām nodaļām:

1. – "Pamatnostādnes un skaidrojumi",
3. – "Zonējums un plāns",
4. – "Noteikumi visiem zemes izmantošanas veidiem"
5. – "Prasības automašīnu novietošanai".

Šo nodaļu noteikumi (prasības) attiecas uz jebkuru zemesgabalu.

Pēc tam, pirmajā gadījumā, nepieciešams atrast un noskaidrot ar plāna "Lauderu pagasta teritorijas plānojums. Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana" palīdzību interesējošā zemesgabala piederību kādai no izbūves teritorijām. Tad jāatrod attiecīgajai teritorijai atbilstoša 6. nodaļas teritoriju izmantošanas noteikumu apakšnodaļa.

6. nodaļas apakšnodaļās noteikti nolūki, kādos Lauderu pagastā atļauts izmantot zemi un būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves attiecīgajā izbūves teritorijā. Nolūki ir noteikti kā atļautās izmantošanas, bet šo izmantošanu definīcijas, kā arī citu jēdzienu skaidrojums atrodams 2. nodaļā "Atļauto izmantošanu definīcijas un jēdzienu skaidrojums".

Otrajā gadījumā, ja kādai noteiktai izmantošanai jāatrod iespējamais zemesgabals, sākumā, iepazīstoties ar vispārīgajām nodaļām, īpaša uzmanība jāpievērš 4., un 5. nodaļai, kur jāpārlicinās, vai nodomātā izmantošana nav atļauta visās izbūves teritorijās. Pēc tam, ja nepieciešams, 2. nodaļā atļauto izmantošanu definīcijās jāatrod nodomātajai izmantošanai atbilstoša atļautā izmantošana un tad 6. nodaļā jāatrod tās apakšnodaļas, kur attiecīgā izmantošana ir atļauta. Tālāk plānā "Lauderu pagasta teritorijas plānojums. Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana" pēc teritoriju apzīmējuma un nosaukuma eksplikācijā būs redzamas tās teritorijas, kuru zemesgabalos vajadzīgā izmantošana atļauta.

Jāņem vērā, ka TIAN laika gaitā, izstrādājot un pieņemot detālplānojumus, 11. nodaļa "Spēkā esošo detālplānojumu saraksts" tiks papildināta ar detalizētiem, tikai uz konkrētu teritoriju attiecināmiem noteikumiem, kas būs sarindoti hronoloģiskā secībā.

Bez iepriekš minētā, vēl ar plāna "Lauderu pagasta teritorijas plānojums. Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana" palīdzību jāpārlicinās, vai interesējošais zemesgabals neatrodas kādā no plānā speciāli apzīmētām teritorijām ar izmantošanas aprobežojumiem.

Ja interesējošais zemesgabals atrodas kādā no plānā apzīmētajām aizsargjoslām, tad, papildus iepriekš minēto nodaļu noteikumiem, uz šo zemesgabalu attiecas vēl 7. vai 8. nodaļā noteiktie aprobežojumi.

Nodomātas būvniecības gadījumā jāiepazīstas ar būvtiesību īstenošanas kārtības noteikumiem Lauderu pagasta pašvaldības teritorijā, kas noteikti 9. nodaļā.

Šāda Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu lietošanas secība palīdzēs noskaidrot kāda konkrēta zemesgabala izmantošanas iespējas un ierobežojošus noteikumus, kā arī palīdzēs atrast iespējamo zemesgabalu kādai nodomātai izmantošanai.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu tekstā izmantoti šādi spēkā esošo valsts likumu un citu tiesību aktu, kā arī valsts institūciju nosaukumu saīsinājumi:

AL - LR "Aizsargjoslu likums",

BL - LR "Būvniecības likums",

CL - Civillikums

DL - LR likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

KK - LR Krimināllikums

KL - LR likums Par kultūras pieminekļu aizsardzību

LR - Latvijas Republika

MK - Ministru kabinets

MKN - LR MK

PL - LR likums Par pašvaldībām

SM CSDD - Satiksmes ministrijas Ceļu satiksmes drošības direkcija

TPL – Teritorijas plānošanas likums

VBN - MK 01.04.1997. noteikumi Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi"

VZD – Valsts Zemes dienests

ZL - LR Zvejniecības likums

Ja, noskaidrojot Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (prasības), ir radušās kādas neskaidrības vai jautājumi, kas ir pilnīgi iespējams, nepieciešams konsultēties Būvvaldē. Līdzīgi būtu jārīkojas, lai noskaidrotu, vai interesējošais zemesgabals nav ietverts kādā jau spēkā esošā detālplānojumā, ar kura prasībām šie noteikumi vēl nav papildināti.

LAUDERU PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

1. nodaļa.

PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI

1.1. VIRSRAKSTS

Šo noteikumu virsraksts ir "Lauderu pagasta Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi". Turpmāk tekstā, galvenokārt, lietots "TIAN".

1.2. DARBĪBAS LAUKS

(1) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas vides plānošanas tiesību aktu ietvaros tiek izdoti kā pašvaldības saistošie noteikumi, attiecas uz visu pašvaldības teritoriju, t.i., uz visām zemēm Lauderu pagasta administratīvajās robežās.

(2) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības ir saistošas visām fiziskajām un juridiskajām personām – zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem, veicot jebkādu zemesgabalu sadalīšanu vai apvienošanu, būvju un zemes ierīcības projektēšanu, būvdarbus, restaurāciju, rekonstrukciju, modernizāciju vai nojaukšanu.

(3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi neatbrīvo fiziskās un juridiskās personas no nepieciešamības ievērot spēkā esošo valsts likumu un citu tiesību aktu prasības.

(4) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ietver arī valsts likumu un citu tiesību aktu atsevišķas prasības, kas tekstā izceltas kursīvā, uzrādot iekavās saīsinātu attiecīgā noteikuma avotu, piemēram, (AL).

(5) Minētās likumu un citu tiesību aktu prasības regulāri jāpapildina, līdz ar šo tiesību aktu grozījumu spēkā stāšanos. Šie papildinājumi nav jāuzskata par Apbūves noteikumu grozījumiem.

1.3. NOLŪKS

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir līdzeklis Lauderu pagasta pašvaldības mērķu sasniegšanai saskaņā ar spēkā esošo Lauderu pagasta teritorijas plānojumu, lai, nosakot zemes īpašnieku un tiesisko valdītāju būvtiesības un pienākumus, veicinātu pašvaldības iedzīvotāju veselību, drošību, ērtības un vispārīgu labklājību, nodrošinot Lauderu pagasta pašvaldības, zemes īpašnieku, tiesisko valdītāju un vides interešu tiesisku līdzsvarotību.

1.4. GALVENAIS PAMATPRINCIPS

(1) Nekādas zemes nedrīkst izmantot un nevienu būvi nedrīkst būvēt, pārbūvēt, paplašināt, ierīkot vai izmantot, ja tas neatbilst Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

(2) Nedrīkst izsniegt nekādas pašvaldības institūciju atļaujas vai citus apliecinājumus nodomātai zemes izmantošanai vai nodomātai būvēšanai, pārbūvēšanai, paplašināšanai, ierīkošanai vai izmantošanai, ja ar to tiek pārkāpti jebkādi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

(3) Pirms zemesgabalu sadalīšanas, apvienošanas vai būvniecības uzsākšanas detālplānojumu obligāti izstrādā:

- a) virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās;
- b) teritorijām, kurās paredzēta meža zemes vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par apbūves teritorijām;
- c) brīvām, neapbūvētām teritorijām, kurām teritorijas plānojumā nav pietiekami detalizēti apbūves, infrastruktūras attīstības un plānošanas noteikumi;
- d) objektiem, kuri var nelabvēlīgi ietekmēt vidi;
- e) kompleksai teritorijas apbūvei, paredzot satiksmes infrastruktūru, inženierkomunikāciju un citu infrastruktūru izbūvi.

1.5. PĀRKĀPUMI UN SODI

(1) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir izstrādāti kā pašvaldības saistošie noteikumi.

(2) Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kura pārkāpj Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, ir vainīga šo noteikumu pārkāpumā un sodāma saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 26.pantu.

(3) Vainīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai ir pienākums novērst Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu pārkāpumu.

(4) Lēmumu par soda apjomu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa noteiktajā kārtībā atkarībā no pārkāpuma veida pieņem Lauderu pagasta Padome, balstoties uz Padomes Administratīvās komisijas priekšlikumu.

(5) Pārsūdzība par pašvaldības lēmuma atbilstību Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, kā arī pārsūdzība būvprojekta akceptēšanas lietā, ir iesniedzama Administratīvajā rajona tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

1.6. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMU STĀŠANĀS SPĒKĀ

(1) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad lēmums par to pieņemšanu ir publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

(2) Ja tiesa kādu Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu nodaļu, punktu vai noteikumu atzīst par spēkā neesošu, pārējā šo noteikumu daļa saglabā spēku.

1.7. ZEMESGABALA NEATBILSTOŠA IZMANTOJUMA STATUSS

(1) Ja zemesgabala (nekustamā īpašuma) izmantošana likumīgi iesākta, pirms pašvaldība pieņēmusi TIAN, kas nosaka zemesgabalam citu zemes izmantošanas veidu, attiecīgajam zemesgabalam (nekustamajam īpašumam) ir neatbilstoša izmantojuma statuss.

(2) Neatbilstoša izmantojuma statusa zemesgabala (nekustamā īpašuma) īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība jāuzsāk un jāveic atbilstoši šo Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībām.

(3) Ja zemesgabala (nekustamā īpašuma) īpašniekam līdz TIAN pieņemšanai, kas nosaka zemesgabalam citu zemes izmantošanas veidu, ir saskaņots (akceptēts) būvprojekts vai izsniegta būves projektēšanas atļauja vai būvatļauja un nav beigušies to derīguma termiņi, tad zemesgabalam ir neatbilstoša izmantojuma statuss, un īpašnieks ir tiesīgs turpināt

iesākto būvniecību (izņemot gadījumus, kad pašvaldība kompensē attiecīgā īpašnieka zaudējumus).

(4) Gadījumā, ja zemesgabals (nekustamais īpašums) tiek pārdots, atdāvināts vai kā citādi notiek īpašnieka maiņa, zemesgabals zaudē neatbilstoša izmantojuma statusu, un jaunajam īpašniekam jāievēro šo Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības.

(5) Ja, saskaņā ar šiem Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem ir jāgroza nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, to veic ar brīdi, kad tiek uzsākta jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība, kā arī ar brīdi, kad nekustamais īpašums tiek pārdots vai atdāvināts.

1.8. ESOŠIE NEATBILSTOŠIE ZEMESGABALI

Esošus zemesgabalus ar platību, fronti vai dziļumu, kas mazāks par TIAN noteikto, vai esošus zemesgabalus, ja to platība pārsniedz maksimālo zemesgabala platību, drīkst izmantot un uz tiem drīkst būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves atbilstoši attiecīgās izbūves teritorijas (apbūves zonas) noteikumiem ar šādiem nosacījumiem:

- a) šādus zemesgabalus jānodrošina ar būvnormatīvos noteikto inženiertehnisko apgādi;
- b) visi citi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir ievēroti.

1.9. ESOŠĀS BŪVES UN UZSĀKTĀ PROJEKTĒŠANA UN BŪVNICĪBA

Ja esošās būves ir likumīgi uzbūvētas vai tiek likumīgi (ar atļauju) projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas TIAN spēkā stāšanās brīdī, kā rezultātā daži būvju raksturlielumi neatbilst, bet esošais zemesgabala zemes izmantošanas veids atbilst Apbūves noteikumiem, tad:

- a) esošās būves drīkst pārbūvēt vai atjaunot ar nosacījumu, ka:
 - 1) pārbūvētas vai atjaunotas šīs būves atbildīs visiem tiem TIAN, kam atbilda esošās būves;
 - 2) nekādas pārbūves, ievērojot visas pārējās būves uz zemesgabala, nepalielinās neatbilstību noteikumiem;
- b) esošās būves drīkst paplašināt ar nosacījumu, ka:
 - 1) jebkura būves paplašināšana atbilst TIAN;
 - 2) paplašināšana, ievērojot visas citas būves un zemesgabala izmantošanu, nepalielina neatbilstību noteikumiem;
- c) ja pašvaldība nekompensē zaudējumus, iesāktos projektēšanas, būvēšanas, pārbūvēšanas vai ierīkošanas darbus drīkst turpināt.

1.10. GROZĪJUMI

(1) Izmaiņas TIAN veicamas kā teritorijas plānojuma grozījumi. Sagatavojami saskaņā ar MK 19.10.2004. noteikumi Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

(2) TIAN grozījumi nedrīkst grozīt valsts likumu un citu tiesību aktu noteiktās prasības un radīt attiecīgo likumu vai aktu pārkāpumus, ja tie nav akceptēti instancē, kas tos ir pieņēmusi.

1.11. IZŅĒMUMI

- (1) Jebkurā izbūves teritorijā pieļaujami izņēmumi, ja tie noteikti TIAN.
- (2) Izbūves teritorijas daļā, kas noteikta kā izņēmums, turpina darboties TIAN, kas attiecas uz to izbūves teritoriju, kurā izņēmums atrodas, ar šādiem nosacījumiem:
 - a) ja izņēmuma noteikums ir pretrunā ar kādu noteikumu, tad tā vietā stājas izņēmuma noteikums;
 - b) ja izņēmuma noteikums nosaka vienu vai vairākas speciāli atļautas izmantošanas, tad tās ir vienīgās izmantošanas, kādās zemi un būves drīkst izmantot;
 - c) ja izņēmuma noteikums speciāli atļauj vienu vai vairākas izmantošanas papildus atļautajām izmantošanām, tad visi citi izņēmuma noteikumi attiecas arī uz papildus atļautajām izmantošanām.

1.12. PAPILDINĀJUMI

- (1) Izstrādājot kādai pašvaldības teritorijas daļai detālo plānojumu jāprecizē:
 - a) zemesgabalu proporcijas, izmēri un robežas, arī ielu sarkanās līnijas un ceļu zemes nodalījuma joslu robežas,
 - b) zemesgabalu apbūves blīvuma vai apbūves intensitātes un brīvās teritorijas rādītāji,
 - c) būvlaides un nepieciešamie pagalmi (minimālie attālumi no zemesgabala robežām līdz būvēm),
 - d) ēku un būvju skaits, apjoms un augstums,
 - e) inženiertehniskā apgāde,
 - f) automašīnu novietošana, vietējās ielas un piebraucamie ceļi, kā arī pašvaldības ceļi, uzņēmumu ceļi un māju ceļi,
 - g) aizsargjoslas.
- (2) Izstrādājot konkrētai pašvaldības teritorijai detālplānojumu var precizēt arī citas prasības.
- (3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi regulāri jāpapildina, līdz ar izstrādātā detālplānojuma stāšanās spēkā uzrādot 11. nodaļā "Spēkā esošo detālplānojumu saraksts" detālplānojuma nosaukumu, pieņemšanas un spēkā stāšanās datumus, kā arī detālplānojumā risinātās teritorijas robežas un norādot šajās robežās ietvertās izbūves teritorijas;
- (4) Minētie papildinājumi nav jāuzskata par Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumiem.

1.13. PUBLISKUMS

Šie Apbūves noteikumi ir brīvi pieejami visiem interesentiem. Tādēļ Lauderu pagasta pašvaldības Padome regulāri informē par pieņemtajiem apbūves noteikumu grozījumiem un izdarītajiem papildinājumiem.

2. nodaļa.

ATĻAUTO IZMANTOŠANU DEFINĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS

Šajā nodaļā definētas ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem atļautās izmantošanas Pasienes pagasta pašvaldības izbūves teritorijās, arī apbūves teritorijās, kā arī dots svarīgāko pielietoto jēdzienu skaidrojums.

1. **Aizmugures pagalma dziļums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala aizmugures robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
2. **Aizmugures pagalms nozīmē** zemesgabala daļu starp zemesgabala sānpagalmiem no zemesgabala aizmugures robežas līdz jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai.
3. **Apbūve** - noteiktā teritorijā izvietotu būvju kopums
4. **Apbūves blīvums** ir procentos izteikta zemesgabala apbūves laukuma attiecība pret tā platību.
5. **Apbūves intensitāte** ir procentos izteikta stāvu platības attiecība pret zemesgabala platību.
6. **Apbūves laukums** ir zemesgabala visas ar būvēm apbūvētās platības summa, izņemot piebraucamos ceļus un labiekārtojumu.
7. **Ārējais sānpagalms** nozīmē sānpagalmu, kas tieši robežojas ar ielu vai ceļu.
8. **Ārstniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem domātu iestādi, arī poliklīniku, slimnīcu, klīniku, ambulanci, feldšeru punktu, sanatoriju un citu iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.
9. **Atklāta autostāvvietā** ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē autostāvvietu, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta (nožogota) automašīnu novietošanai uz laiku.
10. **Atklāta uzglabāšana** nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver preču uzglabāšanu brīvā dabā un atklātās, ēkā vai tās daļā neiekļautās platībās, bet kas nav autostāvvietā.
11. **Automašīnu novietošana** nozīmē visus automašīnu novietošanas veidus tās lietošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam.
12. **Autobusu pieturvietā** nozīmē izmantošanu, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgu novietošanu.
13. **Autostāvvietā** ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas vai vairāku automašīnu novietošanu uz laiku, kā arī stāvvietas, piebraucamos ceļus un vertikālās komunikācijas.
14. **Auto tirdzniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļas, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu vai uzglabāšanu izīrēšanas nolūkos, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnas aktuālai darbībai.
15. **Blīvi apdzīvota vieta** nozīmē teritoriju ar noteiktu robežu, kuras juridiskais statuss ir ciems un kurā dominē atļautās izmantošanas ar apbūves raksturu.
16. **Brīvā teritorija** ir zemesgabala neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. To raksturo brīvās teritorijas platība procentos no stāvu platības.
17. **Būtisks piesārņojums** ir valsts kompetentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā.
18. **Būve** - būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija.

19. **Būvniecība** — visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi - darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana
20. **Būve mājlopiem** nozīmē izmantošanu, kas ietver saimniecības ēku mājlopu un mājputnu izmitināšanai (kūti), kā arī citas būves mājlopiem, arī kūtsmēslu glabātuvi un vircas bedri.
21. **Būvlaide** nozīmē līniju zemesgabala iekšpusē, kas parasti noteikta paralēli ielas vai ceļa sarkanajai līnijai un kas nosaka minimālo attālumu starp sarkano līniju un jebkuru ēku, ko drīkst ierīkot.
22. **Būvtiesības** ir ar Apbūves noteikumiem noteiktas un aizsargātas fizisko un juridisko personu tiesības veikt izbūvi.
23. **Dabas pamatnes teritorijas** - kopējs nosaukums mežu, parku, skvēru, upju palienu, pļavu, purvu un upju, ezeru un citu ūdenstilpju teritorijām, kur izbūvēm ir sekundāra nozīme.
24. **Dabas piemineklis** ir atsevišķs, savrups dabas veidojums: koks, ala, avots, grava, klints, ūdenskritums, akmens un cits dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojuma saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī dabas pieminekļa tuvākā apkārtnē.
25. **Darījumu iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteli, biroju, kantori, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestādi, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.
26. **Daudzdzīvokļu nams** nozīmē izmantošanu, kas ietver ēku vai tās daļu ar dzīvokļiem, kuriem ir kopīga ieeja no zemes līmeņa, un kuru iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemesgabala.
27. **Degvielas uzpildes stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver degvielas (arī gāzes), eļļas un smērvielu pārdošanu, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektu un automašīnu mazgāšanu kā palīgizmantošanas. Degvielas uzpildes stacijas izvietojuma iespēju ielas vai ceļa sarkanajās līnijās pamato ar detālpilnījumu.
28. **Dvīņu māja** nozīmē divas bloķētas vienas ģimenes dzīvojamās mājas, parasti, katru uz sava zemesgabala.
29. **Dzīvoklis** kā palīgizmantošana nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver atsevišķu dzīvokli vai brīvstāvošu dzīvojamo māju, kas sastāv no istabas vai istabām, virtuves un palīgtelpām un ko izmanto kā īpašnieka, īpašuma pārvaldnieka, dārznieka vai cita, īpašnieka nolīgta, darbinieka mājokli.
30. **Ēka** (nams, māja) nozīmē atsevišķu arhitektonisku, tehnisku un konstruktīvu virszemes, arī daļēji pazemes būvi.
31. **Ēkas augstums** ir attālums no ietves virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē līdz tai augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, mansarda jumtam, kā arī jumta čukuram, ja jumts stāvāks par 45°), kas aiztur gaismas plūsmu 45° leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.
32. **Ferma** nozīmē izmantošanu, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecību, arī pastaigu laukumus, bet neietver ganības.
33. **Galvenā būve** nozīmē būvi, parasti ēku, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemesgabala.
34. **Garāža** nozīmē būvi vai tās daļu, kas ietver pastāvīgu automašīnas vai automašīnu novietošanu, un kas var kalpot gan īpašnieka vajadzībām, gan komerciāliem nolūkiem. Apbūves noteikumos garāža savrupmāju apbūvē garāžas nozīmē netiek lietota, jo ir ietverta dzīvojamajā vai saimniecības ēkā.

35. **Iedibināta būvlaide** ir esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecos zemesgabalos galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas.
36. **Iekšējais sānpagalms** nozīmē to pagalmu, kas nerobežojas ar ielu vai ceļu.
37. **Individuālais darbs** nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver vienu vai vairākus individuālā darba veidus saskaņā ar LR Ministru Padomes 1993.g. 29.aprīļa lēmumu Nr.220 apstiprināto sarakstu, un var ietvert arī darbību dzīves vietā radošajās profesijās, kā arī darbību dzīvoklī, savrupmājā vai viensētā izvietotā individuālajā uzņēmumā, kura īpašnieks ir šī dzīvokļa vai savrupmājas iemītnieks un kur bez uzņēmuma īpašnieka tam vēl ir nodarbinātas ne vairāk kā trīs fiziskas personas.
38. **Insolācija** (izsauļojums) ir rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi.
39. **Inženierkomunikāciju objekts** nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) objektus, arī transformatoru apakšstacijas, termoelektrocentrāles un katlumājas, gāzes sadales stacijas un balonu noliktavas, automātiskās telefonu stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens krātuves un atdzelžošanas stacijas.
40. **Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti** nozīmē izmantošanu, kas ietver virszemes, pazemes un zemūdens inženiertehniskās apgādes tīklus un objektus (ūdensvads, kanalizācija, siltumapgāde, telekomunikācijas u.c.), lai pieslēgtu izbūves teritorijas vietējo inženiertehnisko sistēmu maģistrālajām inženierkomunikācijām un to objektiem.
41. **Izbūve** ir kopīgs nosaukums plānotiem, notiekošiem vai nodomātiem visu veidu teritorijas izmantošanas un attīstības pasākumiem, arī apbūvei un ainavu veidošanai.
42. **Izbūves teritorija** nozīmē teritoriju, arī apbūves teritoriju, kas plānota, izmantota vai nodomāta izbūvei.
43. **Izglītības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver iestādi pamata, vidējās izglītības iegūšanai, arī speciālās un profesionālās izglītības iestādi, kā arī iestādi bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām.
44. **Izmantošana** nozīmē tādu plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, kas atbilst teritorijas plānojumam (atļautā izmantošana) vai neatbilst teritorijas plānojumam (aizliegtā izmantošana).
45. **Īslaicīgas lietošanas būve** ir būve, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem un kas jānojauc līdz minētā termiņa beigām.
46. **Kapsēta** nozīmē izmantošanu, kas ietver mirušo apbedīšanu un ar to saistītās būves un pasākumus.
47. **Karjers** nozīmē pagaidu izmantošanu, kas ietver derīgo izrakteņu (kūdra, ģipšakmens u.c.) iegūšanu ar atklāto paņēmieni.
48. **Kravu stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver kravas automašīnu un citu transporta līdzekļu kā pārvadātāju nosūtīšanu un preču pagaidu uzglabāšanu vēlākai nosūtīšanai, arī kravas automašīnu uzglabāšanu, rentēšanu, nomāšanu, īrēšanu un novietošanu par samaksu.
49. **Kultūras iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver kultūras centru, teātri, cirku, kinoteātri, koncertzāli, universālas izmantošanas zāli, klubu, muzeju, bibliotēku, mēdiju centru un līdzīgu iestādi.
50. **Latvijas būvnormatīvi** - normu un noteikumu kopums būvniecības jomā, kas saistoši jebkurai juridiskai vai fiziskai personai, veicot inženierizpēti, projektēšanu un būvdarbus, kā arī ēku un citu būvju remontu, restaurāciju vai pārbūvi Latvijas Republikā.
51. **Lauksaimnieciska izmantošana** nozīmē izmantošanu, kas ietver augkopību, dārzenkopību, dārzkopību, biškopību, lopkopību un ar to saistītos pakalpojumus, izņemot veterināro darbību, kā arī medniecību, un var ietvert arī dzīvnieku kopšanu, kažokzvēru

- audzēšanu, ogu krūmu un augļu koku audzēšanu un ražas novākšanu, siltumnīcas, velēnu audzēšanu un sēņu audzēšanu, bet neietver fermu.
52. **Laukums kā izbūves teritorija** - zeme un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta līdzīgiem sabiedriskiem nolūkiem kā lielceļš, maģistrāle vai iela. Laukums ietver teritoriju, ko iezīmē sarkanās līnijas un lielceļu, maģistrāļu, ielu vai piebrauktuvju brauktuves.
 53. **Maģistrālā iela** nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp ciema daļām un izeju uz pagasta ceļiem. Maģistrālā iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējās nozīmes ielām.
 54. **Maģistrālā inženierkomunikācija** nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženiertehniskās apgādes (infrastruktūras) maģistrālos tīklus, arī maģistrālo transportvadu un līdzīgu būvi, kas nepieciešama apgādei ar izejvielām, sakariem, enerģētiskajiem un citiem resursiem, kā arī slēgtu notekūdeņu novadīšanu.
 55. **Mazdārziņš** (ģimenes dārziņš) - teritorija, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir sakņu dārza ierīkošana ģimenes vajadzībām ar vai bez pagaidu būvēm (dārza inventāra noliktavām).
 56. **Mazēka lauku apvidū** — vienstāva ēka, kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 m².
 57. **Mazstāvu daudzdzīvokļu nams** nozīmē izmantošanu, kas ietver ēku vai tās daļu līdz trīs stāviem ar dzīvokļiem, kam ir kopīga ieeja no zemes līmeņa. Nama iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemesgabala.
 58. **Mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts** nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojumu darbnīcu, bet neietver nekādu rūpniecību, montēšanu, pārstrādi vai vairumtirdzniecību.
 59. **Meža zeme**- atbilstoši meža inventarizācijai, zeme, uz kuras ir mežs, zemes zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces. Informācija par mežu apkopota Meža valsts reģistrā.
 60. **Mežsaimnieciska izmantošana** nozīmē izmantošanu, kas ietver mežsaimniecību, kokmateriālu sagatavošanu un ar to saistītos pakalpojumus, un var ietvert arī malkas meža, celulozes meža, lietaskoku, Ziemassvētku eglīšu un citu meža produktu audzēšanu un ciršanu.
 61. **Neatbilstoša izmantojuma statuss** - zemesgabala izmantošana, kas likumīgi iesākta pirms teritorijas plānojumā (ģenerālplānā) noteikts cits izmantojums.
 62. **Nevalstiskas organizācijas iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver darba devēju un profesionālo organizāciju, arodbiedrību, politisko un citu nevalstisko organizāciju, kustību, speciālo interešu grupu vai klubu darbību, bet neietver reliģisku iestādi.
 63. **Noliktava** nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanu, uzglabāšanu un saglabāšanu (saldēšanu).
 64. **Paaugstināta riska objekts** nozīmē objektu ar paaugstinātu iespējamību radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam.
 65. **Pagaidu būve** — būvdarbu veikšanai nepieciešama būve, kas jānojauc pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā (par pagaidu būvēm netiek uzskatītas īslaicīgas lietošanas būves).
 66. **Palīgizmantošana** nozīmē plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, pie šādiem nosacījumiem: tā ir pakārtota galvenajai izmantošanai un papildina to; tā ir izvietota tajā pašā zemesgabalā, kur galvenā izmantošana.
 67. **Pansija** nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas ģimenes dzīvojamo māju, kur ne vairāk kā divas istabas ir pieejamas personai vai personām, kas kā tūrists īslaicīgi apdzīvo minēto dzīvojamo māju, un, kas var ietvert arī ēdināšanu.

68. **Parcele** ir ar detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienība līdz tās ierakstīšanai Zemesgrāmatā.
69. **Pārvaldes iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver šādas nekomerciālas iestādes: valsts un pašvaldību dienestu pārvaldes, prokuratūras, tiesas, pasta, policijas, cietuma un ugunsdzēsības iestādes. Šī izmantošana neietver citas noteikumos definētās nekomerciālās iestādes, arī nekādu nevalstiskas organizācijas iestādi.
70. **Pašvaldības (pagasta) ceļš** nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp lauku teritorijas daļām, arī starp blīvi apdzīvotām vietām, kā arī nodrošina izeju uz valsts autoceļiem. Ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā (vai sarkanajās līnijās), bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.
71. **Pašvaldības grāvis** nozīmē izmantošanu, kas nodrošina atklātu virszemes ūdeņu noteci, iekļaujoties vienotā pašvaldības noteču sistēmā, un ir pašvaldības pārziņā.
72. **Peldētava** nozīmē izmantošanu, kas ietver speciāli aprīkotu peldvietu.
73. **Pirmsskolas bērnu iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver mazbērnu novietni, bērnudārzu un citu specializētu iestādi bērniem, bet neietver privātu mājas bērnudārzu.
74. **Priekšpagalma dziļums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala fronti (sarkano līniju) un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
75. **Priekšpagalms** nozīmē zemesgabala daļu visā tā platumā no zemesgabala frontes (sarkanās līnijas) līdz jebkuras galvenās būves galvenās fasādes sienai.
76. **Privāts mājas bērnudārzs** nozīmē palīgizmantošanu, ko atļāvusi pašvaldība, un kas ietver īslaicīgas (dienas) aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu (par atalgojumu vai atlīdzību) dzīvoklī vai dzīvojamā mājā uz laika periodu, ne ilgāku par 24 stundām, ne vairāk par pieciem bērniem (neieskaitot aprūpētāja bērnus) vecumā līdz 10 gadiem.
77. **Rekonstrukcija**— būves vai tās daļas pārbūve, mainot būves vai tās daļas apjomu un mainot vai saglabājot funkciju, vai funkcijas maiņa, nemainot apjomu.
78. **Renovācija** nozīmē būves remontu (kapitālo remontu), kas tiek veikts, lai to atjaunotu, nomainot nolietoto nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešanu būvē, neizmainot tās apjomu.
79. **Restaurācija** nozīmē būves vēsturiskā veidola atjaunošanu, pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti.
80. **Reliģiska iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver jebkādas reģistrētas reliģiskas kopienas darbību, arī kulta ēku.
81. **Rindu māja** nozīmē izmantošanu, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga vai katru uz sava zemesgabala ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai.
82. **Sabiedriskā garāža** nozīmē izmantošanu, kas ietver kooperatīvu vai privātu būvi vai tās daļu pastāvīgai automašīnu novietošanai (arī automašīnu apkopei) komerciāliem nolūkiem. Ja īpašnieks vai īpašnieku sabiedrība to izmanto tikai savām vajadzībām, garāža ir dzīvojamās apbūves infrastruktūras elements.
83. **Sabiedriskie apstādījumi** nozīmē izmantošanu tādas sabiedrības ērtības, veselības un labklājības labā apzaļumotas un labiekārtotas teritorijas ierīkošanai un uzturēšanai, kas ir brīvi pieejama sabiedrībai, un ietver parku, dārzu, mežaparku, skvēru, bulvāru, aleju, ielu un ceļu stādījumus.
84. **Sabiedriski nozīmīga būve** — ēka, kurai ir vairāk nekā pieci virszemes stāvi, publiskā ēka, kurā paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā simt cilvēkiem, ražošanas ēka, tornis, kā arī tilts, ceļa pārvads, tunelis, ja tas ir garāks par 100m, vai vairāk nekā viena stāva apakšzemes būve.
85. **Saimniecības ēka** nozīmē palīgizmantošanu, un var ietvert garāžu, nojumi automašīnas novietošanai, siltumnīcu, kā arī dārza inventāru, materiālu un sadzīves priekšmetu

- glabāšanu u.c. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.
86. **Sānpagalma platums** nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemesgabala sānu robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.
 87. **Sānpagalms nozīmē** zemesgabala daļu no priekšpagalma līdz aizmugures robežai un no zemesgabala sānu robežas līdz jebkuras galvenās būves sānu fasādes sienai.
 88. **Sarkanā līnija** ir pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas.
 89. **Savrupmāja** (ģimenes māja) nozīmē izmantošanu, kas ietver brīvstāvošu vienas vai divu ģimeņu dzīvojamo māju: **Vienas ģimenes dzīvojamā māja** nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas ģimenes dzīvošanu (vienu mājsaimniecību); **Divu ģimeņu dzīvojamā māja** nozīmē izmantošanu, kas ietver divu ģimeņu dzīvošanu (divas mājsaimniecības).
 90. **Sēņu audzētava** nozīmē lauksaimniecisku izmantošanu, kas ietver sēņu audzēšanu un ar to saistītos pakalpojumus.
 91. **Sociālās aprūpes iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver iedzīvotāju sociālo aprūpi, arī sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu un citu iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.
 92. **Sporta būve** nozīmē izmantošanu, kas primāri ietver sporta, spēļu un fiziskās nodarbības un ar to saistītās sēdvietas skatītājiem, kā arī tādas sporta būves, kas kalpo kā palīgizmantošana.
 93. **Stāvu platība** ir zemesgabala kapitālās apbūves visu stāvu, izņemot pagrabstāvus, platību summa. Stāva platība ir platība, ko ierobežo ēkas ārējā kontūra, ietverot ēkas iekšējās un ārējās sienas.
 94. **Stāvu skaits** ir ēkas visu virszemes stāvu skaits, kas ietver pagrabstāvu, ja vairāk kā puse ($\frac{1}{2}$) no pagraba augstuma starp pabeigtām griestu un grīdas virsmām ir virs pieguļošās teritorijas virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē. Stāvu skaitā ieskaita arī atļautās izmantošanas vajadzībām izbūvētu jumta stāvu, ja jumta izbūves platība ar 2,5 m un lielāku augstumu pārsniedz 50% no ēkas apbūves laukuma.
 95. **Tauvas josla** ir sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju un kuģošanu saistītām darbībām.
 96. **Tehniskās apkopes stacija** nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu apkopi un labošanu, arī pilnīgu to korpusa, rāmja, motora un apriepojuma remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu.
 97. **Vairumtirdzniecības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un citu preču pirkšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu, uzkrāšanu, uzglabāšanu un pārdošanu vairumā, bet neietver nekādu preču ražošanu, montēšanu vai pārstrādi.
 98. **Valsts autoceļš** nozīmē izmantošanu, kas veido LR ceļu tīklu un ietver galvenos, 1. šķiras un 2. šķiras valsts autoceļus. Valsts autoceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā un krustojumus ar pagasta ceļiem.
 99. **Vasarnīca** (dārza māja) nozīmē brīvstāvošu būvi, kas plānota, izmantota vai nodomāta rekreācijas nolūkiem vienai ģimenei.
 100. **Veterinārā iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver veterinārās prakses nolūkiem domātu iestādi lauksaimniecībai, rekreācijai vai hobijsam audzētu vai turētu mājlopu, suņu, kaķu, putnu un citu dzīvnieku aprūpei un pārbaudei un var ietvert veterināro slimnīcu, konsultāciju un ķirurģisko kabinetu un citu stacionāru iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.
 101. **Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjosla** nozīmē teritoriju, kas noteikta kā josla ap tādu objektu vai teritoriju, kas ir nozīmīga no vides un dabas resursu

aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. Šīs aizsargjoslas galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz šādu objektu vai teritoriju tās saglabāšanas nolūkā.

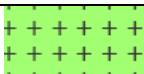

102. **Vieglās ražošanas uzņēmums** nozīmē izmantošanu, kas ietver sastāvdaļu ražošanu un montēšanu, lai iegūtu mazumtirdzniecībai, vairumtirdzniecībai un pakalpojumiem derīgus galaproduktus, un jebkādu preču, vielu un lietu komplektēšanu un iesaiņošanu, izņemot jebkuru darbību, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higiēnas normatīvus.
103. **Vienkāršota rekonstrukcija** — būves vai tās daļas funkcijas (lietošanas veida) maiņa bez pārbūves
104. **Vienkāršota renovācija** — būves vai tās daļas renovācija, neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi, koplietošanas telpas un koplietošanas inženierkomunikācijas.
105. **Viensēta** (zemnieka sēta) nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo māju (mājas) ar saimniecības ēkām un citām būvēm zemes īpašuma (ar lauksaimniecisku izmantošanu) daļā, kas parasti izveidojusies vēsturiski. Viensēta ir mazākā apdzīvotā vieta.
106. **Viesu māja** nozīmē izmantošanu, kas ietver viesu (tūristu) īslaicīgas izmitināšanas un apkalpošanas mītņi un ar to saistītās būves un labiekārtojumu.
107. **Vietējās nozīmes iela** nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo ielu, kravas transporta ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un velociņu un nodrošina transporta izvadīšanu uz maģistrālajām ielām. Vietējās nozīmes iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās, bet neietver krustojumus ar maģistrālajām ielām.
108. **Vispārīgās ražošanas uzņēmums** nozīmē izmantošanu, kas ietver ražošanu, montēšanu, pārstrādāšanu, remontēšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu un lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu un nosūtīšanu.
109. **Zemesgabala dziļums** nozīmē horizontālu attālumu starp zemesgabala fronti un aizmugures robežu. Tur, kur šīs robežas nav paralēlas, zemesgabala dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemesgabala frontes un zemesgabala aizmugures robežas viduspunktus. Ja nav zemesgabala aizmugures robežas, zemesgabala dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemesgabala frontes viduspunktu ar trīsstūra virsotni, ko veido zemesgabala sānu robežas.
110. **Zemesgabala fronte** nozīmē horizontālu attālumu pa ielas vai ceļa sarkano līniju starp zemesgabala sānu robežām.
111. **Zemesgabals** (agrāk – gruntsgabals) ir juridiski noteikta, t.i., Zemesgrāmatā ierakstīta teritorijas pamatvienība.

3. nodaļa.

ZONĒJUMS UN PLĀNS

3.1. ZEMES IZMANTOŠANAS VEIDI UN TO APZĪMĒJUMI

(1) Plānā "Lauderu pagasta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana", ar tajā noteikto robežu un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos pieņemto apzīmējumu palīdzību, attēlots noteikto zemes izmantošanas veidu iedalījums izbūves teritorijās:

TIAN Nr.	Teritorijas nosaukums	Plānā pieņemtā krāsa		TIAN apzīmējums
		esošs	plānots	
APBŪVES TERITORIJAS				
6.1.	Individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas			DZS
6.2.	Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorijas			DZD
6.3.	Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju saimnieciskās apbūves teritorijas			RM
6.4.	Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas			JS
6.5.	Jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorijas			J
6.6.	Darījumu objektu apbūves teritorijas			D
6.7.	Ražošanas objektu apbūves teritorijas			R
6.8.	Jauktas darījumu un ražošanas objektu apbūves teritorijas			JR
6.9.	Iženierinfrastruktūras objektu apbūves teritorijas			RI
ĪPAŠĀS TERITORIJAS				
6.10.	Kapu teritorijas			IK
6.11.	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas			IJ
7.3.	Potenciāli piesārņotie objekti			IP
	Rekultivējamās teritorijas			IR
7.5.	Detālpilnojuma teritorija			

SATIKSMEŠ TERITORIJAS				
6.12.	V 2. šķiras autoceļš ar melno segumu V 2. šķiras autoceļš ar grants segumu Pagasta pašvaldības iela Pašvaldības autoceļš A, B, C grupas Meža ceļš			SC
	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves teritorijas			
REKREĀCIJAS TERITORIJAS				
6.13.	Tūrisma un rekreācijas teritorijas			T
6.14.	Labiekārtotas koplietošanas teritorijas			TK
DABAS PAMATNES TERITORIJAS				
6.15.	Dabas pamatnes teritorijas			Z
6.16.	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme ar viensētu apbūvi			L
	Vietējas nozīmes vērtīgās lauksaimniecības zemes			
	Meliorētās lauksaimniecības zemes			
	Augļu dārzs			
	Krūmājs			
	Purvs			
	Viensētu apbūves teritorijas			
6.17.	Mežu teritorijas			M
	Ar mežu apaudzis purvs			
6.18.	Ūdens saimniecības teritorijas			Ū

3.2. APZĪMĒJUMU PIELIETOŠANA

(1) 3.1.punktā noteiktie apzīmējumi pielietoti, lai attēlotu tekstā un plānos TIAN atļautās zemes un būvju izmantošanas minētajās izbūves teritorijās.

(2) Noteiktie izbūves teritoriju apzīmējumi ar burtiem obligāti ievērojami un pielietojami detālo plānojumu apzīmējumos, arī pamatojot un veicot TIAN grozīšanu.

3.3. ROBEŽAS

(1) Ja rodas neskaidrības par plānā attēlotajām izbūves teritoriju robežām, tad jāievēro, ka izbūves teritoriju robežas ir ielu vai ceļu sarkanās līnijas vai zemesgabalu robežas, ja vien acīmredzami nav attēlots citādi.

4. nodaļa.

NOTEIKUMI VISIEM ZEMES IZMANTOŠANAS VEIDIEM

4.1. PIELIETOJUMS

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz visām izbūves teritorijām visā pašvaldības teritorijā, izņemot gadījumus, ja Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts citādi.

4.2. VISĀS IZBŪVES TERITORIJĀS ATĻAUTĀS IZMANTOŠANAS

Jebkuru apbūves teritoriju, ievērojot TIAN, atļauts izmantot būvju un to daļu izvietojumam saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, kā arī:

- a) automašīnu novietošanai;
- b) sabiedrisko apstādījumu ierīkošanai;
- c) inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumam, ja to paredz teritorijas plānojums, detālplānojums (vai inženiertehniskās apgādes shēma) vai būvprojekts;
- d) vietējās nozīmes ielai, uzņēmuma ceļam, māju ceļam vai piebraucamajam ceļam, ja to pamato ar detālplānojumu;
- e) meliorācijas būvju un objektu ierīkošanai, saskaņā ar meliorācijas projektu;
- f) palīgizmantošanai.

4.3. VISĀS APBŪVES TERITORIJĀS AIZLIEGTĀS IZMANTOŠANAS

(1) Nevienā apbūves teritorijā nav atļauta tāda zemes un būvju, vai kādas to daļas izmantošana:

- a) kas ir pretēji sabiedrības interesēm (LR Satversme, 105. p);
- b) kas rada vai var radīt būtisku piesārņojumu, t.i., neatbilst vides kvalitātes un tiesību aktu prasībām;
- c) kas rada vai var radīt vides labklājības pazemināšanos teritorijā vai tās apkārtnē (LR Satversme. 115. p);
- d) kas rada teritorijas vai līdzās esošu teritoriju vērtības pazemināšanos.

(2) Ja vien Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nav noteikts citādi, nevienai apbūves teritorijai nedrīkst izmantot šādiem nolūkiem:

- a) izvietot būves aizsargjoslās, ja to izvietojuma ir pretrunā ar Aizsargjoslu likumu
- b) veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai;
- c) novietot, savākt un glabāt pamestas, neizmantojamas automašīnas, ja vien šim nolūkam izmantotā zeme nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota to savāktuvei vai ietverta ēkā;
- d) vākt, uzkrāt un glabāt kaudzē vai laukumos atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā zeme nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota to savāktuvei vai ietverta ēkā. Šī prasība neattiecas uz atkritumu savākšanu speciālās noteikta parauga atkritumu tvertnēs;
- e) izmantot TIAN atļautajām izmantošanām (arī palīgizmantošanām) kuģu, kravas automašīnu, autobusu, vagonu korpusus vai to daļas;
- f) izmantot jebkādas ceļojumu treilerus un vagoniņus kā dzīvojamās telpas (arī ēdamtelpas un guļamtelpas), izņemot gadījumus, ja zemesgabalam ir būvlaukuma statuss vai ceļojuma treileru novietošana pamatota ar detālplānojumu tūristu vajadzībām.

(3) Piesārņotajās teritorijās aizliegts:

- a) izmantot zemi, ēkas un citas būves, nenovēršot esošo vides piesārņojumu;
- b) veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.

4.4. PIEKĻUŠANAS NOTEIKUMI

- (1) Drīkst izmantot tikai tādu zemesgabalu, kuram ir nodrošināta piebraukšana, t.i., zemesgabals robežojas ar ielu, ceļu vai laukumu vai piekļūšanu tam nodrošina servitūts.
- (2) Apbūves teritorijās būvēm jāparedz piebrauktuves un caurbrauktuves ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai. To parametri jāpieņem atbilstoši attiecīgo būvju projektēšanas būvnormatīviem.
- (3) Piebrauktuves apbūves teritorijas iekšienē un caurbrauktuves ēkās viena no otras jāizvieto ne tālāk par 300 m, bet perimetrālās apbūves gadījumā – ne tālāk par 180 m.
- (4) Piebrauktuvju un caurbrauktuvju pieslēgums pie maģistrālo ielu brauktuvēm pieļaujams ne tuvāk par 50 m no krustojuma. Dzīvojamo ēku grupām, iestādēm, tirdzniecības un apkalpes centriem piebrauktuves jāparedz ar divām kustības joslām un ietvi, bet savrup izvietotām ēkām – ar vienu kustības joslu un ietvi.
- (5) Jebkuram dzīvoklim, arī dzīvoklim kā palīgizmantošanai, jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām izmantošanām.

4.5. SPECIĀLI PASĀKUMI CILVĒKIEM AR KUSTĪBU TRAUCĒJUMIEM

Projektējot pašvaldības teritoriju izbūvi, jāparedz speciāli pasākumi, lai cilvēkiem ar kustību traucējumiem pārvietošanās būtu iespējami netraucēta un droša.

4.6. ZEMESGABALU DALĪŠANA VAI APVIENOŠANA

- (1) Zemesgabalus sadala un jaunus izveido saskaņā ar teritorijas plānojumu un detālo plānojumu, ja tāds ir, ievērojot šos TIAN. Lai izstrādātu detālo plānojumu pašvaldībā jāsaņem darba uzdevums.
- (2) Zemesgabalu drīkst sadalīt vai to apvienot ar kādu citu zemesgabalu, tikai izstrādājot detālplānojumu vai, vienkāršā situācijā, ja pašvaldības Padome tam piekrīt, zemes sadalīšanas vai apvienošanas projektu, kas saskaņots Būvvaldē.
- (3) Nav pieļaujama zemesgabala sadalīšana, ja pret to iebilst kāds no līdžīpašniekiem.
- (4) Nav pieļaujama zemesgabala sadalīšana, ja nav iespējams sadalīt kopīpašumā esošās ēkas reālās daļās.

4.7. APBŪVES INTENSITĀTES UN BRĪVĀS TERITORIJAS RĀDĪTĀJI

Apbūves intensitātes un brīvās teritorijas rādītāji noteikti 6. nodaļas “Atsevišķu apbūves teritoriju izmantošanas noteikumi” apakšnodaļās.

4.8. AUGSTUMA IEROBEŽOJUMI

- (1) Ēku un citu būvju augstums teritorijas plānojumā noteikts apbūves teritorijām. Augstuma ierobežojumi neattiecas uz elektroniskos sakarus uztverošām un pārraidošām iekārtām, dūmeņiem un citiem infrastruktūras elementiem, kuru augstumu nosaka tehnoloģiska nepieciešamība, baznīcu torņiem.
- (2) Augstsprieguma elektropārvades līniju, elektronisko sakaru torņu un citu augstu būvju, kas var tieši vai netieši apdraudēt lidojumu drošību, izvietojums jāsaņemas ar uzņēmumiem un iestādēm, kuru pārziņā atrodas lidlauki.

4.9. PAGALMA NOTEIKUMI

(1) Galvenajai būvei vai būvēm uz zemesgabala atkarībā no apbūves veida ir viens vai vairāki pagalmi (priekšpagalms, iekšējais sānpagalms, ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms).

(2) Viena zemesgabala pagalma daļu nedrīkst uzskatīt par otra zemesgabala pagalma daļu.

(3) Prasītais pagalms ir minimālais pagalms, ko nosaka Apbūves noteikumu noteiktie attālumi no zemesgabala robežām līdz jebkuras galvenās būves virszemes daļai. Nekādu daļu no jebkura prasītā pagalma nedrīkst aizņemt kāda būves virszemes daļa, izņemot:

- a) saimniecības ēkas, ja tās attiecīgajā pagalmā atļautas;
- b) arhitektoniskas detaļas un veidojumi, arī sliekšņi, skursteņi, starpdzegas, dzegas, teknes, pilastrī un jumta balsti, kas projicējas jebkurā prasītajā pagalmā ne vairāk par 0,5 m uz āru no sienas;
- c) funkcionālas un dekoratīvas būves, arī nolaižami saulesargi (markīzes), dekoratīvas strūklakas, skulptūras, piemiņas plāksnes un žogi;
- d) atklātas ugunsdzēsības vai āra kāpnes, kam kāpņu pakāpieni un laukumi aprīkoti ar margām, un kas projicējas jebkurā prasītajā pagalmā ne vairāk par 1,5 m uz āru no sienas;
- e) erkeri, kas projicējas jebkurā prasītajā pagalmā ne vairāk par 1,0 m uz āru no sienas;
- f) balkoni, segtas un nesegtas terases, kas projicējas jebkurā prasītajā pagalmā ne vairāk par 2,5 m uz āru no sienas.

4.10. PRIEKŠPAGALMS – PRIEKŠDĀRZIŅŠ

(1) Ja būvlaide nesakrīt ar sarkano līniju, priekšpagalma daļā starp noteikto būvlaidi un sarkano līniju veidojams priekšdārziņš.

(2) Zemesgabala daļu starp būvlaidi un ielas vai ceļa sarkano līniju nedrīkst apbūvēt, nekādas būves virszemes daļas nedrīkst uz tās atrasties, izņemot 4.9.punktā noteiktos gadījumus.

(3) Ielu vai ceļu paplašināšanai paredzētās zemes joslas pašvaldības Padomei jānodod saskarīgo zemesgabalu īpašniekiem bezmaksas pagaidu lietošanā priekšdārziņu ierīkošanai. Apbūves zonās, kur atļauti žogi, šādus priekšdārziņus atļauts iežogot.

(4) Ja pašvaldības Padome nolemj ielu vai ceļu paplašināšanai paredzēto zemes joslu pilnīgi vai daļēji piedalīt pie ielas vai ceļa platuma, zemesgabala īpašniekam pēc pašvaldības Padomes pieprasījuma 3 mēnešu laikā žogs bez atlīdzības jānojauc, zemes josla jāatbrīvo un jānodod pašvaldības Padomes rīcībā.

(5) Priekšdārziņos jāierīko apstādījumi vai zālāji ar celiņiem. Priekšdārziņi, atbilstoši pašvaldības Padomes noteikumiem, zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā. Priekšdārziņus nav atļauts izmantot materiālu atklātai uzglabāšanai.

4.11. IEDIBINĀTA BŪVLAIDE

Galvenās būves novietnei zemesgabalā, iedibinātas būvlaides gadījumā, ja tā nav spēkā esošajās sarkanajās līnijās, neskatoties uz jebkādiem citiem noteikumiem, jāievēro šī iedibinātā būvlaide.

4.12. BŪVJU ATBILSTĪBA ZEMESGABALA ROBEŽĀM

Nevienas būves neviena daļa nedrīkst projicēties ārpus tā zemesgabala robežas, uz kura tā atrodas, izņemot:

- a) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos paredzēto gadījumu, ja būvlaide sakrīt ar sarkano līniju. Šādā gadījumā būves daļa nedrīkst projicēties brauktuvei tuvāk kā 0,5 m un tās apakšējai malai ir jābūt vismaz 3,0 m virs ietves;
- b) ja būve ir žogs starp zemesgabaliem;

- c) ja kaimiņu zemesgabala īpašnieks piekrīt grozīt zemesgabala robežu pa vertikāli.

4.13. REDZAMĪBAS TRĪSSTŪRIS UZ STŪRA ZEMESGABALA

(1) Nevienā izbūves teritorijā nedrīkst būvēt, pārbūvēt vai ierīkot nekādu būvi tādā veidā, ka tā traucē skatu starp 0,5 m un 3,0 m līmeņiem virs krustojošos ielu vai ceļu viduslīniju līmeņa trīsstūra teritorijā, ko ierobežo stūra zemesgabala sarkanās līnijas un līnija, kas savieno punktus uz šīm sarkanajām līnijām 10 m attālumā no minēto sarkano līniju krustpunkta vai VAS "Latvijas valsts ceļi" Ludzas nodaļas akceptētā (ievērojot ielu transporta intensitāti un kustības aprēķina ātrumu) attālumā no minēto sarkano līniju krustpunkta, ja sarkanās līnijas jau nav noteiktas, ievērojot redzamības trīsstūri.

(2) Ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus, gājēju un transporta kustības drošība jānodrošina ar kustības regulēšanas vai speciālām tehniskām ierīcēm.

4.14. ATTĀLUMI STARP ĒKĀM

Attālumi starp dzīvojamām ēkām, dzīvojamām un sabiedriskām, kā arī ražošanas ēkām jāpieņem saskaņā ar insolācijas, apgaismojuma un ugunsdrošības prasībām.

4.14.1. INSOLĀCIJAS (IZSAUĻOJUMA) PRASĪBAS

(1) Dzīvojamo un sabiedrisko ēku izvietojumam un orientācijai (izņemot pirmsskolas bērnu iestādes un izglītības iestādes) jānodrošina dzīvojamo telpu un teritoriju nepārtraukta insolācija ne īsāka par 2,5 st. dienā, laika posmā no 22.marta līdz 22.septembrim.

(2) Izvietojot pirmsskolas bērnu iestādes, izglītības, ārstniecības un atpūtas iestādes, jānodrošina nepārtraukta 3 st. ilga to telpu insolācija, kas noteiktas sanitāros un būvnormatīvos.

(3) Meridionāli orientētās dzīvojamās mājās, kurās tiek insolētas visas dzīvokļa istabas, kā arī dzīvojamās apbūves rekonstrukcijas gadījumā, vai arī izvietojot jaunus objektus sevišķi sarežģītos pilsētbūvnieciskos apstākļos (vērtīga vēsturiska pilsētvide), ir pieļaujama telpu nepārtrauktas insolācijas laika samazināšana par 0,5 stundām.

4.14.2. APGAISMOJUMA PRASĪBAS

Apgaismojuma prasības jāpieņem saskaņā ar VBN

4.14.3. UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS

(1) Ugunsdrošības prasības nosaka MK 17.02.2004. noteikumi Nr.82 „Ugunsdrošības noteikumi”.

(2) Prasības ārējai ugunsdzēsības ūdensapgādei saskaņā ar MK 01.02.2000. noteikumiem Nr.38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"”.

(3) Ugunsdrošības attālumi starp ēkām jāparedz atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.866 no 11.12.2007. Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 "Būvju ugunsdrošība".

(4) Ūdens ņemšanas vietas ugunsdzēsības vajadzībām. Ugunsdzēsības veikšanai nodrošina esošo hidrantu funkcionēšanu un jaunai dzīvojamās apbūves teritorijai nodrošina ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādi, ierīkojot jaunas ūdens ņemšanas vietas saskaņā ar normatīvajiem aktiem

(5) Būvprojektēšanā ugunsdrošības minimālos attālumus starp dažādu ugunsdrošības pakāpju un funkcionālas nozīmes ēkām un būvēm, kā arī minimālos piebraucamo ceļu un

caurbrauktuvju platumus (minimālais platums – 3 m) nosaka atbilstoši normatīvajiem aktiem

(6) Ja būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā ugunsdrošajai sienai ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu būvi.

(7) Dzīvojamās mājas nepieciešams aprīkot ar ugunsdzēsības aprīkojumu saskaņā ar LR MK 17.02.2004. noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" 9. pielikums, 18. punkta prasībām.

(8) Plānojot ceļus un piebrauktuves pie ēkām un ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām, ievērot Ministru kabineta noteikumu Nr.866 no 11.12.2007. Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 "Būvju ugunsdrošība" noteiktās prasības.

(9) Izstrādājot detālplānojumus paredzēt ugunsdzēsības ņemšanas vietas pie atklātām ūdenstilpnēm, piebraucamos ceļus un apgriešanās laukumus 12x12m.

4.15. AIZSARDZĪBA PRET TROKŠNIEM

(1) MK 13.07.2004. noteikumi Nr. 598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās” nosaka akustiskā trokšņa pieļaujamus normatīvus dzīvojamo un publisko ēku telpās, lai nodrošinātu cilvēku aizsardzību pret akustiskā trokšņa nelabvēlīgo iedarbību.

(2) Veicot jebkuru objektu projektēšanas darbus un izstrādājot detālplānojumus ceļiem un ielām jāveido aleju vai koku stādījumi.

4.16. FASĀDES, JUMTI, ŪDENS NOTEKCAURULES

(1) Katra zemesgabala īpašniekam atbilstoši pašvaldības Padomes izdotajiem noteikumiem jāuztur kārtībā ēkas fasādes, jumts, ūdens notekcaurules un renes. Fasādes krāsošana jāveic saskaņā ar Padomes Būvvaldes izdoto krāsu pasi vai būvprojektā akceptēto krāsojumu.

(2) Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega kupenu krišanai no jumta uz ietves un kaimiņu zemesgabalos.

(3) Atļauta esošo ēku jumta stāva izbūve, ja tā atbilst TIAN un ja jumta gabarīti, ēkas novietojums un tehniskais stāvoklis atbilst ugunsdrošības prasībām. Jumta stāva izbūve uzskatāma par rekonstrukciju.

(4) Katra nama ielas pusē gar ietvi jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi. Ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par 15 cm virs ietves.

(5) Ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par 60 cm, ja kaut viens no savietotā jumta vai jumta elementiem (izņemot jumta segumu) būvēts no degošiem materiāliem, un vismaz par 30 cm, ja jumta vai savietotājumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no grūti degošiem materiāliem.

(6) Nav atļauta patvaļīga satelītantenu piestiprināšana pie ēku galvenajām (ielas) fasādēm.

(7) Nav atļauta patvaļīga lodžiju un balkonu pārbūvēšana, arī aizstiklošana. Logu nomaiņa un lodžiju un balkonu pārbūvēšana jāveic vienlaicīgi visai ēkai saskaņā ar Būvvaldē akceptētu projektu.

4.17. ĒKU UN BŪVJU REKONSTRUKCIJA, RESTAURĀCIJA UN REMONTS

(1) Ēkas rekonstrukcija (pārbūve) ir pieļaujama, lai uzlabotu plānojuma kvalitāti, paaugstinātu labiekārtojuma tehnisko līmeni, veiktu konstruktīvos uzlabojumus, vai arī pielāgotu tās citai atļautai izmantošanai.

(2) Pārbūvējot vēsturiski nozīmīgas ēkas, nav atļauta to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (ailu aizpildījums, krustojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastrī, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt vēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtību daļījumu.

(3) Jebkāda ēku rekonstrukcija, arī paplašināšana, nedrīkst pasliktināt esošo ēku izsauļojumu.

(4) Kultūras pieminekļu restaurācija veicama saskaņā ar būvvaldē apstiprinātu restaurācijas projektu, kas izstrādāts saskaņā ar Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumiem, citu ēku restaurācija veicama saskaņā ar būvvaldē apstiprinātu būvprojektu.

(5) Ja ēkas vai būves tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, tad īpašnieka vai lietotāja pienākums ir veikt ēkas vai būves kārtējo remontu. Veicot kārtējo remontu arhitektūras pieminekļos, nedrīkst pārveidot to plānojumu un būves vēsturisko apjomu, kā arī ārējo un iekšējo arhitektonisko apdari.

4.18. PRASĪBAS TERITORIJAS, ĒKU UN BŪVJU UZTURĒŠANAI

(1) Nekustamā īpašuma īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem ir pienākums uzturēt kārtībā sava īpašuma teritoriju, kā arī visas uz tā atrodošās ēkas un būves. Nav pieļaujama teritorijas piesārņošana, piegružošana, aizaudzēšana ar nezālēm. Pagalmi jāuztur kārtībā, tīri un sausi, no teritorijas ir jānodrošina lietus ūdens novadīšana.

(2) Ēkas īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir jānodrošina nekustamā īpašuma estētiskā kvalitāte un jāuztur kārtībā ēkas fasādes, sienas, logi, durvis, jumts, ūdens notekcaurules, renes un citi elementi. Fasādes krāsošana jāveic saskaņā ar Būvvaldes izdoto krāsu pasi vai būvprojektā akceptēto krāsojumu.

4.19. PRASĪBAS ĒKAS, BŪVES VAI TO DAĻU FUNKCIONALITĀTES MAINĀI

(1) Jebkuru ēku, būvju vai to daļu funkcionalitātes maiņu ir nepieciešams saskaņot būvvaldē. Iepilnrotājai jaunajai funkcijai ir jāatbilst šo apbūves noteikumu atļautās izmantošanas prasībām konkrētajā teritorijā un jāatbilst teritorijas plānojumam.

(2) Nav pieļaujama tādu funkciju paredzēšana, kas pasliktina apstākļus blakus zemes gabalos, apgrūtina tur piekļūšanu, likumīgi uzsāktu zemes izmantošanu un ēku ekspluatāciju, vai pasliktina vides stāvokli. No jauna plānotā funkcija nedrīkst būt pretrunā ar šiem apbūves noteikumiem vai pārkāpt kādu tās punktu.

4.20. ŽOGI UN PRETTROKŠŅA SIENAS

(1) Tos pašvaldības teritorijas rajonus, kuros apbūvēti vai neapbūvēti zemesgabali ir jāiežogo, nosaka pašvaldības Padome. Žogiem un vārtiem gar ielām un laukumiem jābūt saskanīgiem ar būvju un kaimiņu zemesgabalu žogu arhitektūru.

(2) Žogus drīkst ierīkot:

- a) ielas vai ceļa pusē – pa sarkano līniju;
- b) stūra zemesgabalos – pa redzamības trīsstūra līniju;
- c) gar ūdenstilpēm un ūdenstecēm – pa dabīgajām tauvas joslām;
- d) pārējos gadījumos – pa zemesgabala robežām.

(3) Robežžogi abiem kaimiņiem jāizbūvē un jāuztur kārtībā kopīgi, bet ja viņi nevar vienoties, tad katram jāizbūvē un jāuztur kārtībā tā žoga puse, kas, skatoties no zemesgabala uz robežu, atrodas pa labi, turklāt žogam gar visu robežu jābūt pēc iespējas vienā veidā.

Gadījumos, ja uz robežas ir būves, kaimiņiem uz pusēm jāizbūvē un jāuztur atlikušās robežžoga daļas.

(4) Žogiem jābūt stilistiski saskaņotiem ar ēku un blakus zemesgabalu žogu arhitektūru. Priekšpagalma un ārējā sānpagalma žogiem ir jābūt ne augstākiem par 1,6m un ne mazāk kā 40 % caurredzamiem perpendikulāri pret žoga plakni (izņemot dzīvžogus), ja detālplānojumā nav noteikts savādāk

(5) Žogus, kas piekļaujas iekšējam sānpagalmam un aizmugures pagalmam, pieļaujams izbūvēt blīvus un līdz 1,8m augstus.

(6) Ciemu teritorijā un teritorijās, kas robežojas ar koplietošanas ceļiem nav atļauta dzeloņstieplu vai tām pielīdzinātu materiālu un “elektriskā gana” izmantošana žogos. Dzelzoņstieplu vai tām pielīdzinātu materiālu un “elektriskā gana” aplokus ciemu teritorijās un teritorijās, kas robežojas ar koplietošanas ceļiem jānorobežo ar cita materiāla žogu vai barjeru.

(7) Nav atļauts žogu stabu atbalstus izvietot ielu, ceļu un laukumu teritorijā.

(8) Žogi jākrāso ar izturīgām krāsām. Nedrīkst krāsot dabisko akmeni, keramiku un cēlapmetumu žogos.

(9) Prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato ar detālplānojumu. Īpašos gadījumos par prettrokšņa sienu drīkst izmantot žogu.

4.21. SKATLOGI, REKLĀMAS, MARKĪZES

4.21.1. SKATLOGI

Nav atļauta patvaļīga jaunu skatlogu un durvju ierīkošana esošajās ēkās.

4.21.2. IZKĀRTNES, REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI UN CITI INFORMATĪVI MATERIĀLI

Izkārtnes, reklāmas, sludinājumi un citi vizuālās informācijas materiāli izvietojami atbilstoši pašvaldības izdotiem noteikumiem.

4.21.3. MARKĪZES

Virs skatlogiem atļauts izbūvēt markīzes, ja tās neprojecējas brauktuvei tuvāk kā 0,5 m un to apakšējā mala ir vismaz 2,2 m virs ietves.

4.22. APGAISMES ĶERMEŅI, KIOSKI, PAVILJONI UN CITI CIEMU ĀRTELPAS ELEMENTI

4.22.1. APGAISMES ĶERMEŅI

(1) Ielu apgaismošanai atļauts izmantot virs ielām iekārtus vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Apgaismes ķermeņiem jābūt arhitektoniski saskaņīgiem katra vizuāli vienlaicīgi uztverama ielas posma vai kvartāla garumā, kā arī katra laukuma robežās.

(2) 10 m platās un šaurākās ielās vai piebrauktuvēs atļauts izmantot arī pie būvju fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus.

(3) Laukumu un skvēru apgaismošanai atļauts izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Atļauts dažāds stabu augstums un apgaismes ķermeņu veids, bet tam jābūt saskaņīgam katra laukuma vai skvēra robežās.

(4) Apgaismes ķermeņi jāpieslēdz pazemes kabeļiem vai kabeļiem būvju sienās. Kabeļi nedrīkst būt redzami būvju fasādēs.

(5) Brīdinot būves īpašnieku, attiecīgajiem pašvaldības dienestiem ir tiesības piestiprināt pie būvju fasādēm apgaismes ķermeņu, satiksmes regulēšanas tehnisko līdzekļu u.c. gaisa vadu atsaites.

4.22.2. KIOSKI, NOJUMES, PAVILJONI UN CITI ĀRTELPAS ELEMENTI

(1) Stacionārus, arī sezonas, mazumtirdzniecības punktus (kioskus, nojumus, standus, paviljonus un citus), neatkarīgi no to piederības, atļauts būvēt vai novietot gatavus tikai ar pašvaldības Padomes Būvvaldes akceptu.

(2) Teritorijās, kur ir māju numerācija, zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai pie katras galvenās būves galvenās ieejas uz sienas būtu piestiprināta, pēc pašvaldības noteiktas formas izgatavota, mājas numura zīme. To piestiprina pie būves fasādes 2,5 līdz 3,0 m augstumā. Ja tā nav skaidri saskatāma no ietves, numura zīmei jābūt arī pie žoga pie ieejas vārtiņiem zemesgabalā. Zīmei ar mājas numuru jābūt arī pie citām ieejām ielas pusē.

(3) Teritorijās, kur ielām ir nosaukumi, stūra zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz žoga vai būves stūra būtu piestiprināta pēc pašvaldības Padomes noteiktas formas izgatavota plāksnīte ar ielas (laukuma) nosaukumu valsts valodā. Plāksnītes attālumam no žoga vai būves stūra jābūt 0,1 līdz 1,0 m. Pie būves fasādes plāksnīti piestiprina 2,5 līdz 3,0 m augstumā no zemes līmeņa.

(4) Pasienu pagasta pašvaldības attiecīgo dienestu vadībā specializētiem uzņēmumiem, kā arī zemes tiesiskajiem valdītājiem – uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un iedzīvotājiem jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās, jāuztur kārtībā piebraucamie ceļi uz atkritumu tvertnēm un jānodrošina pie tām brīva pieeja.

(5) Tiem zemesgabalu īpašniekiem, kuriem uz zemesgabala ir izvietots mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts, darījumu iestāde, pārvaldes iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, kultūras iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, reliģiska iestāde, autoosta, sporta un atpūtas objekts vai daudzdzīvokļu nams, jānodrošina, lai pie katras ieejas šādā iestādē būtu uzstādīta atkritumu urna, kā arī jānodrošina, lai tā būtu tīra, savlaicīgi nokrāsota un salabota. Atbilstoši noteikumiem sadzīves atkritumi regulāri jāizved.

(6) Zemesgabala īpašnieka pienākums ir pie galvenās būves tās fasādes, kas pavērsta pret ielu vai ceļu, piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga uzvilkšanai.

4.23. DEGVIELAS UN GĀZES UZPILDES STACIJAS

(1) Automobiļu naftas un gāzes produktu degvielas uzpildes staciju (turpmāk tekstā - DUS) būvniecība un ekspluatācija nav atļauta kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsargjoslās, kā arī memoriālu piemiņas vietu, pieminekļu un aizsargājamu dabas objektu tiešā tuvumā.

(2) DUS aizliegts izvietot:

a) ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās 10 m platā joslā [AL, 37.p.5)a)];

b) aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām [AL, 39.p.2)c)];

c) aizsargjoslās ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm [AL, 56.p.3];

d) aizsargjoslās ap naftas un naftas produktu vadiem, noliktavām un krātuvēm [AL, 57.p.2].

(3) Attālums no DUS līdz pirmsskolas bērnu iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības iestādes (ar stacionāru) zemesgabala robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāks par 50 m. Šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un tvertnēm.

(4) DUS degvielas tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos ne tuvāk par:

a) 50 m no dzīvojamām, sabiedriskām un administratīvām ēkām;

b) 30 m no skuju koku mežu masīviem;

- c) 25 m no lapu koku masīviem;
- d) 25 m no ražošanas būvēm;
- e) attālumu, kas vienlīdzīgs 1,5 balsta augstumiem, no gaisa elektropārvades līnijām.
- f) 15 m no koplietošanas ceļiem;
- g) 10 m no vadības pults būves;

Ja tvertnes ir apakšzemes, tad šos attālumus var samazināt par 50% (VUN-001-94, 11.16.p.)

(5) Pirms DUS projektēšanas uzsākšanas nepieciešams iegūt slēdzienu par grunts piesārņojuma līmeni attiecīgajā vietā.

(6) Tās vides aizsardzības prasības, kas izriet no DUS izvietojuma, paredzētiem tehnoloģiskiem un būvnieciskiem risinājumiem, tiek izvirzītas, saņemot Tehniskos noteikumus projektēšanai, kā arī izskatot projekta dokumentāciju vides aizsardzības institūcijā.

(7) DUS būvniecībā ir pieļaujamas tikai plastificētas apakšzemes degvielas tvertnes. Tvertņu atrašanās daļēji vai pilnīgi virs zemes pieļaujama tikai atsevišķos gadījumos, ja nav iespējami citi risinājumi. Šādos gadījumos nepieciešams veikt īpašus drošību pastiprinošus pasākumus, kuri pirms projektēšanas tiek noteikti īpaši.

(8) DUS jābūt nodrošinātām ar izstrādātās degvielas un lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtām, kā arī ar gruntsūdens novērošanas aku tīklu pazemes ūdeņu un grunts kvalitātes kontrolei.

(9) DUS tvertņu pārbaudi periodiski jāveic licencētai firmai, lai novērstu degvielas noplūdes.

(10) Kaitīgo vielu izmešu pie zemes koncentrācijas jebkādos tehnoloģiskos procesos uz teritorijas robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas apdzīvotās vietās.

(11) Pie DUS jāierīko sabiedriskās tualetes un sabiedrībai pieejami taksofoni.

4.24. SAIMNIECĪBAS ĒKAS VAI BŪVES

(1) Nedrīkst ierīkot priekšpagalmā vai, stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānu pagalmā;

(2) Neuzskatīt par saimniecības ēku vai būvi, ja tā piebūvēta dzīvojamajai mājai vai iebūvēta tajā,

(3) Nedrīkst ierīkot tuvāk kā 3.0 m no zemesgabala sānu vai aizmugures robežas, bez rakstiska kaimiņu saskaņojuma.

4.25. BŪVES MĀJLOPIEM

(1) Mājlopiem paredzētas saimniecības ēkas un citas būves drīkst izvietot, ievērojot spēkā esošos veterināros un dzīvnieku labturības noteikumus mājlopu, darba lopu, mājputnu un bišu dravturēšanai.

(2) Mājlopiem un mājputniem paredzētas saimniecības ēkas un citas būves nedrīkst:

- a) ierīkot priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā;
- b) ierīkot tuvāk par 50 m no apbūves teritorijas, kur mājlopu un mājputnu turēšana nav atļauta;
- c) ierīkot tuvāk par 15 m no kaimiņu dzīvojamo telpu logiem.

4.26. SANITĀRIE NOTEIKUMI FERMĀM UN MĀJLOPU BŪVĒM

(1) Zoohigiēnas prasībām atbilstošai fermai ir jābūt brīvai no lipīgo slimību ierosinātājiem. Fermas teritorijā nedrīkst atrasties purvāji un plūstoša smilts, gruntsūdens līmenim jābūt

vismaz 1,0 m zem būvējamo ēku pamatiem, ēku būvniecībā jāizvēlas līdzena teritorija ar nelielu līdz 5,0 % kritumu uz dienvidiem vai dienvidaustrumiem.

(2) Fermas teritorijā jāparedz ceļi, vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām. Fermas teritorijai jābūt 50 m attālumā no citām fermām, apdzīvotām vietām, ceļiem u.c. objektiem.

(3) Vircas bedrēm jābūt betonētām, tās jānosiedz.

(4) Kūtsmēslu glabātuvēm jābūt betonētiem pamatiem ar 0,8-1,0 m augstām malām un ar betonētu vircas grāvīti ar noteci uz vircas bedri. Kūtsmēslu glabātuvēm jābūt valdošo vēju virzienā no fermas un dzīvojamām ēkām un zemākā reljefa vietā. Nokrišņu ūdens un vircas uztveršanai apkārt krātuvei jāizveido 0,3-0,4 m plats un 0,3 m dziļš grāvis. Mēslu krātuves abos galos jāizveido cieta seguma iebrauktuves.

(5) Kūtsmēslu kompostēšanas laukumu pie fermām var ierīkot divējādi:

a) pēc aukstās uzglabāšanas metodes;

b) pēc karstās uzglabāšanas metodes, (rekomendējamais kūtsmēslu uzglabāšanas veids).

4.27. STIHJU POSTĪJUMU ATJAUNOŠNA

Neskatoties uz jebkādiem citiem noteikumiem, īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēka vai dabas stihijas rezultātā nopostītu vai daļēji nopostītu būvi tajās pašās pamatdimensijās un tajā pašā novietnē, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī būve būvēta, vai, ja būvprojekts nav saglabājies – atbilstoši būves jaunākajai inventarizācijas lietai.

4.28. INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES NODROŠINĀJUMS

(1) Visās izbūves teritorijās jānodrošina atļauto objektu inženier tehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no teritorijas plānojuma, detālā plānojuma vai inženierkomunikāciju attīstības shēmām.

(2) Centralizētas ūdens apgādes komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām. Grodu aku augšējai malai jāatrodas ne mazāk kā 0,8 m virs zemes. Apkārt grodu un cauruļveida akām 1-2m platā joslā jāparedz betona vai bruģējuma apmale, ar slīpumu 0,1m no akas. Ap akām jāizveido māla aizsargārta 0,5m platumā un 1,5 līdz 2 metru dziļumā no zemes virsmas. Grodu un cauruļveida akas maksimāli jāattālina no iespējamās ūdens piesārņojuma avotiem (izsmeļamām atejbedrēm, komposta kaudzēm u.c.), tajā skaitā no kaimiņu zemesgabalos novietotajiem, bet ne tuvāk par 10 m.

(3) Centralizētas kanalizācijas komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām. Atsevišķi novietotām ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 1m³/dnn. pieļaujamas izsmeļamās atejas bedres un sausās atejas. Atejas bedru sienām un grīdai jābūt no ūdensnecaurīdīgiem materiāliem.

(4) Attālums no dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām līdz notekūdeņu pazemes filtrācijas laukiem ar caurlaidi 15 m³ diennaktī nedrīkst būt mazāks par 15 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti. Notekūdeņu filtrācijas laukus drīkst ierīkot ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz 1 m. Pie mazākas dziļuma starpības par 1 metru starp filtrācijas drenām un gruntsūdens līmeni, jāierīko virs zemes vajadzīgajā augstumā uzbērti smilts - grunts filtri un uzbēruma malas attālums līdz dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām nedrīkst būt mazāks par 25 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.

4.29. INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS UN IEKĀRTAS

(1) Ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu ciemos un lauku teritorijās jāierīko atbilstoši MK 28.12.2004. noteikumiem Nr.1069 "Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju

izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās”. Šie noteikumi arī nosaka pieļaujamos attālumus no inženierkomunikācijām līdz citām būvēm un starp inženierkomunikācijām.

(2) Sakaru, radiotranslācijas un televīzijas, ugunsdzēsības un apsardzes signalizācijas būvju izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo būvnormatīvu prasībām.

4.30. GRĀVJU SAGLABĀŠANA

(1) Lai novērstu gruntsūdeņu līmeņa celšanos, jā saglabā esošie grāvji un dabīgās ūdensteces, ja ar detālplānojumu nav noteikts citādi, iekļaujot grāvjus vienotā noteces sistēmā.

(2) Zemesgabalu nedrīkst apbūvēt tuvāk par 10 m no valsts un koplietošanas meliorācijas novadgrāvja malas.

(3) Ja grāvis atrodas zemesgabala robežās, zemesgabalu nedrīkst apbūvēt tuvāk par 1,5 m no grāvja malas.

4.31. AUGSNES VIRSKĀRTAS UN KOKU SAGLABĀŠANA

(1) Izvietojot jebkādu atļauto izmantošanu, zemesgabalā maksimāli jā saglabā augsnes virskārta un reljefs, kā arī esošie koki.

(2) Augsnes virskārta pēc būvniecības pabeigšanas jāatjauno.

(3) Koku ciršanu nemeža zemēs reglamentē 2006.gada 29. augusta MK noteikumi Nr.717 „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes”

(4) Koku izciršana meža zemēs reglamentē 2006.gada 31.oktobra MK noteikumi Nr.892 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs”

(5) Ēkas un būves nedrīkst celt tuvāk kā vainaga attālumā no zemesgabalā vai tam blakus augošu kokiem, vai ne tuvāk kā 5 m no koka stumbra, ja koks nav atzīts par dižkoku vai aizsargājamu koku; pazemes inženierkomunikācijas un ceļa brauktuves malu nedrīkst ierīkot tuvāk kā 2 m attālumā no koka stumbra.

(6) Koki un krūmi, kuru pieauguša koka vai krūma augstums pārsniedz 1,8 m, stādāmi vismaz 5 m attālumā no kaimiņu zemes vienības robežas.

4.32. DERĪGIE IZRAKTEŅI

(1) Jebkāda projektēšana un būvniecība teritorijās, zem kurām ir derīgie izrakteņi, saskaņojama ar Valsts uzraudzības iestādēm likumā Par zemes dzīlēm un citos LR normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

(2) Kārtību, kādā tiek izsniegtas zemes dzīļu izmantošanas licences un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas, nosaka MK 24.04.2007. noteikumi Nr. 280 „Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” .

(3) Lauksaimniecības zemēs jebkuru derīgo izrakteņu ieguvi pašu vajadzībām un dīķu izveidi ar tilpumu līdz 20 000 m³ un platību no 0,1 ha līdz 5 ha, veido normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā ar nosacījumiem, ja šīs teritorijas neatrodas:

- a) ciema teritorijā vai tuvāk par 200 m no ciema teritorijas;
- b) tuvāk par 200 m no dzīvojamām mājām, kas atrodas citā zemes gabalā;
- c) tuvāk par 100 m no teritorijas, kurās ir aizsargājami dabas objekti;
- d) kultūras pieminekļu aizsargjoslās;
- e) upju un ezeru aizsargjoslās.

5. nodaļa.

PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVĪETOŠANAI

5.1. VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS TRANSPORTLĪDZEKĻU NOVĪETOŠANAI

- (1) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības automašīnu novietošanai neattiecas ne uz vienu šī likuma pieņemšanas dienā esošu būvi līdz brīdim, kad tās platība tiek palielināta, vai grozīta izmantošana, vai pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vietu skaits, vai kāds cits raksturojošs lielums, kas prasītu palielināt automašīnu novietošanai nepieciešamo laukumu. Tad šāds laukums ir jānodrošina līdz minētajām izmaiņām atbilstošam lielumam.
- (2) Nepieciešamo automašīnu novietņu (autostāvvietu) skaitu nosaka, rēķinot vienu autostāvvietu uz katriem 100 m² stāvu platības.
- (3) Atsevišķos objektos autostāvvietu skaitu nosaka, ievērojot šādus autostāvvietu skaita vietējos normatīvus:
 - a) tirdzniecības objektos uz 10 m² tirdzniecības zāles un izstāžu platības – 2
 - b) restorānos, kafejnīcās uz 30 vietām – 6
 - c) sporta būvēs uz 20 skatītāju vietām – 4
 - d) kultūras iestādēs uz 50 skatītāju vietām vai uz vienlaikus 50 apmeklētājiem – 10
 - e) objektiem dabas pamatnes teritorijās (pludmalēs un atpūtas zonās un īslaicīgas atpūtas objektos) uz vienlaikus 50 apmeklētājiem - 10
 - f) nepieciešamo autostāvvietu skaitu un to izvietojumu objektiem ražošanas (arī noliktavu objektu) teritorijās (R) pamato ar detālplānojumu.
- (4) Pie sabiedrisko un darījumu iestāžu ēkām ir jāizvieto velosipēdu novietošanas statņi vismaz 10 velosipēdiem, kas nodrošina iespēju pieslēgt velosipēdu pie statņa.
- (5) Lauderu ciema teritorijā jāierīko zirgu pajūgu stāvlaukums ar slitu, kurai jābūt izgatavotai no koka vismaz 18 cm diametrā un stingri piestiprinātai uz zemē iebetonētiem balstiem un ar minimālo garumu:
 - a) 4 m, ja pajūgus var novietot no abām pusēm;
 - b) 8 m, ja pajūgus var novietot no 1 puses.

5.2. NOTEIKUMI AUTOSTĀVVIETĀM

- (1) Ar autostāvvietām jānodrošina tajā brīdī, kad būve ir pabeigta vai paplašināta.
- (2) Autostāvvietas jāizvieto uz tā paša zemesgabala vai tajā pašā būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, ja TIAN noteikts citādi. Ietverot autostāvvietas citās būvēs, jāievēro Latvijas būvnormatīvi attiecīgo būvju projektēšanai.
- (3) Ja būve vai zemesgabals ietver vairāk nekā vienu izmantošanu un katrai izmantošanai noteikts savs autostāvvietu normatīvs, tad nepieciešamo automašīnu autostāvvietu skaitu nosaka katrai izmantošanai atsevišķi un skaitu summē.
- (4) Autostāvvietas vienai izmantošanai nedrīkst uzskatīt par autostāvvietām jebkādai citai izmantošanai, izņemot, ja kādai no izmantošanām nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas autostāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot.
- (5) Zemes platība vienas automašīnas izvietojumam virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem 25 m².

(6) Zemes platība viena pasažieru autobusa izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem 75 m².

(7) Iežogotām autostāvvietām ar ietilpību līdz 100 vietām pirms vārtiem jānodrošina 6,0 m plats priekšlaukums.

(8) Zaļie stādījumi iežogotās autostāvvietās jākopj gan iekšpus, gan ārpus iežogojuma zemesgabala robežās.

5.3. AUTOSTĀVVIETU UN GARĀŽU PIEBRAUCAMIE CEĻI

(1) Autostāvvietu un garāžu piebraucamajiem ceļiem jābūt vismaz 3,0 m platiem (katrai joslai).

(2) Attālums no iebrauktuves garāžā vai izbrauktuves no tās jāpieņem ne mazāks par:

- a) 50 m no krustojuma ar maģistrāli,
- b) 20 m no krustojuma ar vietējās nozīmes ielu,
- c) 30 m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.

6. nodaļa.

ATSEVIŠĶU APBŪVES TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

DZS

6.1. INDIVIDUĀLĀS DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS

6.1.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos individuālās dzīvojamās apbūves teritorija (DZS) nozīmē izbūves teritoriju ciematu teritorijās, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju) vai dvīņu māju (divu bloķētu vienas ģimenes dzīvojamo māju) apbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi kā vienas vai vairāku kopā dzīvojošu ģimeņu mājoklis.

6.1.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta individuālai dzīvojamai apbūvei (DZS), ir:

- a) savrupmāja (vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja),
- b) dvīņu māja (divas bloķētas ģimenes dzīvojamās mājas),
- c) vasarnīca,
- d) saimniecības ēkas

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) telpas individuālā darba vajadzībām,
- b) privāts mājas bērnudārzs,
- c) dārza mājas,
- d) dīķis līdz 0,05 ha
- e) zemesgabalos pie maģistrālajām ielām vai autoceļiem - tirdzniecības un / vai pakalpojumu objekts.

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība – 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: visos gadījumos – 15 m.

(5) Maksimālais stāvu skaits: divi stāvi, maksimāli 12 m augstumā līdz jumta korei.

(6) Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais kopējais apbūves laukums nedrīkst pārsniegt 30% no zemesgabala platības.

(7) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide)

- a) Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 3,0 m, izņemot - iedibinātas būvlandes gadījumus.
- b) Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas, valsts, vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot - iedibinātas būvlandes gadījumus.

(8) Sānpagalma minimālais platums

- a) Sānpagalma minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 3,0 m.
- b) Ēku fasādes, kurās ir logi, nedrīkst atrasties tuvāk par 4,0 m no zemesgabala sānu vai aizmugures robežām.
- c) Ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, kā arī ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, ar sānu, aizmugures vai, ja nepieciešams, abu kaimiņu zemesgabalu īpašnieku rakstisku piekrišanu, ko viņi apliecina ar parakstiem uz zemesgabala plānojuma lapas, iekšējā sānpagalma minimālo platumu, kā arī attālumu līdz aizmugures robežai drīkst

samazināt vai būvēt uz robežas ar noteikumu, ka attālumam no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām kaimiņu zemesgabalos jābūt ne mazākam par 6,0 m. Ja kaimiņš atļauj būvēt uz sava zemesgabala robežas, to jāieraksta Zemesgrāmatā.

d) Ārējā sānpagalma minimālais platums pie maģistrālās ielas, valsts vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.

(9) Aizmugures pagalma minimālais dziļums

a) Aizmugures pagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 3,0 m.

b) Ēku fasādes, kurās ir logi, nedrīkst atrasties tuvāk par 4,0 m no zemesgabala aizmugures robežas.

c) Ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, kā arī ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, ar aizmugures kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, aizmugures pagalma minimālo dziļumu drīkst samazināt vai būvēt uz robežas ar noteikumu, ka attālumam no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām kaimiņu zemesgabalos jābūt ne mazākam par 6,0 m. Ja kaimiņš atļauj būvēt uz sava zemesgabala robežas, to jāieraksta Zemesgrāmatā.

(10) Būvju izvietošana pie kaimiņu zemesgabala robežas

Ja būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā ugunsdrošajai sienai ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu būvi.

(11) Apbūves augstuma ierobežojumi

a) Apbūves maksimālais augstums : augstums līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 12 m, līdz jumta dzegai 10 m, izņemot vertikālu akcentu ar augstumu līdz 18 m un ne vairāk kā 15 % no kopējā ēkas apbūves laukuma.

b) Maksimālais stāvu skaits: divi stāvi.

c) Nevienā mājas punktā ēkas maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt pusi no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu.

d) Ja ēka izvietota mazākā attālumā kā 3,0 m no kaimiņu zemesgabala robežas, tad tās jumta jebkura punkta augstums šajā zonā nedrīkst pārsniegt 4,5 m. Šo augstumu drīkst palielināt ar kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, norādot augstumu, kādam viņš piekrīt.

(12) Autostāvvietu izvietojums

Visas autostāvvietas jāizvieto zemesgabalā uz piebraucamā ceļa (priekšpagalmā), kā arī sānu vai aizmugures pagalmā ar noteikumu, ka autostāvvietu platība priekšpagalmā (uz piebraucamā ceļa) nepārsniedz 25% no priekšpagalma platības un piebraucamā ceļa platums nepārsniedz 5,0 m.

(13) Komposta vietu izvietojums

a) Komposta vietu izvietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā.

b) Komposta vietu izvietošana nav atļauta tuvāk par 1,5 m no kaimiņu zemesgabala robežas.

c) Ar sānu, aizmugures vai, ja nepieciešams, abu kaimiņu zemesgabalu īpašnieku rakstisku piekrišanu, ko viņi apliecina ar parakstiem uz zemesgabala plānojuma lapas, šo attālumu drīkst samazināt vai izvietot komposta vietu uz zemesgabala robežas.

(14) Žogi

Zemesgabalus atļauts iežogot. Žogu maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 1,6 metrus.

6.1.3. CITI NOTEIKUMI

Apbūvējot vienu zemesgabalu ar vairākām dzīvojamajām mājām, būvprojektā jāizvērtē zemesgabala sadalīšanas iespējas, katrai dzīvojamai mājai piesaistot zemes platību ne mazāku kā 2500 m² un iespēju ierīkot piebraucamo ceļu.

6.2. DAUDZDZĪVOKĻU DZĪVOJAMO MĀJU APBŪVES TERITORIJAS

6.2.1. DEFINĪCIJA

Apbūves noteikumos daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorija (DZD) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu dzīvojamo namu apbūve ar īres vai privātiem dzīvokļiem.

6.2.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūvei (DZD), ir:

- a) daudzdzīvokļu nams ar īres vai privātiem dzīvokļiem,
- b) dvīņu māja (divas bloķētas ģimenes dzīvojamās mājas),
- c) rindu māja.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) savrupmāja,
- b) Atsevišķā zemesgabalā pie maģistrālām ielām vai daudzdzīvokļu namu pirmajos stāvos – vietējas nozīmes:
 - pārvaldes iestāde,
 - kultūras iestāde,
 - ārstniecības iestāde,
 - sociālās aprūpes iestāde,
 - mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
 - darījumu iestāde,
 - sporta būve
- c) Zemesgabalos pie maģistrālajām ielām vai autoceļiem - tirdzniecības un / vai pakalpojumu objekts.

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15 m.

(5) Apbūves maksimālais augstums

Apbūves maksimālais augstums līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 16 m, līdz jumta dzegai 12 m, izņemot esošās augstākas ēkas.

(6) Maksimālais stāvu skaits: trīs stāvi, izņemot esošās augstākas ēkas.

(7) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte

Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte nedrīkst pārsniegt 110%.

(8) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija

Zemesgabala minimālā brīvā teritorija nedrīkst būt mazāka par 40%.

(9) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide)

- a) Dzīvojamās ēkas ar dzīvokļiem pirmajā stāvā jānovieto atkāpjoties no ielas sarkanajām līnijām ne mazāk par 3,0 m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus.
- b) Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.

(10) Attālums starp dzīvojamajām mājām

Attālums starp 3 stāvu dzīvojamajām mājām, izvietojot tās ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai, jāpieņem ne mazāks par 20 m. Izvietojot pretī vienas ēkas garākajai fasādei otras ēkas gala fasādi ar dzīvojamo istabu logiem, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 10

m. Ja tiek nodrošināta istabu nepārskatāmība no ēku logiem un ievērotas insolācijas un apgaismojuma normas, minētos attālumus drīkst samazināt.

(11) Noteikumi rindu mājām, dvīņu mājām un savrupmājām

Ierīkojot rindu mājas, dvīņu mājas vai savrupmājas, jāievēro TIAN 6.1. apakšnodaļas attiecīgie noteikumi atbilstoši atļautajai izmantošanai.

6.2.3. CITI NOTEIKUMI

(1) Jāievēro šādi attālumi no dzīvojamo māju logiem līdz attiecīgajai teritorijai:

- a) bērnu rotaļām – 12 m,
- b) pieaugušo iedzīvotāju atpūtai – 10 m,
- c) fizikultūras nodarbībām – 10-40 m (atkarībā no trokšņu līmeņa un nodarbību veida),
- d) saimnieciskiem mērķiem – 20 m,
- e) autostāvvietām – 15 m.

(2) Attālums no atkritumu konteineru novietnes līdz laukumiem fizikultūras nodarbībām, bērnu rotaļām un pieaugušo iedzīvotāju atpūtai un dzīvojamo māju logiem jāpieņem ne mazāks par 20 m, bet ne lielāks par 100 m no visattālākās ieejas dzīvojamā ēkā.

RM

6.3. DAUDZDZĪVOKĻU DZĪVOJAMO MĀJU SAIMNIECISKĀS APBŪVES TERITORIJAS

6.3.1. DEFINĪCIJA

Apbūves noteikumos daudzdzīvokļu dzīvojamo māju saimnieciskās apbūves teritorijas (RM) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju saimniecības ēku izvietošana

6.3.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju saimnieciskai apbūvei (RM), ir:

- a) īres vai privāto dzīvokļu apkurei nepieciešamie malkas šķūņi,
- b) īres vai privāto dzīvokļu iemītniekiem nepieciešamās garāžas,
- c) īres vai privāto dzīvokļu iemītniekiem nepieciešamie inventāra šķūņi

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) siena šķūņi;
- b) kūtis;
- c) mazdārziņi

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība 300 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 10 m.

(5) Apbūves maksimālais augstums: līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 6 m, izņemot - esošās augstākas ēkas.

(6) Maksimālais stāvu skaits: 1 stāvs, izņemot esošās augstākas ēkas.

(7) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte: nedrīkst pārsniegt 50 %.

6.4. SABIEDRISKO OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

6.4.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos sabiedrisko objektu teritorija (JS) nozīmē zemesgabalu, kur primārā zemes, ēkas un būves vai tās daļas izmantošana kalpo sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts un pašvaldības, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes vai citas līdzīgas nekomerciālas iestādes.

6.4.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta sabiedrisko iestāžu apbūvei (JS), ir:

- a) pārvaldes iestāde,
- b) izglītības iestāde,
- c) reliģijas iestāde,
- d) kultūras iestāde,
- e) ārstniecības iestāde,
- f) sociālās aprūpes iestāde,
- g) nevalstiskas organizācijas iestāde,
- h) sporta un atpūtas būve;

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) mazumtirdzniecības pakalpojumu objekts,
- b) saimniecības ēka,
- c) dzīvoklis,
- d) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m²

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 20 m.

(5) Apbūves maksimālais augstums: līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 18 m, līdz jumta dzegai 12 m, izņemot esošās augstākās ēkas, baznīcas.

(6) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte: nedrīkst pārsniegt 110%.

(7) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija: nedrīkst būt mazāka par 40%,

(8) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide)

- a) Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus.
- b) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm un izglītības iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m.

6.4.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Uz dzīvokli, kā palīgizmantošanu, attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja.
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Ja dzīvoklis ir dzīvojamā māja, to nedrīkst ierīkot starp ielas vai ceļa sarkano līniju un būvलाई (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā).
- d) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās ēkas apkalpotāja vai pārvaldnieka mājoklis.

6.5. JAUKTAS SABIEDRISKO UN DARĪJUMU OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

6.5.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorija (J) nozīmē izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir darījumu un sabiedriskās (publiskās) iestādes, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti un dzīvojamā apbūve.

6.5.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta jauktai sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūvei (JC), ir:

- a) pārvaldes iestāde
- b) kultūras iestāde
- c) izglītības iestāde
- d) pirmsskolas bērnu iestāde
- e) ārstniecības iestāde
- f) sociālās aprūpes iestāde
- g) darījumu iestāde,
- h) mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- i) nevalstiskas organizācijas iestāde,
- j) reliģiska iestāde,
- k) sporta būve.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) saimniecības ēka,
- b) dzīvoklis,
- c) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti,
- d) zemesgabalos pie maģistrālajām ielām, ja to pamato ar detālplānojumu - degvielas uzpildes stacija,

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 20 m.

(5) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide)

- a) Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 3,0 m, izņemot iedibinātas būvlaides gadījumus.
- b) Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas nedrīkst būt mazāks par 6,0 m.
- c) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm un izglītības iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m.

(6) Apbūves maksimālais augstums : līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 16m, līdz jumta dzegai 12 m, izņemot esošās augstākas ēkas un izņemot baznīcas un sporta būves.

(7) Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte: nedrīkst pārsniegt 110%.

(8) Zemesgabala minimālā brīvā teritorija: nedrīkst būt mazāka 40% - sabiedrisko un darījumu iestāžu zemesgabalos, bet pirmsskolas bērnu iestādei – ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību.

6.5.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Papildus uz dzīvokli attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja. Ja dzīvoklis ir dzīvojamā māja, to nedrīkst ierīkot starp ielas sarkano līniju un būvlaidi (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā).
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās ēkas īpašnieka vai pārvaldnieka, vai kāda viņu darbinieka mājoklis.

(2) Papildus sporta būvi nedrīkst:

- a) ierīkot starp ielas vai ceļa sarkano līniju (vai zemes nodalījuma joslas robežu) un būvlaidi (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā);
- b) izmantot komerciāliem nolūkiem.

D

6.6. DARĪJUMU OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

6.6.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos darījumu objektu apbūves teritorija (JD) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir darījumu (komerciāla rakstura) iestādes: bankas, viesnīcas, biroji un kantori, gadatirgi, konferenču un izstāžu iestādes, kā arī mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti.

6.6.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta darījumu iestāžu apbūvei (D), ir:

- a) darījumu iestāde,
- b) tirdzniecības un pakalpojumu iestāde.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) degvielas uzpildes stacija,
- b) vieglās rūpniecības uzņēmums, ja to pamato ar detālo plānojumu,
- c) saimniecības ēka, kā palīgizmantošana,
- d) dzīvoklis, kā palīgizmantošana,
- e) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15 m.

(5) Priekšpagalma minimālais dziļums (būvlaide)

- a) Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 3,0 m, izņemot - iedibinātas būvlandes gadījumus.
- b) Priekšpagalma minimālais dziļums pie maģistrālās ielas vai pagasta ceļa nedrīkst būt mazāks par 6,0 m, izņemot - iedibinātas būvlandes gadījumus.

(6) Apbūves maksimālais augstums: līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 18 m, līdz jumta dzegai 12 m.

6.6.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Uz dzīvokli, kā palīgizmantošanu, attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja.
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Ja dzīvoklis ir dzīvojamā māja, to nedrīkst ierīkot starp ielas vai ceļa sarkano līniju un būvlaidi (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā).
- d) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās ēkas apkalpotāja (dārznieka, sētnieka) vai pārvaldnieka mājoklis.

R

6.7. RAŽOŠANAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

6.7.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ražošanas objektu apbūves teritorijas (R) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošana.

6.7.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas objektu apbūves teritorijai (R), ir:

- a) vieglās rūpniecības uzņēmums,
- b) vairumtirdzniecības iestāde,
- c) kravu stacija,
- d) noliktava,
- e) sabiedriskā garāža,
- f) inženierkomunikāciju objekts,
- g) degvielas uzpildes stacija,
- h) saimniecības ēka,
- i) atklāta uzglabāšana.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- b) dzīvoklis,
- c) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15 m.

(5) Apbūves maksimālais augstums

Apbūves maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 15 m, izņemot gadījumus, kad tehnoloģisko procesu nodrošināšanai nepieciešams augstāks un tas ir saskaņots detālplānojumā.

6.7.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Papildus uz dzīvokli attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā būvē vai ar to jāsaskaras.
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās būves īpašnieka vai pārvaldnieka, vai kāda viņu darbinieka mājoklis.

(2) Papildus atklāta uzglabāšana:

- a) nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā;
- b) jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu.

JR

6.8. JAUKTĀS DARĪJUMU UN RAŽOŠANAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

6.8.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jauktā darījumu un ražošanas objektu apbūves teritorija (JR) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošana, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes.

6.8.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas teritorijai (R), ir:

ir:

- a) vieglās rūpniecības uzņēmums,
- b) tirdzniecības iestāde,
- c) darījumu iestāde,
- d) pakalpojumu iestāde,
- e) kravu stacija,
- f) noliktava,
- g) sabiedriskā garāža,
- h) inženierkomunikāciju objekts,
- i) degvielas uzpildes stacija,
- j) saimniecības ēka,
- k) atklāta uzglabāšana,
- l) loģistikas uzņēmums,
- m) tehniskās apkopes stacija,

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) dzīvoklis,
- b) sporta un atpūtas objekts,
- c) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība: 2500 m².

(4) Zemesgabala (parceles) minimālā fronte: 15 m.

(5) Apbūves maksimālais augstums: nedrīkst pārsniegt 15 m, izņemot, ja tehnoloģisko procesu nodrošināšanai nepieciešams augstāks un tas ir saskaņots detālplānojumā.

6.8.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Papildus uz dzīvokli attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā būvē vai ar to jāsaskaras.
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir apakšējā stāva dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās būves īpašnieka vai pārvaldnieka, vai kāda viņu darbinieka mājoklis.

(2) Papildus atklāta uzglabāšana:

- a) nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā.
- b) jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu.

(3) Papildus sporta būvi nedrīkst:

- a) ierīkot starp ielas vai ceļa sarkano līniju (vai zemes nodalījuma joslas robežu) un būvlaidi (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā);
- b) izmantot komerciāliem nolūkiem.

RI

6.9. INŽENIERINFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJA

6.9.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos inženierinfrastruktūras objektu apbūves teritorija (RI) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts, pašvaldības, citu resoru inženiertehniskās apgādes tīklu - ūdensapgādes, kanalizācijas, drenāžas, elektronisko sakaru, elektroapgādes un citas tehniskās infrastruktūras tīklu, būvju un objektu izvietojuma teritorijas un objekti, kā arī transporta infrastruktūras uzņēmumi

6.9.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana - nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta inženierinfrastruktūras objektu apbūvei (RI), ir:

- a) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti,
- b) komunālās saimniecības un apgādes tīkli un objekti,
- c) noliktava,
- d) hidrotehniska būve,
- e) saimniecības ēka,
- f) uzņēmuma, sabiedriskā garāža,
- g) tehniskās apkopes stacija.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana:

- a) degvielas, gāzes uzpildes stacija,
- b) darījumu un / vai pakalpojumu objekts kā palīgizmantošana,
- c) dzīvoklis, kā palīgizmantošana,
- d) atklāta uzglabāšana kā palīgizmantošana.

(3) Apbūves maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 15 m, izņemot dūmeņus, elektronisko sakaru uztveršanas un pārraides iekārtas, glabāšanas torņus un gadījumos, ja tehnoloģisko procesu nodrošināšanai nepieciešams augstāks un tas ir saskaņots būvprojektā.

(4) Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija:

- a) ne mazāka kā 20 %;
- b) ja ražošanas objektam nepieciešama sanitārā vai cita aizsargjosla – šīs aizsargjoslas teritorijas platībā;

(5) Attālumam no degvielas un / vai gāzes uzpildes stacijām, degvielas un / vai gāzes glabātavām, tehniskās apkopes stacijām, kanalizācijas attīrīšanas iekārtām, atkritumu šķīrošanas, pārstrādes, kompostēšanas laukumiem līdz dzīvojamām un sabiedriskām ēkām jābūt ne mazākam par objekta drošības, sanitāro vai citu aizsargjoslu lielumu; ja objektam nav aizsargjoslas, tad attālumam jābūt:

- a) līdz dzīvojamām un sabiedriskām ēkām - ne mazākam par 50 m;
- b) 2) līdz izglītības iestādes, pirmsskolas bērnu iestādes, ārstniecības iestādes zemesgabalam - ne mazākam par 50 m.

6.9.3. PALĪGIZMANTOŠANU NOTEIKUMI

(1) Papildus uz dzīvokli attiecas šādi noteikumi:

- a) Dzīvoklim jāatrodas galvenajā ēkā vai ar to jāsaskaras, vai arī tas jāizbūvē kā dzīvojamā māja. Ja dzīvoklis ir dzīvojamā māja, to nedrīkst ierīkot starp ielas sarkano līniju un būvlaidi (priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā).
- b) Jumta stāvā (bēniņos) izbūvēto pastāvīgi apdzīvojamo telpu augstumam telpas lielākajā daļā jābūt vismaz 2,5 m, arī tad, ja telpa ir vairāku līmeņu dzīvokļa sastāvdaļa.
- c) Dzīvoklis jāizmanto kā galvenās būves īpašnieka vai pārvaldnieka, vai kāda viņu darbinieka mājoklis.

(1) Atklāta uzglabāšana kā palīgizmantošana nav atļauta tuvāk par 3 m no zemesgabala robežas.

ĪPAŠO TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

IK

6.10. KAPSĒTU TERITORIJAS

6.10.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos kapsētu teritorijas (IK) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kur vienīgais zemes un būvju izmantošanas veids ir kapsētas.

6.10.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta kapsētu teritorijai (IK), ir:

- a) apbedījumi,
- b) kapličas,
- b) kapelas.

(2) Atļautā palīgizmantošana

- a) saimniecības ēka,
- b) autostāvvietas,
- c) ūdens ņemšanas vieta,

6.10.3. CITI NOTEIKUMI

(1) Minimālais celiņa platums viena cilvēka kustības joslai -75 cm, maģistrāliem celiņiem - 150cm.

IJ

6.11. DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJAS

6.11.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (IJ) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir derīgo izrakteņu ieguves rūpniecība. To izmantošanai sastādāmi īpaši pašvaldības noteikumi, kuros atrunāta derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas kārtība u.c. ar teritorijas izmantošanu saistītie noteikumi un teritorijas rekultivācijas pasākumi.

6.11.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta derīgo izrakteņu ieguves teritorijai (IJ), ir:

- a) derīgo izrakteņu ieguve (karjers),
- b) ar derīgo izrakteņu ieguvi, parstrādi, uzglabāšanu un transportēšanu saistīta apbūve,
- c) atklāta uzglabāšana,
- d) lauksaimnieciska izmantošana,
- e) mežsaimnieciska izmantošana.

(2) Atļautā palīgizmantošana

- a) saimniecības ēka,
- b) dzīvoklis,
- c) īslaicīgas lietošanas būve.

6.11.3. CITI NOTEIKUMI

- (1) Pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām, teritorijām jāveic rekultivācija.

SATIKSMEŠ TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

SC

6.12. SATIKSMEŠ TERITORIJAS

6.12.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos satiksmes teritorijas (SC) nozīmē izbūves teritorijas, kur primārais izmantošanas veids ir valsts, pašvaldību koplietošanas autoceļi un ielas, iekšsaimniecību un servitūta ceļi, gājēju un velosipēdistu ceļi, takas, stāvlaukumi, transporta pieturas, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošana, pieturvietas.

6.12.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izbūvēt, vai izmantot satiksmes teritorijas (SC) ir:

- a) valsts koplietošanas autoceļš,
- b) pašvaldības koplietošanas autoceļš, ciema iela,
- c) komersantu ceļš,
- d) piebraucamais vai servitūta ceļš,
- e) laukums, stāvlaukums,
- f) sabiedriskā transporta pieturvietas,
- g) satiksmes infrastruktūras inženiertehniskie tīkli un objekti,

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) ja izvietojumu akceptē VAS "Latvijas valsts ceļi" un Būvvalde - inženiertehniskās un komunālās apgādes tīkli un objekti;
- b) īslaicīgas lietošanas būve saskaņā ar MK 30.03.1999. noteikumiem Nr. 126 "Kārtība, kādā gar autoceļiem izvietojami servisa objekti".

6.12.3. PRASĪBAS JAUNAI SATIKSMES INFRASTRUKTŪRAI UN ESOŠĀS INFRASTRUKTŪRAS REKONSTRUKCIJAI

(1) Ceļu, maģistrālo un vietējo ielu šķērsprofili jānosaka detālplānojumā vai būvprojektā, precizējot lielceļu, maģistrāļu un ielu, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietojumu, ievērojot transporta būvju projektēšanas normatīvu prasības.

(2) Ja iela veido strupceļu, tad brauktuves galā jāveido autotransporta apgrīšanās laukums ar iekšējo diametru ne mazāku kā 16 m un ne mazāku kā 30 m, ja jāierīko apgrīšanās laukums sabiedriskajam pasažieru transportam. Apgrīšanās laukumi nav izmantojami autostāvvietām.

(3) Brauktuvju noapaļojumu rādiusi krustojumos un pieslēgumos jāpieņem ne mazāki par 5,0 m, nobrauktuvēm uz atsevišķām mājām – 3m.

(4) Maģistrālo ielu brauktuvju malās ierīkot ietves vai / un velosipēdu joslas. Ietvēm jābūt vismaz 1,5 m platām, ietvju augstumam pie ielas braucamās daļas jābūt 15 cm, ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnu un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļu ne augstāku par 2,5 cm. Velosipēdu joslas platumam jābūt ne mazākam par 1,5 m, no brauktuves tā jāatdala ar dubultlīnijas marķējumu. Joslas platumam, ko ierīko gar ietvi, jābūt ne mazākam par 1,0 m.

(5) Ja paredzēts rekonstruēt ielas, zem kuru brauktuvēm izvietotas pazemes inženierkomunikācijas, un ierīkot kapitālu ielas segumu, tad vienlaicīgi jāparedz šo komunikāciju pārlīkšana zem ietvēm un sadalošām joslām. Esošo komunikāciju saglabāšana, kā arī jaunu komunikāciju izvietošana kanālos un tuneļos zem brauktuvēm, pieļaujama, ja tas ir attiecīgi pamatots. Esošajās ielās, kurām nav sadalošo joslu, pieļaujama jaunu inženierkomunikāciju izvietošana zem brauktuvēm ar nosacījumu, ka tās izvietotas tunelī vai kanālā. Gāzes vadu izvietošana zem ielu brauktuvēm pieļaujama tikai tad, ja tas nepieciešams tehnisku grūtību dēļ.

(6) Ietvēm jābūt vismaz 1,5 m platām katrā ielas brauktuves pusē.

(7) Maģistrālo un vietējās nozīmes ielu, kā arī laukumu, atklātu autostāvvietu un ietvju, klātnēm jābūt ar cietu segumu.

6.12.4. CEĻU, IELU, IETVJU UN GRĀVJU IERĪKOŠANA UN UZTURĒŠANA

(1) Pašvaldības dienestiem jāierīko, jāremontē un jāuztur kārtībā pašvaldības ielas, laukumi un ietves sarkano līniju robežās un ceļi to zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī pašvaldības grāvji, caurtekas zem pašvaldības ielām un pagasta ceļiem un lietus ūdens novadīšanas sistēmas.

(2) Zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ietves, ietvju pārbrauktuves un grāvjus sava zemesgabala robežās vai gar zemesgabala ielas vai ceļa robežu.

(3) Pašvaldības dienestiem ir tiesības pārbūvēt vai remontēt ietves un pašvaldības grāvjus, kā arī tos tīrīt privāto zemesgabalu robežās, par to savlaicīgi informējot zemesgabalu īpašniekus.

(4) Ūdens caurvadīšanai un novadīšanai zemesgabalu īpašnieki ar pašvaldības atļauju drīkst sava zemesgabala robežās grāvja vietā ierīkot caurteces caurules saskaņā ar pašvaldības apstiprinātiem tehniskajiem projektiem.

(5) Ja, izdarot būvdarbus, nepieciešama pašvaldības ielas vai ceļa slēgšana, jāsaņem pašvaldības atļauja.

(6) Valsts autoceļi un ar tiem saistītās būves tiek būvēti, remontēti un uzturēti par valsts līdzekļiem (ACL 12.p.). Valsts dienestiem jāierīko, jāremontē un jāuztur kārtībā arī caurtekas zem valsts autoceļiem.

REKREĀCIJAS TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

T

6.13. TŪRISMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS

6.13.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos tūrisma un rekreācijas teritorijas (T) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kur primārais izmantošanas veids ir viesu māju, kempingu un citu rekreācijas objektu būvniecība, kas brīvi pieejami sabiedrībai.

6.13.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta tūrisma un rekreācijas teritorijā (T), ir:

- a) viesu māja, motelis, viesnīca, kempings,
- b) sabiedriskās ēdināšanas iestāde,
- c) informācijas birojs,
- d) pansija,
- e) savrupmāja,
- f) atklāta sporta būve
- g) atklāta atpūtas būve,
- h) peldētavas, laivu piestātnes;

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) saimniecības ēkas,
- b) lauksaimniecība,
- c) mežsaimniecība,
- d) ūdenssaimniecība.

(3) Apbūves rādītāji

- a) Augstums līdz jumta korei nedrīkst pārsniegt 12 m, līdz jumta dzegai 10 m, izņemot vertikālu akcentu ar augstumu līdz 18 m un ne vairāk kā 15 % no kopējā ēkas apbūves laukuma.
- b) Maksimālais stāvu skaits: divi stāvi.
- c) Zemesgabala maksimālais kopējais apbūves laukums nedrīkst pārsniegt 30% no zemesgabala platības.

(4) Autostāvvietu izvietojums

- a) Visas normatīviem atbilstošas autostāvvietas jāizvieto zemesgabalā
- b) Piebraucamā ceļa platumam jābūt 5,5 m.
- c) Laivu, ceļojuma treileru, kravas automašīnu vai traktoru atklāta novietošana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā.

TK

6.14. LABIEKĀRTOTAS KOPLIETOŠANAS TERITORIJAS

6.14.1. DEFINĪCIJA

Apbūves noteikumos labiekārtotas koplietošanas teritorijas (TK) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kas brīvi pieejamas sabiedrībai, un var ietvert ar rekreāciju saistītas ēkas un būves.

6.14.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta labiekārtotā koplietošanas teritorijā (TK), ir:

- a) parks,
- b) apstādījumi,
- c) peldētava,
- d) atklāta sporta būve
- e) atklāta atpūtas būve.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) saimniecības ēkas,
- b) atklāta autostāvvietā,
- c) lauksaimniecība,
- d) mežsaimniecība,
- e) ūdenssaimniecība,
- f) dzīvoklis, kā palīgizmantošana

6.14.3. NOTEIKUMI PELDĒTAVĀM – IEKĀRTOTĀM PELDVIETĀM

(1) Vispārīgās peldvietu iekārtošanas un higiēnas prasības, kuras peld sezonā jāievēro visās ūdenstilpēs un ūdenstecēs, kas MK 2003.gada 23.decembra noteikumos Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" minētas kā peldvietu ūdeņi, nosaka MK 1998.gada 11.augusta noteikumi Nr.300 "Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi".

(2) Par peldvietu iekārtošanu, ūdenstilpes un pludmales izmantošanas drošību, to uzturēšanu kārtībā un peldvietu higiēnas prasību ievērošanu ir atbildīga attiecīgās teritorijas pašvaldība vai, ja peldvieta atrodas fiziskas vai juridiskas personas īpašumā vai valdījumā, – attiecīgais zemes īpašnieks vai lietotājs (MKN 300, 6.p.).

(3) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) peldvietu projektus saskaņo ar LR Vides ministrijas Rēzeknes reģionālo vides pārvaldi un ar VA "Sabiedrības veselības aģentūra" Rēzeknes filiāli.

(4) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) norāda konkrētās peldvietas atrašanās vietu, nosaka peldvietas robežas un tās izmantošanas nosacījumus un nodrošina attiecīgās informācijas pieejamību peldvietā. Peldvietu izvietojumu norāda teritorijas plānojumā (MKN 300, 9.p.).

(5) Peldvietās nav pieļaujama motorizēto ūdens transportlīdzekļu (ūdensmotociklu, kuteru, kuģu) atrašanās un izmantošana, izņemot glābšanas dienestu transportlīdzekļus, valsts un pašvaldību organizētajai kontrolei paredzētos transportlīdzekļus, kā arī aktīvajai atpūtai paredzētos transportlīdzekļus, kuri izmantojami šim nolūkam atvēlētajās vietās (MKN 300, 12.p.).

(6) Peldvietu norobežo ar bojām, lentēm vai negrimstošiem materiāliem. Peldvietas peldēšanās sektorā, kas paredzēts bērniem līdz 10 gadu vecumam, pamatni izveido ar nelielu slīpumu un maksimālo dziļumu, kas nepārsniedz 70 cm (MKN 300, 13.p.).

(7) Zemes īpašnieks vai lietotājs (ar pašvaldība) peldvietās nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī, ja nepieciešams, glābšanas pasākumus (MKN 300, 14.p.).

(8) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) nodrošina peldvietu apgādi ar dzeramo ūdeni (MKN 300, 15.p.).

(9) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) nodrošina peldvietas ar ģērbtuvēm, tualetēm un atkritumu konteineriem (MKN 300, 16.p.).

(10) Ierīkojot peldvietās tualetes, paredz kanalizācijas sistēmu ar notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas tīklā vai vietējās attīrīšanas iekārtās vai izmanto pārvietojamās tualetes (MKN 300, 17.p.).

(11) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) peldvietās nodrošina smilšu virskārtas irdināšanu, kā arī savlaicīgu atkritumu savākšanu un izvešanu ne retāk kā divas reizes nedēļā (MKN 300, 18.p.).

(12) Peldvietās nav pieļaujama dzīvnieku uzturēšanās, ir aizliegts vest dzīvniekus pastaigā un peldināt (MKN 300, 19.p.).

(13) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) pirms katras peldsezonas sākuma saņem Labklājības ministrijas teritoriālā vides veselības centra atzinumu par peldvietas atbilstību noteikumiem (MKN 300, 21.p.).

(14) Zemes īpašnieks vai lietotājs (arī pašvaldība) peldvietā nodrošina pieejamību informācijai par peldvietas ūdens kvalitāti, kā arī labi redzamā vietā attiecīgi norāda šādu informāciju: "peldēties atļauts", "peldēties nav ieteicams" vai "peldēties nav atļauts" (MKN 300, 27.p.).

6.14.4. SABIEDRISKO APSTĀDĪJUMU APSAIMNIEKOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Sabiedriskie apstādījumi (apstādījumi – visas ar augiem dabīgā vai mākslīgā veidā apaudzētas un koptas platības, kurās neiegūst augu produkciju pārtikai, koksni, grieztus ziedus un citu produkciju) ir sabiedrībai brīvi pieejamas apstādījumu platības uz pašvaldības, valsts vai privātā īpašumā esošas zemes: parku, skvēru, aleju, piemiņas vietu apstādījumu teritorijas, sabiedrisko iestāžu, daudzdzīvokļu dzīvojamu māju, darījumu un pakalpojumu iestāžu un rūpniecisko teritoriju sabiedrībai brīvi pieejamie apstādījumi, ielu apstādījumi un ielām un ietvēm pieguļošo priekšdārzu teritorijas, ūdensteču un ūdenskrātuvju krastmalas, aizsargstādījumu un dabas pamatnes teritorijas, kurās nav paredzēta lauksaimnieciska izmantošana.

(2) Ēku, inženierkomunikāciju, satiksmes objektu u.c. būvprojektus, kuru realizācijai ietvertas prasības arī teritorijas labiekārtošanai, apstādījumu rekonstrukcijai vai veidošanai, nevar nodot ekspluatācijā, pirms nav realizēti paredzētie apstādījumu ierīkošanas vai rekonstrukcijas un labiekārtošanas pasākumi.

(3) Ikviena zemes gabala īpašniekiem, nomniekiem un tiesiskajiem valdītājiem ir pienākums pašu spēkiem un par saviem līdzekļiem apsaimniekot uz zemes gabala esošos apstādījumus, nodrošinot esošo apstādījumu uzturēšanu, kopšanu un atjaunošanu atbilstoši šiem noteikumiem:

- a) nepazemināt augsnes auglību apstādījumos;
- b) nepieļaut apstādījumu aizaugšanu ar nezālēm;
- c) nepieļaut apstādījumu piegružošanu ar ražošanas, celtniecības un sadzīves atkritumiem, piesārņošanu ar notekūdeņiem, augiem un videi kaitīgām vielām;
- d) nepieļaut apstādījumu izmīdīšanu, izbraukāšanu, smilts, sniega un ledus uzkrāšanu sabiedriskajos apstādījumos, izņemot speciāli tam paredzētās vietās;
- e) nepieļaut apstādījumu izvirzīšanos ārpus īpašuma robežām, kas var traucēt gājēju un transporta drošu kustību;
- f) sausā laikā laistīt sabiedriskos apstādījumus;
- g) regulāri tīrīt dabīgās vai mākslīgās ūdenstece, novadgrāvjus un ūdenstilpes;
- h) veikt avārijas koku (koks ar vizuāli redzamiem bojājumiem, kurš izraisa riska situāciju - ir pacēlusies sakņu sistēma, sasvīries vai sašķēlies koka stumbrs, nolūzuši koka galvenie zari un galotne) izzāģēšanu;
- i) veikt zāles nopļaušanu un savākšanu (skvēros un ielu zaļajā zonā zāles garums nedrīkst pārsniegt 10 cm, priekšdārzos – 15 cm, bet dabiski ieaugušos zālajos (pļavās) zāle

jānopļauj un jāsavāc vai jāsmalcina ne retāk kā vienu reizi gadā ne vēlāk kā līdz 1. augustam, nepieļaujot kūlas veidošanos).

(4) Koku ciršanu atļauts veikt tikai pēc rakstiskas atļaujas saņemšanas, kā arī:

- a) koku ciršanu kultūras pieminekļu aizņemtās platībās un to aizsargjoslās saskaņo arī ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- b) koku ciršanu parkos, kapsētās, mākslīgas izcelsmes koku rindās (alejās), kas ir garākas par 20 metriem (arī tad, ja tās atrodas ceļu zemes nodalījuma joslā) un kuru platums (lielākais attālums starp malējo koku stumbru centriem perpendikulāri koku rindas virzienam) ir mazāks par 20 metriem, saskaņo arī ar reģionālo vides pārvaldi;
- c) koku ciršana aizliegta laikposmā no 15. aprīļa līdz 30. jūnijam, izņemot koku ciršanu avārijas situācijas novēršanai un koku ciršanu ceļu un dzelzceļa zemes nodalījuma joslā.
- d) pirms lēmuma pieņemšanas par koku ciršanu (izņemot koku ciršanu avārijas situācijas novēršanai) pagasta padome var noteikt piemērojamo sabiedriskās apspriešanas procedūru un kārtību, pēc apspriešanas rezultātu apkopošanas pašvaldība pieņem attiecīgu lēmumu.
- e) veicot koku ciršanu, jānodrošina darba drošības ievērošana; jānodrošina citu koku un apstādījumu, kā arī ēku un inženierkomunikāciju aizsardzība koku ciršanas laikā; jānodrošina savlaicīga nozāģēto koku, zaru un lapu aizvākšana.

(5) Apstādījumos aizliegts:

- a) bez saskaņošanas ar pagasta padomi rīkot atrakcijas, gadatirgus un citus publiskus pasākumus, veikt pagaidu būvju uzstādīšanu, tirdzniecības vietu ierīkošanu vai citu tamlīdzīgu rīcību, kas var nodarīt postījumus apstādījumiem;
- b) patvaļīgi ierīkot sakņu dārzus;
- c) braukt ar transporta līdzekļiem;
- d) ganīt lopus vai nodarboties ar citu lauksaimniecisko darbību;
- e) piegružot apstādījumus un ūdenstilpnes ar atkritumiem;
- f) celt teltis, kurt ugunsurus, dedzināt zāli, ķert un iznīcināt savvaļas dzīvniekus;
- g) mazgāt veļu, transporta līdzekļus un dzīvniekus apstādījumos izvietotajās ūdenskrātuvēs;
- h) tecināt koku sulu, bojāt koku mizu, piestiprināt kokam vadus, auklas, dažādus priekšmetus un uzrakstus vai dzīt naglas kokos;
- i) jebkādā veidā bojāt apstādījumus un tajos atrodošos labiekārtojuma elementus.

(2) Apstādījumu aizsardzības nosacījumi būvdarbu un remonta darbu procesā:

- a) veicot būvniecības un remonta darbus apstādījumos vai atsevišķu koku tuvumā darbu izpildītāju pienākums ir iežogot būvniecības teritorijā esošo koku stumbrus ar vairogiem, kas nav zemāki par 2 m; ar vairogiem jāiežogoj koku stumbri arī gar būvobjektu pievedceļiem, ja tie atrodas apstādījumu teritorijā;
- b) veicot būvniecības un remonta darbus, nepieļaut koku stumbru apbēršanu ilgāk par 10 dienām;
- c) neveikt rakšanas darbus koka vainaga zonā, ja rakšanas dziļums ir lielāks par 0.3 m;
- d) veicot ielu un laukumu cietā seguma klāšanas darbus ap koku stumbriem atstāt apdobi vismaz 2,5 m diametrā un ap krūmiem apdobi vismaz 1,5 m diametrā, apdobi var noklāt ar ekosegumu vai režģi;
- e) veicot būvniecības darbus apstādījumos, grunts līmeņa vertikālās izmaiņas pieļaujamas ne vairāk par 0,3 m salīdzinājumā ar esošo; ja grunts līmeni nepieciešams paaugstināt vai pazemināt vairāk par 0,3 m, tad būvprojektā ir jāparedz īpaši pasākumi, kas nodrošinātu koka augšanu;
- f) būvmateriālu un citu materiālu uzglabāšana pieļaujama ne tuvāk kā 2 m attālumā no koku vai krūmu vainaga ārmalas.

6.15. DABAS PAMATNES TERITORIJAS

6.15.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos dabas pamatnes teritorijas (Z) nozīmē teritorijas, ko veido dabas un apzaļumotās teritorijas, mežu, parku, skvēru, upju palienu, pļavu, purvu un upju, ezeru un citu ūdenstilpju teritorijas, kur apbūve nav primārais izmantošanas veids, bet pieļaujama tikai tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai, bet izmantošana lielākā vai mazākā mērā, atkarībā no attiecīgās izbūves teritorijas daļas īpatnībām, ir saistīta ar dabas resursu izmantošanu, arī rekreāciju un vides aizsardzību.

10.1.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā izmantošana

- a) Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes dabas pamatnes teritorijās, var izrietēt tikai no šo teritoriju īpatnībām un ar tām saistīto izmantošanu nepieciešamības.
- b) "Dabas pamatnes" teritoriju atļautās izmantošanas noteikumus, izejot no ekoloģiskiem un vides apstākļiem, nosaka attiecīgās teritorijas detālplānojums un speciālie ekspluatācijas noteikumi.
- c) Liegumu teritoriju izmantošanu un aizsardzību dabas pamatnes teritorijās regulē vispārējie aizsargājamo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī individuālie aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi un aizsargājamās teritorijas dabas aizsardzības plāns katram liegumam.

(2) Citi noteikumi

Publiskas izmantošanas dabas pamatnes teritorijas un virszemes ūdeņu noteces sistēmu dabas pamatnes teritorijā pašvaldības administratīvajās robežās ierīko un uztur kārtībā pašvaldība.

6.16. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEME ar viensētu apbūvi

6.16.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos lauksaimniecības zeme (L) nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība un ar to saistītie pakalpojumi, kā arī medniecība, un ietver viensētu, zemnieku saimniecību un piemājas saimniecību apbūves teritorijas.

6.16.2. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMJU DALĪJUMS

- (1) Lauksaimniecības zemes ar viensētu apbūvi teritorijas ir zonētas, izmantojot apzīmējumu kartēs:
 - a) lauksaimniecības zemes,
 - b) meliorētās lauksaimniecības zemes,
 - c) vietējās nozīmes vērtīgās lauksaimniecības zemes.

(2) Lauderu pagasta teritorijā nav lauksaimniecības zemju, kuras pēc rādītājiem atbilstu nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemju vai rajona nozīmes lauksaimniecības zemju pazīmēm.

6.16.3. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana - nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta lauksaimniecības objektu izbūvei (L / LV), ir:

- a) lauksaimnieciska izmantošana,
- b) mežsaimnieciska izmantošana,
- c) ferma, būve mājlopiem,
- d) viensēta ar dzīvojamām un saimniecības ēkām,
- e) savrupmāja, pansija, viesu māja,
- f) lauksaimnieciskās produkcijas pārstrādei, apstrādei un glabāšanai paredzētas būves
- g) atklāta uzglabāšana;

(2) Atļautā sekundārā izmantošana:

- a) zivsaimniecība (dīķsaimniecība),
- b) atklāta autostāvvietas,
- c) atklāta sporta, atpūtas, tūrisma būve,
- d) dzīvoklis, kā palīgizmantošana,
- e) inženiertehniskās un komunālās apgādes tīkli un objekti,
- f) mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti.

(3) Zemesgabala (parceles) minimālā platība: jaunveidojamu lauksaimnieciskās izmantošanas zemesgabalu (L) minimālā platība nedrīkst būt mazāka par 2,0 ha.

(4) Noteikumi viensētām (savrupmājām, arī pansijām un viesu mājām):

- a) Apbūves maksimālais augstums: pieļaujama dzīvojamo ēku augstums ir 2 stāvi un ne augstāk par 8,0 m līdz dzegai no teritorijas izbūvētās vai iekoptās virsmas vidējās augstuma atzīmes. Pieļaujams vertikāls arhitektonisks akcents ne augstāk par 12 m.
- b) Priekšpagalma, sānpagalma un aizmugures pagalma minimālais dziļums (būvlaide) nedrīkst būt mazāks par 15 m, izņemot – zemesgabalos, kas robežojas ar pašvaldības un valsts ceļiem – apbūve pieļaujama ne tuvāk par 30 m no ceļa ass līnijas.
- c) jaunbūvējamas mājlopu novietnes, kūstmēsļu un vircas krātuves, ķimikāliju vai degvielas noliktavas attālums līdz citā zemes gabalā esošai dzīvojamai ēkai vai dzeramā ūdens ieguves akai vai urbumam nedrīkst būt mazāks par 50 m.
- d) Izbūvējot uz viena zemesgabala vairākas dzīvojamās mājas, vēlams vienlaicīgi paredzēt zemesgabala sadalīšanas iespējas.

(5) Maksimālais mājlopu skaits

- a) Maksimālais vienlaikus atļautais mājlopu skaits saimniecībā nedrīkst pārsniegt šādu mājlopu skaitu uz saimniecības lauksaimniecībā izmantojamo zemes platību: uz 1 dzīvnieku vienību – 0.5 ha (dzīvnieku vienības atbilstoši MKN 1015 no 27. 12. 2005. 4. pielikumam).
- b) Ja tiek projektētas dzīvnieku novietnes, kurās dzīvnieku skaits pārsniedz minētos rādītājus, apbūves teritorija transformējama par ražošanas objektu teritoriju, apbūvi pamatojot ar detālplānojumu.

(6) Lauksaimniecības zemēs atļauta vaļēju un slēgtu meliorācijas sistēmu un būvju ierīkošana saskaņā ar MK 19.12.2006. noteikumiem Nr. 1018 “Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” noteiktajā kārtībā saskaņotu meliorācijas būvprojektu.

(7) Lauksaimniecības zemēs, kur tas netraucē meliorācijas sistēmu, satiksmes vai iženierinfrastruktūras darbību, atļauta aleju, atsevišķu koku, koku un dekoratīvo krūmu

grupu stādīšana tā, lai kopējais vienviet esošo koku un krūmu iespējamais vainagu projekcijas laukums nepārsniegtu 0,04 ha platību un kopējais uz 1 zemes īpašuma esošo koku un krūmu vainagu projekcijas iespējamais laukums nepārsniegtu 2% no zemes īpašuma platības.

6.16.4. Citi noteikumi

- (1) Lauksaimniecības zemes teritorijas atļauts transformēt atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.
- (2) Meliorētās lauksaimniecības zemes drīkst transformēt citos zemes izmantošanas veidos likumā noteiktā kārtībā, izstrādājot un realizējot meliorācijas sistēmas pārkārtošanas projektu.
- (3) Vietējās nozīmes vērtīgās lauksaimniecības zemes nav atļauts transformēt, izņemot, ja tas nepieciešams 6.16.3.1. punktā minēto atļauto izmantošanu realizācijai un / vai meliorācijas objektu ierīkošanai.
- (4) Transformējot lauksaimniecības zemi ar viensētu apbūvi, teritorijas ar apbūvi, mazākas par 2 ha, var tikt izdalītas kā individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas.
- (5) Kritušo dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes pārtikā neizmantojamo blakusproduktu utilizāciju veic atbilstoši noteikumiem; aprakt vai kā citādi iznīcināt tos nav atļauts.

M

6.17. MEŽU TERITORIJAS

6.17.1. DEFINĪCIJA

Mežu teritorija (M) nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir mežsaimnieciska koksnes un nekoksnes vērtību izmantošana un ar to saistītie pakalpojumi. Kā mežu teritorijas ir apzīmētas arī mežaparku, parku un apstādījumu teritorijas, kā esošās tā arī perspektīvās.

6.17.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta mežsaimniecības objektu un parku izbūvei (M), ir:

- a) mežsaimnieciska izmantošana,
- b) mežaparks,
- c) kokaudzētava,
- d) meža zvēru dārzs, medību saimniecība.

(2) Atļautā sekundārā izmantošana

- a) lauksaimnieciska izmantošana,
- b) viensēta,
- c) lopu novietne,
- d) saimniecības ēka,
- e) atklāta uzglabāšana,
- f) tūrisma vai rekreācijas objekts,
- g) inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti.

(3) Noteikumi mežsaimnieciskai izmantošanai

- a) Mežu izmantošanas un apsaimniekošanas tiesiskais pamats ir īpašuma tiesības, meža likumdošana un meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni, kas izstrādājami noteiktā kārtībā. Jebkura īpašuma vai lietojuma veida mežu teritorijas izmantošanu, atbilstoši Meža likumam, pārrauga Valsts meža dienesta Austrumlatgales virsmežniecība.

- b) Meža zemes jaunveidojama zemes gabala minimālais lielums – 2 ha.
- c) Meža zemes minimālā nesadalāmā platība ir 2 ha. Sadalot mazākās vienībās meža zemi, ir izstrādājams detālpplānojums.

(4) Noteikumi lauksaimnieciskai izmantošanai

Lauksaimnieciskas izmantošanas gadījumā, kā arī paredzot lauksaimniecības zemju apmežošanu, viensētām - jāievēro šo noteikumu 6.16. apakšnodaļas attiecīgie noteikumi.

(5) Noteikumi mežaparkiem, parkiem un apstādījumiem

- a) Esošās ciemu mežu teritorijas jā saglabā un jāveido kā perspektīvas mežaparka teritorijas, neparedzot tās apbūvei.
- b) Apstādījumiem izmantojamajā teritorijā pieļaujama mazo arhitektūras formu būve, atbilstoši parka vai skvēra izmantošanas nozīmei.
- c) Publiskas izmantošanas zaļo stādījumu teritorijām jābūt labiekārtotām.

6.17.3. CITI NOTEIKUMI

(1) Meža zemēs atļauta vaļēju un slēgtu meliorācijas sistēmu un būvju ierīkošana saskaņā ar MKN 1018 no 19.12.2006. "Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība" noteiktajā kārtībā saskaņotu meliorācijas būvprojektu.

(2) Meža stigu teritorijās var tikt ierīkotas mežu šķērsojošas inženierkomunikāciju līnijbūves un to ekspluatācijas aizsargjoslas un / vai meža ceļi.

(3) Koku krautnes ar pagaidu raksturu nav uzskatāmas par atklātu uzglabāšanu.

(4) Meža zemes transformēt citā zemes izmantošanas veidā var tikai atbilstoši likumdošanai. Saskaņā ar MK 28.09.2004. noteikumiem Nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi” transformāciju veic, ja tas nepieciešamas:

- a) ēku un būvju, tajā skaitā infrastruktūras objektu (izņemot uzņēmumu (mežsaimniecību) ceļus, kvartālstīgas (ne platākas par pieciem metriem), mineralizētās joslas, meža ugunsgrēku dzēšanai paredzētās ūdens ņemšanas vietas (ne lielākas par 300 kvadrātmetriem) un meliorācijas sistēmas) būvniecībai;
- b) karjeru, ūdenskrātuvju un kapsētu ierīkošanai;
- c) meža stādāmā materiāla kokaudzētavu un lauksaimniecībā izmantojamo zemju ierīkošanai;
- d) īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai;
- e) sporta un kultūras objektu ierīkošanai, kā arī teritorijas labiekārtošanai.

(5) Pirms meža zemes transformācijas nemeža zemē, jāveic inventarizāciju (botānisko, ornitoloģisko un meža bioloģiskās daudzveidības), lai noskaidrotu, vai konkrētā teritorijā nav kāda īpaši aizsargājama suga vai biotops, kura saglabāšanai nepieciešams izveidot mikroliegumu.

Ū

6.18. ŪDENSTILPJU UN ŪDENSTEČU TERITORIJAS

6.18.1. DEFINĪCIJA

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ūdensteču un ūdenstilpju teritorijas (Ū) ir teritorijas, kas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezerus, dīķus u.c.) un ūdenstes (upes, strautus u.c.), kuru izmantošana saistīta ar ūdenssaimniecību, zvejsaimniecību un zivsaimniecību, transportu, rekreāciju un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu (slūžas, dambji u.c.).

6.18.2. VISPĀRĪGIE IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

(1) Atļautā primārā izmantošana - nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves ūdenssaimniecības (ūdensteču un ūdenstilpju) teritorijās ir:

- a) zivsaimniecība,
- b) ūdens uzkrāšana un novadīšana,
- c) rekreācija un tūrisma, sporta nodarbības,
- d) ūdens ņemšana ugunsdzēsības vajadzībām.

(2) Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz ūdenssaimniecības (ūdenstilpju un ūdensteču) teritorijām (Ū), var izrietēt tikai no šo teritoriju īpatnībām un ar tām saistīto izmantošanu nepieciešamības, piemēram: tilti, aizsprosti, laivu piestātnes, inventāra novietnes, peldētavu laipas un citas hidrotehniskas būves.

(3) Ezeru izmantošana veicama atbilstoši ezeru apsaimniekošanas noteikumiem, kas apstiprināti Reģionālajā vides pārvaldē.

(4) Lauderu (Lielais Lauderu) ezers ir publisks ezers.

(5) Sološu ezerā zvejas tiesības pieder valstij.

6.18.3. TAUVAS JOSLA

(1) Gar pagastā esošiem ezeriem, upēm un strautiem, atbilstoši Zvejniecības likumam, ir noteikta tauvas josla. Tauvas joslas platums publiskiem ūdeņiem ir 10 m, privātiem ūdeņiem (ūdenobjekts, kas vai nu ir atsevišķs īpašuma objekts, vai arī ir vairāku zemes īpašumu sastāvdaļa, vai arī pa to robežojas vairāki zemes īpašumi) tā ir 4 m no ūdenslīnijas - lēženiem krastiem, no krasta nogāžu augšmalas - kraujiem krastiem, turklāt joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze. Tauvas joslā bezmaksas lietošana ir paredzēta: kājāmgājējiem, zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai, robežapsardzībai, vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai. Tauvas joslā nedrīkst izvietot žogus un būves, izņemot, saskaņotas ar vides aizsardzības institūcijām, laivu piestātnes, tūrisma un rekreācijas objektus.

7. nodaļa.

TERITORIJAS UN OBJEKTI AR ĪPAŠU STATUSU

7.1. KULTŪRAS PIEMINEKĻI

7.1.1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

(1) Kultūras pieminekļus ir aizliegts iznīcināt. Nekustamos kultūras pieminekļus drīkst pārvietot vai pārveidot tikai izņēmuma gadījumā ar Kultūras ministrijas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk – VKPAI) atļauju. Kultūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir vienīgā iespēja, kā saglabāt pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība. (KL, 3.pants)

(2) Valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā nodrošina MK, un to realizē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Likumos un MK noteikumos noteiktās kompetences ietvaros VKPAI izdotie administratīvie akti – norādījumi – par katra atsevišķa kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu ir saistoši attiecīgās kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam). (KL, 5.pants)

(3) Kultūras pieminekļi LR var būt valsts, pašvaldību, kā arī fizisko un citu juridisko personu īpašumā. Nostiprinot īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas atzīts par kultūras pieminekli, Zemesgrāmatā izdarāma attiecīga atzīme par tiesību aprobežojumiem. Šāda atzīme tiek izdarīta, pamatojoties uz VKPAI iesniegumu.

(4) Kultūras pieminekļa atsavināšana

a) Ja kultūras pieminekļa īpašnieks atsavina kultūras pieminekli, valstij ir pirkuma tiesības. Kārtību, kādā valsts realizē pirkuma tiesības, nosaka MK noteikumi.

b) Aizliegts atsavināt viena kultūras pieminekļa vai pieminekļu kompleksa atsevišķas daļas, kā arī sadalīt zemi, ja tādējādi tiek apdraudēta kultūras pieminekļa saglabāšana.

c) Kultūras pieminekļu atsavināšana var notikt, ja par nodomu atsavināt kultūras pieminekli tā īpašnieks ir paziņojis VKPAI, attiecīgā rajona valsts kultūras pieminekļu inspektors ir apsekojis kultūras pieminekli un nākamais tā īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. (KL, 8.pants)

(5) Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to valdītāji. Kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir:

a) ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī VKPAI norādījumus par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;

b) informēt VKPAI par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam kultūras piemineklim. (KL, 11.pants)

(6) VKPAI ir tiesības apsekot objektus, kuriem ir kultūras vērtība, lai izlemtu jautājumu par to ņemšanu valsts uzskaitē. (KL, 13.pants)

(7) Objekta izslēgšana no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta pieļaujama, ja objekts pilnībā zaudējis savu kultūras pieminekļa vērtību. Objektus no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izslēdz MK pēc VKPAI ierosinājuma. (KL, 15.pants)

(8) Jaunatklātie objekti, kam ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība, neatkarīgi no tā, kā īpašumā tie atrodas, līdz jautājuma izlemšanai par šo objektu iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, bet ne ilgāk kā 6 mēnešus no dienas, kad par to ticis informēts objekta īpašnieks, atrodas valsts aizsardzībā. Par objektiem, kuri atrasti zemē, virs zemes, ūdenī, senās celtnēs vai to daļās un atliekās un

kuriem varētu būt vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība, atradējam 10 dienu laikā jāpaziņo VKPA inspekcijai. (KL, 17.pants)

(9) VKPAI inspektors nosūta kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) norādījumus par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Šie norādījumi stājas spēkā ar brīdi, kad kultūras pieminekļa īpašnieks (valdītājs) tos saņēmis un ar parakstu apliecinājis, ka iepazinies ar tiem. (KL, 20.pants)

(10) Vērtīgas vēsturiskas vides aizsardzība jānodrošina, veicot kompleksu rekonstrukciju, vienlaicīgi restaurējot arhitektoniski un kultūrvēsturiski nozīmīgās ēkas, rekonstruējot, modernizējot, kapitāli remontējot esošās ēkas, izlases kārtībā būvējot jaunus objektus, saglabājot vides īpatnības, attīstot inženierkomunikācijas un uzlabojot teritorijas labiekārtojumu.

(11) Kultūras pieminekļi konservējami, restaurējami un remontējami tikai ar VKPAI rakstveida atļauju un tās kontrolē. Kultūras pieminekļu izpētes darbus, kas var novest pie kultūras pieminekļa pārveidošanas, arī arheoloģisko izpēti, drīkst veikt tikai ar VKPAI rakstveida atļauju un tās kontrolē. (KL, 21.pants)

(12) Pirms būvniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo VKPAI un turpmākie darbi jāpārtrauc. (KL, 22.pants)

(13) Kultūras pieminekļu aizsargjosla (aizsardzības zona)

a) Lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību, tiek noteiktas kultūras pieminekļu aizsargjoslas. To izveidošanai nav vajadzīga zemes lietotāja vai īpašnieka piekrišana. Ap kultūras pieminekļiem, kam nav projektētas aizsargjoslas, un jaunatklātajiem kultūras pieminekļiem ir 500 m aizsargjosla.

b) Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsargjoslā, kas var atstāt iespaidu uz aizsargājamo pieminekli, drīkst veikt tikai ar VKPAI atļauju.

c) Saskaņā ar Lauderu pagasta teritorijas plānojumu, ap nekustamiem kultūras pieminekļiem ir noteikta aizsargjosla (aizsardzības zona) 500 m rādiusā no kultūras pieminekļa teritorijas robežas.

(14) VKPAI priekšnieks, ņemot vērā MK noteikumus, var noteikt vidi degradējošus objektus, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsargjoslās. Šie objekti paredzami nojaukšanai, un nav pieļaujama to turpmākā attīstība. (KL, 23.pants)

(15) Attālums starp kultūras pieminekļiem un inženierkomunikācijām rekonstrukcijas situācijā jāpieņem ne mazāks par 5,0 m līdz ūdensvadam, kanalizācijai vai siltumvadam, - 2,0 m līdz pārējām inženierkomunikācijām. Šajos gadījumos jāgarantē speciālu tehnisku pasākumu veikšana būvdarbu laikā.

(16) Kultūras pieminekļa saglabāšanas pasākumu finansēšana

a) Kultūras pieminekļa konservāciju, uzturēšanu, remontu un restaurāciju veic kultūras pieminekļa īpašnieks (valdītājs) par saviem līdzekļiem.

b) Pēc VKPAI ierosinājuma no valsts budžeta piešķir līdzekļus kultūras pieminekļa izpētei un saimnieciski neizmantojamu valsts nozīmes kultūras pieminekļu konservācijai un restaurācijai, bet no pašvaldību budžetiem – līdzekļus saimnieciski neizmantojamu vietējās nozīmes kultūras pieminekļu konservācijai un restaurācijai.

c) VKPAI katrā konkrētajā gadījumā slēdz līgumu ar attiecīgā pieminekļa īpašnieku (valdītāju) par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu kultūras pieminekļu izpētei un valsts nozīmes kultūras pieminekļu konservācijai un restaurācijai, kā arī kontrolē šo līdzekļu izlietojumu. Izpētes darbus, kas nepieciešami sakarā ar būvniecību, meliorāciju, ceļu būvi

un citas saimnieciskās darbības veikšanu, finansē darbu izpildītājs uz pasūtītāja rēķina. (KL, 24.pants)

(17) Kultūras pieminekļus, kuru saglabāšanu īpašnieks nenodrošina, pēc VKPAI ierosinājuma atsavina tiesas ceļā. Namīpašumu atsavināšanas gadījumā īrnieku tiesības tiek saglabātas saskaņā ar LR tiesību aktiem. (KL, 27.pants)

(18) Katram kultūras piemineklim var noteikt tā kultūrvēsturisko vērtību. To veic VKPAI. Atlīdzība par kaitējumu, kas izdarīts kultūras piemineklim, tiek aprēķināta atbilstoši šim kultūras piemineklim noteiktajai kultūrvēsturiskajai vērtībai. (KL, 28.pants)

(19) Darījumi ar kultūras pieminekļiem, kas veikti, pārkāpjot likumā noteikto kārtību, atzīstami par spēkā neesošiem.

(20) Par kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites, restaurācijas un remonta noteikumu neizpildīšanu, kultūras pieminekļu aizsargjoslu režīma pārkāpšanu un par citiem tiesību aktos paredzētajiem pārkāpumiem personas saucamas pie kriminālās, administratīvās vai citas atbildības saskaņā ar LR tiesību aktiem. (KL, 30.pants)

(21) Kultūras pieminekļu ēku pārbūve, remonts, nojaukšana

a) Pārbūvējot vai remontējot vēsturiskās ēkas nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, loga apmaļu, dzegu, verandu, lodžiju, dekoratīvo fasāžu rotājumu, oriģinālo dūmeņu u.c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas. Jaunām piebūvēm pie esošām ēkām jārespektē apkārtējās vēsturiskās apbūves tradīcijas.

b) Vēsturisko ēku oriģinālie logi, durvis un kāpnes ir restaurējamas, to nomaiņa ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Vēsturiskajās ēkās nav pieļaujama logu nomaiņa ar plastmasas vai metāla konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomaiņas gadījumā tās jāizgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm.

c) Vēsturisko ēku fasāžu apmešana vai apšūšana jāveic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Nav pieļaujama apdare ar plastmasas vai metāla dēlīšiem. Ja nepieciešama vēsturiskās ēkas ārsienu siltināšana, tā jāveic no ēkas iekšpuses.

d) Vēsturisko ēku nojaukšana pieļaujama tikai tad, ja to tehniski nav iespējams saglabāt. Lēmumu par ēkas vai citas būves nojaukšanu pieņem pagasta padome tikai pēc slēdziena par ēkas konstruktīvā stāvokļa iesniegšanas. Ja ēka ir kultūras piemineklis, tad pirms lēmuma pieņemšanas pašvaldībā papildus jāsaņem atļauja ēkas nojaukšanai no VKPAI.

e) Pirms nojaukšanas darbu uzsākšanas jāveic ēkas fiksācija, kuras apjomu nosaka Būvvalde. Fiksācijas materiāliem jāietver foto un uzmērījums, fiksāciju atļauts veikt tikai sertificētam arhitektam. Fiksācijas materiāli jāiesniedz būvvaldē.

7.1.2. LATVIJAS VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI LAUDERU PAGASTĀ

Nr.	Valsts aizs. Nr.	Vērtības grupa	Pieminekļu veids	Pieminekļu nosaukums	Atrašanās vieta
1	1538	Vietējās	Arheoloģija	Dongu pēdakmens (Čortov kameņ) - kulta vieta	Dongos
2	1539	Valsts	Arheoloģija	Rudavas (Lītavas) kalns - pilskalns	Rudavā
3	6461	Valsts	Arhitektūra	Lauderu pareizticīgo baznīca ar žogu un vārtiem	Lauderos
4	3978	Valsts	Māksla	Altāris ar gleznu "Marijas pasludināšana"	Lauderu pareizticīgo baznīcā
5	3979	Valsts	Māksla	Sānu altāri (2)	Lauderu pareizticīgo baznīcā

Saskaņā ar LR MK 1998.gada 29.oktobrī apstiprināto sarakstu.

7.2. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

7.2.1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- (1) Aizsargājamās dabas teritorijās aizliegta visa veida darbība, kas ir pretrunā ar aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanas mērķiem.
- (2) Jebkuru atļauto objektu projektēšana aizsargājamās dabas teritorijās uzsākama pēc detālplānojuma izstrādāšanas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- (3) Pagasta teritorijā var tikt noteiktas aizsargājamās dabas teritorijas un objekti:
 - a) valsts un pagasta nozīmes aizsargājamas dabas teritorijas;
 - b) valsts un pagasta nozīmes dabas pieminekļi;
 - c) mikroliegumi vērtīgo augu, dzīvnieku un meža biotopu aizsardzībai;
- (4) Attiecībā uz īpaši aizsargājamo sugu augiem, sēnēm un ķērpjiem visās attīstības stadijās ir aizliegta to lasīšana, noplūkšana un izrakšana, kā arī dzīvotņu postīšana, kā arī savvaļā ievāktu augu audzēšana, kolekcionēšana, pārdošana. Ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu individuus ir atļauts iegūt limitētos apmēros normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja tas nekaitē attiecīgo sugu populācijas saglabāšanai labvēlīgā aizsardzības statusā tās dabiskajā izplatības areālā.
- (5) Bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) teritorijas tiek noteiktas ar mērķi uzturēt un aizsargāt sugām bagātākās zālāju ekosistēmas, sekmējot videi draudzīgu metožu lietošanu lauksaimnieciskajā darbībā un vides aizsardzības prasībām atbilstošu ekstensīvu saimniecisko darbību dabisko zālāju platībās. BVZ uzturēšana ir zemes īpašnieka brīvprātīgs pasākums.

7.2.2. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Lauderu pagasta teritorijā atrodas dabas piemineklis “**Lauderu Velna dobe**”; teritorija izmantojama atbilstoši MK noteikumiem nr.415 no 22.07.2003. „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

7.3. REKULTIVĒJAMĀS TERITORIJAS (IR)

- (1) Rekultivējamās teritorijas (IR) ir degradētās un piesārņotās teritorijas:
 - a) karjeru teritorijas, ja karjera izstrāde pabeigta vai nav plānots izstrādi turpināt;
 - b) teritorijas, kurās atrodas ēku un būvju drupas.
 - c) potenciāli piesārņotās teritorijas (izņemot kapsētu teritorijas) pēc piesārņojošās darbības beigšanas, izņemot - gadījumā, ja veicot izpēti, potenciāli piesārņotā teritorija netiek atzīta par piesārņotu.
- (2) Degradētajās un piesārņotajās teritorijās nav atļauts veikt būvniecību vai jebkāda veida saimniecisko darbību, neveicot teritorijas rekultivāciju
- (3) Īpašniekiem, kuru teritorijā atrodas būvju drupas vai būves, kas ir kļuvušas nelietojamas, to izskats degradē ainavu vai tehniskais stāvoklis rada draudus drošībai, būves jānojauc vai jāsavied kārtībā. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina.
- (4) Īpašniekiem, kuru teritorijā atrodas derīgo izrakteņu ieguves karjeri, kuru izstrāde ir pabeigta vai kuru izstrādi nav plānots turpināt, jāveic teritorijas rekultivācija.
- (5) Īpašniekiem, kuru teritorijā atrodas piesārņotas teritorijas, kurās ir izbeigta piesārņojošā darbība, ir jāveic teritorijā vides sanācijas pasākumi.
- (6) Pēc rekultivācijas teritorijas izmantojamas atbilstoši pārējās zemes vienības vai to ietverošo zemju plānotai (atļautai) izmantošanai.

7.4. RISKĀ TERITORIJAS

(1) Riska teritorijas ir teritorijas, kurās ir palielināta avārijas vai nevēlamā procesa varbūtība vai atkārtotās biežums, kas var izraisīt cilvēku veselības vai dzīvības apdraudējumu, materiālos zaudējumus, kaitējumu vai nevēlamas pārmaiņas vidē.

(2) Lauderu pagastā kā riska teritorijas tiek noteiktas koplietošanas autoceļu aizsargjoslu teritorijas – bīstamo kravu avāriju risks un satiksmes avāriju risks;

(3) Citi ārkārtējo situāciju iespējamie cēloņi pagasta teritorijā:

- a) ugunsgrēki cilvēku masu pulcēšanās vietās – tautas namā, izglītības iestādē, dzīvojamās apbūves teritorijās, uzņēmumos, sausajos vasaras periodos - mežu masīvos un kūdras iegulu teritorijā;
- b) iespējamās gāzes balonu vai degvielas krājumu eksplozijas dzīvojamās apbūves teritorijās;
- c) elektropārvades gaisvadu līniju avārijas;
- d) notekūdeņu attīrīšanas iekārtu avārijas;
- e) drošības noteikumu neievērošana uz ūdens.

(4) Lauderu pagasta teritorijā netiek noteiktas šādas riska teritorijas, jo nav zināmas teritorijas ar atbilstošām riska pazīmēm:

- a) ģeoloģiskā riska teritorijas;
- b) plūdu riska teritorijas;
- c) rūpniecisko avāriju riska teritorijas;
- d) sprādzienbīstamas teritorijas

(5) TIAN jānosaka un Teritorijas plānojumā jāatzīmē atbilstoša riska teritorija, ja pagasta teritorijā tiek izvietotas:

- a) degvielas un / vai gāzes uzpildes stacijas vai gāzes balonu glabātavu teritorijas vai citas sprādzienbīstamas teritorijas;
- b) ražošanas objekti, kuru ražošanas procesa avāriju gadījumā var rasties apkārtējai videi un iedzīvotāju veselībai un dzīvībai bīstamu vielu noplūde un piesārņojums - rūpniecisko avāriju riska teritorijas.

(5) Riska teritorijās nav atļauta jaunu dzīvojamās un sabiedriskās apbūves objektu izvietošana vai esošo nedzīvojamo ēku un būvju pārbūve par dzīvojamo apbūvi.

7.5. TURPMĀKĀS IZPĒTES UN PLĀNOŠANAS TERITORIJAS

(1) Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas - ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienībām (vai to daļām) nav noteikta atļautā (plānotā) izmantošana - zemes izmantošanas un apbūves veids, arī teritorijas, kurās teritorijas plānojums nav apstiprināts domstarpību dēļ vai arī tāpēc, ka tām ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.

(2) Detālplānojuma teritorijas ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās ir noteikts atļautās (plānotās) izmantošana dominējošais lietošanas mērķis, bet būvniecība ir plānojama, izstrādājot detālplānojumu, kurā vienlaikus ar apbūvi plānots satiksmes infrastruktūras, inženierapgādes, labiekārtojuma un cits nepieciešamais teritorijas nodrošinājums. Detālplānojums nav teritorijas plānojuma izmaiņa, ar detālplānojumu tiek veikta teritorijas daļas plānotās (atļautās) izmantošanas un / vai izmantošanas aprobežojumu precizēšana. Teritorijas, kurām dalīšanai un apbūvei nepieciešami detālplānojumi, ir:

- a) ja kāda no dabas pamatnes teritorijām tiek transformēta par teritoriju, kurā galvenais zemes lietošanas mērķis ir apbūve;
- b) ja tiek plānota apbūve aizsargājamās dabas teritorijās;

- c) ja paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai būvniecība virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu teritorijās;
- d) ugunsbīstama vai sprādzienbīstama objekta izveides gadījumā, vai tāda objekta izveides gadījumā, kurā lieto, ražo vai glabā bīstamas ķīmiskas vai radioaktīvas vielas;
- e) gadījumos, kad jaunveidojama ražošanas (R, JR) objektu apbūves un inženierinfrastruktūras objektu un tehnikās apbūves (RI) teritorijas robežojas ar dzīvojamās apbūves vai sabiedrisko objektu apbūves (DzS, DzD, JS, J) teritoriju;
- f) ja dzīvojamās apbūves (DzS) teritorija tiek dalīta mazākos par 2500 m² zemes gabalos, vai meža zemes teritorija (M) tiek dalīta mazākos par 2 ha gabalos;
- g) objektiem, kam Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu;
- h) citas teritorijas / objekti, kam pašvaldība nosaka detālplānojuma nepieciešamību sakarā ar to, ka Lauderu pagasta teritorijas plānojums nepietiekami nosaka konkrētu zemes vienību teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus.

8. nodaļa.

AIZSARGJOSLAS

8.1. AIZSARGJOSLU PROJEKTĒŠANA UN UZTURĒŠANA

- (1) Visu veidu aizsargjoslas projektē, izstrādājot jebkuru detālplānojumu un zemes ierīcības projektu. Nepieciešamības gadījumā tās nosprauž dabā neatkarīgi no zemes īpašuma formas un veida. Vietās, kur tās nav projektētas, jāievēro “Aizsargjoslu likumā” vai citos likumdošanas aktos noteiktie minimālie aizsargjoslu platumi.
- (2) Aizsargjoslās ir spēkā aprobežojumi atbilstoši “Aizsargjoslu likumam”. Aizsargjoslu izveidošanai nav nepieciešama zemes īpašnieka vai lietotāja piekrišana. Zemes īpašniekiem ir tiesības uz nodokļu atvieglojumiem par ierobežotu saimniecisko darbību.
- (3) Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas divas vai vairāk aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākie minimālie platumi. Visa veida rīcība šādās vietās jāaskaņo starp ieinteresētajām institūcijām.
- (4) Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas un aizsargjoslas gar valsts autoceļiem par saviem līdzekļiem kārtībā uztur zemes īpašnieks, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, zemes lietotājs, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- (5) Eksploatācijas, drošības un sanitārās aizsargjoslas par saviem līdzekļiem kārtībā uztur attiecīgā objekta vai komunikācijas īpašnieks, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- (6) Juridiskajām un fiziskajām personām, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams pārbūvēt objektus vai aizsargāt tos no bojājumiem, pārbūves vai aizsardzības darbi jāveic par saviem līdzekļiem pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai pēc savstarpējas vienošanās jāsamaksā par šiem darbiem.
- (6) Attiecīgos MK noteikumos aizsargjoslās var noteikt īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumus (servitūtu un tā tiesības), kas nepieciešami attiecīgo objektu un komunikāciju eksploatācijas, aizsardzības, kā arī aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles nodrošināšanai:
 - a) Ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam, ir atļauts aizsargjoslā veikt attiecīgā objekta eksploatācijai, remontam, renovācijai un rekonstrukcijai nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā jābrīdina zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms

darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā.

b) Aizsargjoslās, kas ir lauksaimniecības zemēs, plānotie ekspluatācijas, remonta, renovācijas un rekonstrukcijas darbi veicami laikposmā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad it iespējama lauksaimniecības kultūru saglabāšana, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā.

c) Pēc minēto darbu veikšanas objekta īpašniekam jāsakārto zemes platības tādā stāvoklī, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajām vajadzībām, kā arī jāatlīdzina zemes īpašniekam vai lietotājam nodarītie zaudējumi. To noteikšanu un atlīdzību veic likumos noteiktajā kārtībā vai pēc savstarpējas vienošanās.

d) Juridiskajām vai fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka likumīgās prasības.

e) Pašvaldību, atbildīgo valsts institūciju un objektu īpašnieku dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā, iepriekš brīdinot zemes īpašnieku, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai, - zemes lietotāju.

(7) Aizsargjoslu noteikšanas metodikas projektus izstrādā "Aizsargjoslu likumā" noteiktās ministrijas vai valsts dienesti un kā noteikumus izdod LR Ministru kabinets.

(8) Ražošanas teritorijās, kuru ražotnēm vai to objektiem noteiktas sanitārās, drošības vai citas aizsargjoslas, aizsargjoslu teritorija nedrīkst pārsniegt objekta zemesgabala robežas.

(9) Ja ražošanas uzņēmumu vai to objektu kaitīgā ietekme izplatās ārpus to teritorijas, sanitārās aizsargjoslas ietvaros jāveido funkcionālā aizsargjosla, kurā veicami pasākumi šīs ietekmes novēršanai. Šī funkcionālā aizsargjosla pieskaitāma pie attiecīgā ražošanas objekta teritorijas, nosakot izmantošanas ierobežojumus.

(10) Katrā konkrētā gadījumā objektu izvietošana, kam nepieciešamas sanitārās aizsargjoslas, jāpamato un jāsapatavo ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši projektēšanas uzdevumam un tehniskajiem noteikumiem.

8.2. VIDES UN DABAS RESURSU AIZSARDZĪBAS AIZSARGJOSLAS

8.2.1. VIRSZEMES ŪDENSOBJEKTU AIZSARGJOSLAS

(1) Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūdināmajās zonās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu.

(2) Aizsargjoslas virszemes ūdensobjektiem Lauderu pagasta teritorijā:

a) ūdensteču un ūdenstilpju aizsargjoslas lauku teritorijā: Istras upei – 100 m, Gumeņicas strautam – 50 m, Sološu un Lauderu ezeriem – 100 m, Mazajam Lauderu (Liepnieku) ezeram – 50 m; uz salām un pussalām - 20 metrus plata josla no krasta līnijas; ūdenstilpei vai ūdenstecei ar applūstošo teritoriju – ne mazāk kā visas applūstošās teritorijas platumā līdz ūdens līmenim neatkarīgi no iepriekšējā apakšpunktā noteiktā aizsargjoslas platuma;

b) Lauderu ciema teritorijā - Lauderu un Mazajam Lauderu (Liepnieku) ezeriem – 10 m; gar ūdensobjektiem ar applūstošo teritoriju – visā tās platumā vai ne mazāk kā līdz esošai norobežojošai būvei (ceļa uzbērumam, aizsargdambim), ja aiz tās esošā teritorija neapplūst.

(3) Aizsargjoslas platumu nosaka, ņemot vērā gada vidējo ūdens līmeni, bet, ja ir skaidri izteikts stāvs pamatkrasts, - no tā augšējās krants.

(4) Visi aizsargjoslas noteikumi attiecināmi arī uz teritoriju starp ūdens līmeni un vietu, no kuras mēra aizsargjoslas platumu.

(5) Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās tiek noteikti šādi aprobežojumi [AL]:

1) aizliegts izvietot būves lopbarības glabāšanai (izņemot siena šķūņus), minerālmēsļu, augu aizsardzības līdzekļu, degvielas, eļļošanas materiālu, bīstamo ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu, kokmateriālu, kā arī bīstamās ķīmiskās vielas vai ķīmiskos produktus saturošu materiālu glabātavas, izņemot šim nolūkam teritoriju plānojumos paredzētās vietas;

2) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves;

3) aizliegts veikt 50 metrus platā joslā kailcirtes, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī paliņu pļavu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, kailcirtē aizliegta visā aizsargjoslas platumā;

4) applūstošajās teritorijās aizliegts veikt teritorijas uzbēršanu, būvēt ēkas un būves, arī aizsargdambjus, izņemot:

a) īslaicīgas lietošanas būvju un mazēku būvniecību,

b) esošo būvju renovāciju,

c) kultūras pieminekļu restaurāciju,

d) transporta un elektronisko sakaru tīklu būvju būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību,

e) peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu būvniecību,

g) valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu staciju un posteņu un citu stacionāru valsts nozīmes monitoringa punktu un posteņu būvniecību;

h) biotopu apsaimniekošanai nepieciešamo īslaicīgas lietošanas būvju un dabas tūrisma nepieciešamo skatu torņus, laipu u.tml. objektu būvniecību;

i) inženieraizsardzības un hidrotehnisko būvju izbūvi esošās apbūves aizsardzībai pret paliem vai plūdiem un stacionārās aizsardzības būves piesārņojuma aizturēšanai un savākšanai;

j) teritorijas uzbēršanu šā punkta "d", "e", "f", "g" un "i" apakšpunktā noteiktās būvniecības īstenošanai;";

5) 10 metrus platā joslā papildus šā panta 1., 2., 3., 4. punktā minētajam aizliegts:

a) izvietot degvielas uzpildes stacijas,

b) būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, tai skaitā nožogojumus (izņemot esošo būvju renovāciju; kultūras pieminekļu restaurāciju; transporta un elektronisko sakaru tīklu būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību; peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu būvniecību; valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu staciju un posteņu un citu stacionāru valsts nozīmes monitoringa punktu un posteņu būvniecību, kā arī krastu nostiprināšanu; ostu teritorijā esošo hidrotehnisko būvju, piestātņu, infrastruktūras, inženierkomunikācijas, kā arī citu ar ostu darbību saistītu būvju būvniecību; jahtu ostu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo būvju un infrastruktūras objektu būvniecību, kā arī šīs daļas 4. punktā minētajos gadījumos paredzēto teritorijas uzbēršanu).

c) lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus,

d) ierīkot meliorācijas būves bez saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi,

e) veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai, vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai,

f) iegūt un izmantot derīgos izraķteņus, izņemot pazemes ūdeņu iegūvi ūdensapgādes vai rekreācijas vajadzībām aizsargjoslā esošai dzīvojamai vai atpūtnieku aprūpei paredzētai ēkai,

g) mazgāt mehāniskos transportlīdzekļus un lauksaimniecības tehniku;

- h) veikt meža zemju transformāciju, ja tā nav saistīta ar šā punkta “b” apakšpunktā minētajiem izņēmuma gadījumiem,
 - i) kurt ugunsurus un novietot teltis ārpus šim nolūkam norādītām vietām bez saskaņošanas ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju;
 - 6) aizliegts novietot iegūto grunti pēc normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veiktas virszemes ūdensobjekta padziļināšanas vai tīrīšanas ārpus tam paredzētajām vietām;
 - 7) aizliegts ierīkot mehānisko transportlīdzekļu sacīkšu trases un izmēģinājumu vietas.
- (6) Virszemes ūdensobjektos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierīkotajās peldvietās aizliegts braukt ar motorlaivām un ūdens motocikliem, ja tas nav saistīts ar specializēto dienestu darbību, šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību.
- (7) Vietējā pašvaldība pieņem attiecīgu lēmumu par jebkādu nelikumīgu nožogojumu nojaukšanu virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās. Vietējā pašvaldība veic vai organizē nožogojumu nojaukšanu, ja īpašnieks vai tiesiskais valdītājs pēc pašvaldības lēmuma pieņemšanas nožogojumu viena mēneša laikā nav nojaucis. Ar nojaukšanu saistītos izdevumus sedz nožogojuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

8.2.2. AIZSARGJOSLAS (AIZSARDZĪBAS ZONAS) AP KULTŪRAS PIEMINEKĻIEM

- (1) Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.
- (2) Ja aizsargjosla (aizsardzības zona) ap kultūras pieminekli nav noteikta īpaši, tās platums ir 500 metru.
- (3) Aizsargjosla 500 m noteikta kultūras pieminekļiem:
- a) Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.15385 Dongu pēdākmenis (Čortov kamen) - kulta vieta Dongos,
 - b) Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1539 Rudavas (Lītavas) kalns – pilskalns Rudovā,
 - c) Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Nr.6461 Lauderu pareizticīgo baznīca ar žogu un vārtiem Lauderis
- (4) Aizsargjoslās (aizsardzības zonās) ap kultūras pieminekļiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:
- a) jebkuru saimniecisko darbību aizsargjoslās (aizsardzības zonās) ap kultūras pieminekļiem drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un kultūras pieminekļa īpašnieka atļauju;
 - b) pārdodot vienam īpašniekam piederošu kultūras pieminekļa un tā aizsargjoslas zemi, aizliegts to sadalīt;
 - c) aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas;
 - d) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus;
 - e) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas pie kultūras pieminekļa;
 - f) aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziiju izraisošas vielas.

8.2.3. AIZSARGJOSLAS AP ŪDENS ŅEMŠANAS VIETĀM

- (1) Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).

(2) Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, kā arī bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas), aizsargjoslas nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.

(3) Aizsargjoslas ap centralizētās ūdens ņemšanas vietām aprēķina, ņemot vērā ūdens ņemšanas vietas dabiskos apstākļus un prognozējamo ūdens patēriņu.

(4) Ja centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantots gruntsūdeņu (neaizsargāts) ūdens horizonts vai pazemes ūdens krājumu mākslīgas papildināšanas metode, stingrā režīma aizsargjoslu aprēķina tā, lai nodrošinātu ūdens filtrācijas laiku no aizsargjoslas robežas līdz ūdens ieguves urbumiem ne mazāku par gadu.

(5) Lauderu ciema ūdensapgādes urbumam DB6940 ir noteiktas šādas aizsargjoslas:

- a) stingra režīma – 10 m,
- b) bakterioloģiskā – nav,
- c) ķīmiskā – 250 m pie pašreizējā ūdens patēriņa un 390 m pie maksimālā ūdens patēriņa 1,5 l/sek..

(6) Aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- a) stingra režīma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvei konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtnē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai;
- b) ķīmiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.

(7) Aizsargjoslas nosaka un saskaņo atbilstoši MK 20.01.2004. noteikumiem Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika".

8.2.4. AIZSARGJOSLAS AP PURVIEM

(1) Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

(2) Lauderu pagastā aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas:

- a) Sološu purvam – 100 m,
- b) Morozu purvam – 20 m;

(3) Aprobežojumus aizsargjoslās ap purviem kā mitrzemēm nosaka Meža likums.

8.3. EKSPLUATĀCIJAS AIZSARGJOSLAS

8.3.1. AIZSARGJOSLAS GAR IELĀM, AUTOCEĻIEM

(1) Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

(2) Gar ielām un autoceļiem noteiktas šādas aizsargjoslas:

- a) lauku teritorijā: valsts 2. šķiras autoceļiem – 30 m; pašvaldības autoceļiem – 30 m;
- b) autoceļiem un ielām Lauderu ciema teritorijā sarkano līniju robežās, kas tiek noteiktas uz abām pusēm no ceļa ass: maģistrālajām ielām ko veido autoceļi V544, V517 un pagasta koplietošanas autoceļi – 15 m; pārējām esošajām un plānotajām ielām – 10 m; izņemot - ielu posmos, kur eksistē iedibināta būvlaide – pa esošo būvlaides līniju.

(3) Aizsargjoslās gar autoceļiem tiek noteikti šādi aprobežojumi, lai nodrošinātu autoceļa pārredzamību un transportlīdzekļu satiksmes drošību, aizsargjoslās gar autoceļiem aizliegts:

- a) 30 metru joslā no ceļa malas cirst kokus un izvietot kokmateriālu krautuves, par to rakstveidā neinformējot autoceļa īpašnieku divas nedēļas pirms koku ciršanas uzsākšanas, kā arī ieaudzēt mežu bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku,
- b) bez autoceļa īpašnieka atļaujas veikt jebkurus būvniecības un derīgo izrakteņu ieguves darbus, kā arī grunts rakšanas un pārvietošanas darbus, izņemot lauksaimniecības vajadzībām nepieciešamos darbus.

8.3.2. AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRONISKO SAKARU TĪKLIEM

(1) Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un to infrastruktūras būvju maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta elektronisko sakaru tīklu droša ekspluatācija, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.

(2) Aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem ir šāds minimālais platums:

- a) gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass;
- b) gar elektronisko sakaru tīklu jūras kabeļu līnijām un elektronisko sakaru tīklu kabeļu līnijām, kuras šķērso kuģojamās vai plostojamās upes, ezerus, ūdenskrātuves un kanālus, — ūdens platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, kas atrodas 0,25 jūdžu attālumā no elektronisko sakaru tīkla jūras kabeļu līnijas (katrā tās pusē) un 100 metru attālumā no kabeļa (katrā tā pusē) upēs, ezeros, ūdenskrātuvēs un kanālos;
- c) ap virszemes un pazemes elektronisko sakaru tīklu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas un reģenerācijas punktiem, kabeļu sadales skapjiem un kastēm — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 3metru attālumā no pastiprināšanas punkta, kabeļu sadales skapja vai kabeļu sadales kastes vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;
- d) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - 2,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
- e) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem, - 3,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
- f) vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā elektronisko sakaru tīkla līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stigas malās, nocērtamas, ja to augstums ir lielāks nekā koku vidējais augstums. Ja elektronisko sakaru tīkla gaisvadu līnija šķērso parkus, dārzus, dabas rezervātus, dabas liegumus vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonas vai mikroliegumus, pēc savstarpējas vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stigas platumu.

(3) Aizsargjoslas ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm veido:

- a) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1metra attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5metru attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;
- b) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņu un antenu mastu atsaitēm — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 2,5metru attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.”;

(4) Bez izpildāmo darbu projekta, kas rakstveidā saskaņots ar elektronisko sakaru tīkla valdītāju, aizsargjoslās gar elektronisko sakaru tīkliem aizliegts:

- a) veikt jebkādas celtniecības, montāžas un spridzināšanas darbus, grunts planēšanu ar tehniku, kā arī zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, aramzemēs — dziļāk par 0,45 metriem, autoceļu zemes nodalījuma joslā — dziļāk par 0,5 metriem;
- b) izdarīt ģeoloģiskās un ģeodēziskās izpētes darbus, kas saistīti ar urbumiem, zemes paraugu ņemšanu un citiem līdzīgiem darbiem;
- c) stādīt kokus, izvietot lauka apmetnes, turēt lopus, nokraut materiālus, lopbarību un mēslojumu, kurt ugunsurus un ierīkot šautuves;
- d) zem elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām pārvadāt gabarītiem neatbilstošas kravas, kā arī ierīkot autotransporta, traktoru un mehānismu stāvvietas;
- e) ierīkot kuģu, liellaivu un peldošo celtņu piestātnes, veikt iekraušanas, izkraušanas, gultnes padziļināšanas un zemes smelšanas darbus, izmest enkurus, braukt ar nolaistiem enkuriem, ķēdēm, lotēm, velkamajiem rīkiem un traļiem, ierādīt zvejas vietas, zvejot zivis, vākt augus ar dziļūdens rīkiem, ierīkot lopu dzirdīšanas vietas, skaldīt un iegūt ledu;
- f) nojaukt un rekonstruēt ēkas un tiltus, pārbūvēt kolektoros un tuneļus, kuros ieguldīti elektronisko sakaru tīklu kabeļi vai uzstādītas elektronisko sakaru tīklu līniju statnes, kabeļu sadales kastes un sadales skapji (ja būvētājs nav iepriekš pārvietojis elektronisko sakaru tīkla līnijas un iekārtas pēc saskaņošanas ar to valdītāju);
- g) apbērt vai salauzt mērstabiņus un brīdinājuma zīmes, novietot uz pazemes kabeļu līniju trasēm smagus (vairāk par 5 tonnām) priekšmetus, ierīkot trasēs skābju, sāļu un sārnu notekas;
- h) atvērt elektronisko sakaru tīklu neapkalpojamo pastiprināšanas un reģenerācijas punktu, mikroviļņu līniju, kabeļu kanalizācijas kabeļaku, šahtu, sadales skapju un kabeļu kastu durvis un lūkas, kā arī personām, kas minētās līnijas un iekārtas neapkalpo, pieslēgties elektronisko sakaru tīklu līnijām un iekārtām;
- i) veikt jebkādas citas darbības, kas var izraisīt telekomunikāciju līniju un iekārtu bojājumus;
- j) rokot zemi, lietot laužņus, kapļus, ķīļus un pneimatiskos instrumentus.
- k) apbērt ar zemi vai būvmateriāliem kabeļu kanalizācijas kabeļaku lūku vākus, sadales skapjus, brīdinājuma zīmes un mērstabiņus pazemes kabeļu trasēs, kā arī pārvietot esošās elektronisko sakaru tīklu līnijas un iekārtas bez iepriekšējas saskaņošanas ar to valdītāju.

(5) Aizsargjoslas, kas mēroga ierobežojumu dēļ nav attēlotas teritorijas plānojumā, parāda detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

8.3.3. AIZSARGJOSLAS AP VALSTS METEOROLOĢISKO UN HIDROLOĢISKO NOVĒROJUMU STACIJĀM UN POSTEŅIEM UN AP CITIEM STACIONĀRIEM VALSTS NOZĪMES MONITORINGA PUNKTIEM UN POSTEŅIEM

(1) Aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem nosaka, lai nodrošinātu novērojumu precizitāti un nepārtrauktību.

(2) Aizsargjoslas platumu ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem (izņemot meža monitoringa punktus) un posteņiem nosaka Vides ministrijas Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra, un tas nedrīkst pārsniegt:

- a) ap meteoroloģisko novērojumu staciju un posteņu novērojumu laukumiem — 200 metrus no novērojumu laukuma ārējās robežas;
- b) ap meteoroloģisko novērojumu posteņiem, arī ap stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem — 20 metru rādiusā no to centra;
- c) ap meteoroloģiskajām radiolokācijas iekārtām — 300 metru rādiusā no antenas masta centra;

- d) ap sauszemes hidrometriskajiem (hidroloģiskajiem) novērojumu posteņiem — 5 metrus no iekārtas ārējās robežas uz sauszemes, bet ūdenstilpē — 10 metrus uz abām pusēm no nosacītās līnijas, kas novilkta no iekārtas centra perpendikulāri ūdenstilpes krastam līdz īpašai zīmei vai ne vairāk par 50 metriem no krasta līnijas;
- e) ap jūras piekrastes hidrometriskajiem (hidroloģiskajiem) novērojumu posteņiem — 150 metru rādiusā no iekārtas centra.

(3) Aizsargjoslas platumu ap pazemes ūdeņu valsts monitoringa posteņiem un dziļurbumiem nosaka Valsts ģeoloģijas dienests, un tas nedrīkst pārsniegt 10 metrus no posteņa ārējās robežas.

(4) Aizsargjoslas platumu ap seismoloģiskā monitoringa posteņiem nosaka Valsts ģeoloģijas dienests, un tas nedrīkst pārsniegt 10 metrus no posteņa konstrukcijas ārējās malas.

(5) Aizsargjoslās ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem (izņemot meža monitoringa punktus) fiziskajām un juridiskajām personām ir aizliegta jebkāda darbība bez saskaņošanas ar Vides ministrijas Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūru.

(6) Meža monitoringa parauglaukumu apsaimniekošanas ierobežojumus nosaka Ministru kabinets.

(7) Aizsargjosla ir spēkā gadījumā, ja Lauderu pagasta teritorijā tiek izvietots atbilstošs objekts. Atbilstošais objekts un tā aizsargjosla jānorāda TIAN un Teritorijas plānojumā.

8.3.4. AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRISKAJIEM TĪKLIEM

(1) Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

(2) Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem veido:

a) gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām pilsētās un ciemos — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:

- 1) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kV - 2,5 metru attālumā no līnijas ass,
- 2) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 20 kV līdz 110 kV - 4metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,
- 3) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 110 kV - 8metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;

b) gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:

- 1) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kV - 6,5 metru attālumā no līnijas ass,
- 2) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 20 kV līdz 110 kV – 20 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,
- 3) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 110 kV - 30metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;

c) gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas kabeļu līnijas katrā pusē 1metra attālumā no kabeļu līnijas ass. Ja kabelis atrodas tuvāk par 1metru no ēkas vai būves, tad šajā kabeļa pusē aizsargjoslu nosaka tikai līdz ēkas vai būves pamatiem;

d) gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām, kuras zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, - ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100metru attālumā katrā pusē no kabeļu līnijas ass;

e) ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem un transformatoru apakšstacijām — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.”

(3) Aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- a) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas elektrisko tīklu objektiem;
- b) aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēsļu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;
- c) aizliegts aizsargjoslās gar gaisa vadu līnijām ierīkot sporta laukumus, rotaļu laukumus, stadionus, tirgus, sabiedriskā transporta pieturas, mašīnu un mehānismu stāvvietas, kā arī veikt jebkādas pasākumus, kas saistīti ar cilvēku pulcēšanos;
- d) aizliegts aizsargjoslās gar pazemes elektropārvades kabeļlīnijām veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;
- e) aizliegts celt, kapitāli remontēt, rekonstruēt vai nojaukt jebkuras ēkas un būves bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas;
- f) aizliegts veikt jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, iekraušanas un izkraušanas, gultnes padziļināšanas, zemes smelšanas, spridzināšanas un meliorācijas darbus, kā arī izvietot lauka apmetnes un mehānizēti laistīt lauksaimniecības kultūras;
- g) aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens elektropārvades kabeļlīnijām iekārtot kuģu, liellaivu un peldošu celtnu piestātnes, noenkuroties, braukt ar izmestu enkuru un tīkliem, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ķert ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem, kā arī ierīkot dzirdinātavas;
- h) aizliegts skaldīt ledu;
- i) aizliegts braukt ar mašīnām un mehānismiem, kā arī strādāt ar lauksaimniecības tehniku, kuras augstums, mērot no ceļa (zemes) virsmas, pārsniedz 4,5 metrus;
- j) aizliegts veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs - dziļāk par 0,45 metriem, kā arī veikt grunts planēšanu ar tehniku;
- k) aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemju applūdināšanu uz laiku;
- l) aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt energoapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, rekonstrukcijas, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Veicot apūdeņošanas grāvju un drenāžas kolektorgrāvju būvi, kā arī ierīkojot nožogojumus un veicot citus darbus, jāsauglabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un to būvēm.

(5) Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai lietotājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku.

(6) Elektroenerģijas apgādes uzņēmumi, kuriem saskaņā ar Enerģētikas likumu ir nepieciešama licence, izmanto nekustamo īpašumu aizsargjoslām gar elektriskajiem tīkliem bez atlīdzības par nekustamā īpašuma īpašniekam, valdītājam vai lietotājam noteikto nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu.

(7) Teritorijas plānojumā nav attēlotas 0,4kV gaisvada elektropārvades līnijas, kabeļlīnijas un to aizsargjoslas; 0,4kV gaisvada līnijas, kabeļlīnijas un to aizsargjoslas parāda detālpplānojumus, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

8.3.5. AIZSARGJOSLAS AP MELIORĀCIJAS BŪVĒM UN IERĪCĒM

(1) Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību.

(2) Aizsargjoslu nosaka ap valsts un koplietošanas meliorācijas būvēm un ierīcēm.

(3) Ūdensnotekām (regulētām vai ierīkotām) lauksaimniecībā izmantojamās zemēs aizsargjoslas robežu nosaka ūdensnotekas abās pusēs desmit metru attālumā no ūdensnotekas kroles. Regulētām ūdensnotekām (maģistrālajiem kanāliem) meža zemēs aizsargjoslas robežu nosaka atbērtnes pusē astoņu līdz desmit metru attālumā (atkarībā no atbērtnes platuma) no ūdensnotekas kroles.

(4) Ja ūdensnotekas un ūdenstilpes krastu veido aizsargdambis, aizsargjoslas robežu nosaka piecu metru attālumā no aizsargdambja sausās nogāzes pakājes.

(5) Liela diametra (30 cm vai lielāks) kolektora aizsargjoslas robežu nosaka astoņu metru attālumā uz katru pusi no kolektora ass līnijas.

(6) Aizsargjoslās ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteikti šādi aprobežojumi:

a) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves;

b) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas meliorācijas būvēm un ierīcēm, veidot akmens krāvumus;

c) aizliegts veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus.

(7) Aizsargjoslas koplietošanas meliorācijas būvēm nav attēlotas teritorijas plānojumā, tās parāda detālpilānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

8.3.6. AIZSARGJOSLAS GAR ŪDENSVADU UN KANALIZĀCIJAS TĪKLIEM

(1) Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību.

(2) Aizsargjoslām gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem ir šāds platums:

a) gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas līdz 2 metru dziļumam, - 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;

b) gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas dziļāk par 2 metriem, - 5 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;

c) gar pašteses kanalizācijas vadiem - 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.

d) drenām un atklātiem grāvjiem — 3 metri uz katru pusi no drenas vai atklātā grāvja malas;

e) ūdenstorņiem, virszemes ūdens rezervuāriem, ūdens spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijām un ūdens apstrādes stacijām, kanalizācijas sūkņu stacijām — 5 metru rādiuss ap minētajiem elementiem;

(3) Aizsargjoslās gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteikti šādi aprobežojumi:

a) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas ūdensvada un kanalizācijas tīklu objektiem;

b) aizliegts veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;

c) aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas un degvielu.

d) veikt būvdarbus vai remontdarbus bez saskaņošanas ar tīklu īpašnieku;

e) veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemē — dziļāk par 0,45 metriem, kā arī bez saskaņošanas ar tīklu īpašnieku veikt grunts planēšanu;

f) stādīt kokus un krūmus. Ja tiek veikts tīklu remonts vai ir notikusi avārija, tīklu īpašnieks drīkst izcirst aizsargjoslā augošos kokus un krūmus, par ko paziņo zemes īpašniekam. Zemes īpašniekam šādā gadījumā atlīdzība netiek izmaksāta;

g) būvēt objektus, kas izraisa elektrokoroziju, kuru nav iespējams novērst;

h) izvietot lopbarības, minerālmēsļu, kūtsmēsļu un ķīmisko vielu glabātavas;

i) ierīkot sausās tualetes, samazgu bedres, notekūdeņu filtrācijas iekārtas un citus augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas avotus;

j) Lai nodrošinātu cilvēku aizsardzību, nepiederošām personām aizsargjoslās aizliegts atvērt tīklu ēku un būvju durvis vai lūkas, kā arī atrasties minētajās ēkās un būvēs, atvērt tīklu skatakas un tajās iekāpt.

(4) Ja radušies tīklu bojājumi (piemēram, sasisti skataku vāki, iegrimušas skatakas, grunts iegruvumi, ūdens tecēšana no bojātiem tīkliem vai skatakām), zemes īpašniekam vai lietotājam nekavējoties par to jāziņo tīklu īpašniekam, kā arī jānorobežo bojātā vieta līdz avārijas brigādes atbraukšanai.

(5) Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem nav attēlotas teritorijas plānojumā, tās parāda detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

8.3.7. AIZSARGJOSLAS AP ĢEODĒZISKAJIEM PUNKTIEM

(1) Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem nosaka, lai nodrošinātu ģeodēzisko punktu ilgstošu saglabāšanos un stabilitāti.

(2) Aizsargjosla ap ģeodēzisko punktu ir vienu metru plata zemes josla no ģeodēziskā punkta konstrukcijas ārējās malas.

(3) Aizsargjoslās ap ģeodēziskajiem punktiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:

a) aizliegts novietot priekšmetus, kuri traucē pieeju ģeodēziskajiem punktiem un mērījumu izdarīšanu;

b) aizliegts veikt būvniecības darbus, ja projekti nav saskaņoti ar attiecīgo VZD nodaļu.

(4) Zemes īpašnieks nevar liegt veikt aizsargjoslā darbības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu:

a) triangulācijas un poligonometrijas punktiem — redzamību uz blakus punktiem;

b) globālās pozicionēšanas sistēmas punktiem — ģeodēzisko Zemes mākslīgo pavadoņu netraucētu uztveršanu (redzamību);

c) augstuma punktiem — iespēju novietot vertikāli vismaz trīs metrus garu nivelēšanas latiņu.

(4) Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem nav attēlotas teritorijas plānojumā, tās parāda detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos.

8.4. SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS

8.4.1. AIZSARGJOSLAS AP KAPSĒTĀM

(1) Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos.

(2) Aizsargjoslas platums ir 300 metru no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas darbojošām kapsētām un slēgtām kapsētām 25 gadu periodā pēc pēdējā apbedījuma veikšanas: Pečišces, Jaunajai Cucuru, Kiriļu, Staraja Meļņicas, Čiučišu kapsētām.

(3) Kapsētām, kurās apbedīšana ir pārtraukta vismaz 25 gadus, aizsargjosla nav nepieciešama (izņemot kapsētas, kurās apbedīti mēra upuri, un kapsētas vai apbedījuma vietas, kuras ir kultūras pieminekļi) - Vecā Cucuru kapsēta – slēgta 1979.g..

(4) Aizsargjoslās ap kapsētām tiek noteikti šādi aprobežojumi:

a) aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, kad ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka kvalitatīvu dzeramo ūdeni var nodrošināt, ievērojot aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodiku;

b) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves, izņemot kapsētu apsaimniekošanai nepieciešamās;

c) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas kapsētām.

(5) Aizsargjoslas nosaka un to likvidāciju saskaņo atbilstoši MK 29.12.1998. noteikumiem Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika".

8.4.2. AIZSARGJOSLAS AP ATKRITUMU IZGĀZTUVĒM UN NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IETAISĒM

(1) Aizsargjoslas ap atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes.

(2) Aizsargjoslas platums ap atkritumu izgāztuves teritoriju (arī pēc rekultivācijas) ir 100 m.

(3) Aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un ietaises tehniskā raksturojuma:

a) attīrīšanas ietaisēm ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai vai apstrādei), kuru jauda ir lielāka par 5 m³ notekūdeņu diennaktī, - 50 metru;

b) atklātām notekūdeņu apstrādes tilpēm un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai - 100 metru;

c) atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem - 200 metru;

d) atklātiem filtrācijas laukiem - 50 metru;

e) slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm un tiem filtrācijas laukiem, kuros ietek attīrīts ūdens no slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm, ja attīrīšanas ietaišu jauda nepārsniedz 15 m³ diennaktī, - 2 metri.

(4) Lauderu ciema notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm un dūņu dīķiem noteikta aizsargjosla – 200 m.

(5) Aizsargjoslu nosaka no objekta ārējās robežas vai ārējās malas.

(6) Aizsargjoslās ap atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm noteikti šādi aprobežojumi:

a) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm, kā arī pievedceļus un pieejas izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem;

b) aizliegts veikt darbus, kas var izraisīt applūdināšanu vai gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos;

c) aizliegts būvēt jaunas ēkas, izņemot ēku būvniecību virs notekūdeņu tvertnēm ar ventilāciju un gadījumus, kad ēku būvniecība ir saistīta ar atkritumu apsaimniekošanu, notekūdeņu attīrīšanas ietaišu, notekūdeņu attīrīšanas procesa blakusproduktu pārstrādi un izmantošanu, personāla un apsardzes vajadzībām, laboratorijām, autostāvvietām, komunikācijām, elektrolīnijām, elektrostacijām, sūkņu stacijām, pazemes rezervuāriem, gāzesvadiem, naftas un naftas produktu cauruļvadiem;

d) aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas.

9. nodaļa.

BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Būvniecības priekšlikums

9.1.1. Būvniecības priekšlikumu īstenošanas kārtība aptver būvniecības, modernizācijas, labiekārtošanas un citu attīstības priekšlikumu izskatīšanas, saskaņošanas, akceptēšanas, būvprojektēšanas un būvēšanas kārtību un ir attiecināma uz jebkuras juridiskas vai fiziskas personas nodomātu vai izstrādātu attīstības priekšlikumu neatkarīgi no nekustamā īpašuma piederības.

9.1.2. Jebkura fiziska vai juridiska persona izstrādā būvniecības priekšlikumu un iesniedz pagasta padomei izskatīšanai:

- ziņas par būvētāju (fiziskās personas kods, adrese, vai juridiskās personas reģistrācijas Nr., adresi, kontaktpersonu);
- priekšlikuma īsu izklāstu;
- zemesgabala robežu plānu;
- zemesgrāmatas akta kopiju;
- zemes nomas līguma kopijas, ja būvētājs nav zemes īpašnieks;
- zemes īpašnieka notariāli apliecināta piekrišana būvniecībai, ja zemes nomas līgumā nav norādes par būvniecības iespējām.

9.1.3. Pēc būvniecības priekšlikuma izskatīšanas pagasta padome dod rakstisku atzinumu par būvniecības priekšlikuma atbilstību attiecīgās teritorijas plānojumam un TIAN. Atzinums ir konceptuāla pašvaldības piekrišana būvniecībai. Atzinums nedod tiesības uz būvprojektēšanu, bet ir obligāti pievienojams dokuments būvniecības pieteikumam.

9.1.4. Ja pašvaldības atzinumā norādīts, ka vietējās pašvaldības teritorijas plānojums un TIAN paredz teritoriju plānojumu un apbūvi pamatot ar detālplānojumu, pirms būvprojekta jāizstrādā detālplānojums.

9.2. Detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtība

9.2.1. Detālplānojuma īstenošanas kārtība noteikta Ministru kabineta 2005.gada 31.maija noteikumos Nr.367 "Noteikumi par detālplānojuma izstrādes līgumu un detālplānojuma izstrādes un finansēšanas kārtību.

9.2.2. Ja detālplānojumu izstrādā ierosinātājs:

(1) Detālplānojuma izstrādes ierosinātājam ir tiesības izvēlēties detālplānojuma izstrādātāju.

(2) Lai uzsāktu detālplānojuma izstrādi, fiziskā vai juridiskā persona - detālplānojuma izstrādes ierosinātājs - iesniedz iesniegumu vietējās pašvaldības padomē. Iesniegumā norāda:

- teritoriju, kurai nepieciešams izstrādāt detālplānojumu;
- detālplānojuma izstrādes nepieciešamības pamatojumu;
- detālplānojuma izstrādātāju.

(3) Vietējās pašvaldības padome mēneša laikā pēc detālplānojuma izstrādes ierosinātāja iesnieguma saņemšanas izvērtē ierosinājuma atbilstību vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam:

- ja ierosinājums atbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, pieņem lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu un līguma slēgšanu.
- ja ierosinājums neatbilst teritorijas plānojumam, pieņem pamatotu lēmumu par atteikumu uzsākt detālplānojuma izstrādi. Minēto lēmumu var pārsūdzēt administratīvajā tiesā.

(4) Vietējās pašvaldības padomes lēmumā, atbilstoši MKN Nr.883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" 58.punktam, norāda:

- izstrādes vadītāju-amatpersonu,
- detālplānojuma teritoriju atbilstoši īpašuma struktūras aprakstam un grafiskā veidā,
- detālplānojuma izstrādes ierosinātāju, ar kuru tiks slēgts līgums.

(5) Lēmumam pievieno līguma projektu. Līgumā norāda:

- teritoriju, kurai izstrādā detālplānojumu;
- vietējās pašvaldības un TIAN noteiktos nosacījumus,
- detālplānojuma izstrādes finansēšanas apmēru;
- detālplānojuma izstrādes vadītāju;
- pušu tiesības un pienākumus;
- pušu atbildību.

9.2.3. Ja detālplānojumu izstrādā vietējā pašvaldība:

(1) Vietējās pašvaldības padomes lēmumā norāda:

- izstrādes vadītāju-amatpersonu,
- detālplānojuma teritoriju atbilstoši īpašuma struktūras aprakstam un grafiskā veidā,
- detālplānojuma izstrādes ierosinātāju, ar kuru tiks slēgts līgums.

(2) Detālplānojuma izstrādei nepieciešamos finanšu līdzekļus detālplānojuma izstrādes ierosinātais ieskaita vietējās pašvaldības pamatbudžetā.

- minētos finanšu līdzekļus ieskaita pa daļām. 10 darbdienu laikā pēc līguma noslēgšanas veic avansa maksājumu 50% apmērā. Atlikušo summu detālplānojuma izstrādes ierosinātais ieskaita vietējās pašvaldības pamatbudžetā pēc detālplānojuma spēkā stāšanās.
- maksu par sniegtajiem pakalpojumiem no ierosinātāja iekasē atbilstoši pašvaldības padomes lēmumā noteiktajam cenrādī.

9.2.4. Detālplānojuma sastāvdaļas, tā izstrādes un sabiedriskās apspriešanas, spēkā stāšanās, grozīšanas, apturēšanas, likumības izvērtēšanas un ievērošanas pārraudzības kārtība vietējās pašvaldības līmenī noteikta:

- Teritorijas plānošanas likumā,
- MK 2004.gada 19.oktobra noteikumos Nr.883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi".

9.2.5. Lai uzsāktu detālplānojuma izstrādi nepieciešami šādi dokumenti un materiāli:

- zemes gabala topogrāfiskais plāns M 1:2000 – 1: 500
- pagasta padomes apstiprināts detālplānojuma izstrādes Darba uzdevums

9.3. Būvtiesību īstenošanas kārtība

9.3.1. Būvtiesību īstenošanas kārtība notiek saskaņā ar Būvniecības likuma un Vispārīgo būvnoteikumu prasībām. Būvtiesību īstenošanas pārraudzību pagasta teritorijā Lauderu pagasta padome ir deleģējusi Ludzas rajona būvvaldei.

9.3.2. Projektējot, būvējot vai pārbūvējot ēkas un būves, jāievēro:

- Lauderu pagasta Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus,
- Vispārīgos būvnoteikumus (01.04.1997 ar grozījumiem),
- Būvniecības likumu (10.08.1995),
- LR 12.06.2005. Aizsargjoslu likums,
- LR MK 01.11.2001. noteikumi Nr. 370 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 202-01 “Būvprojekta saturs un noformēšana”,
- LR MK 01.06.2000. noteikumi Nr. 38 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 “Īdensapgādes ārējie tīkli un būves”,
- LR MK 20.10.1998. noteikumi Nr. 409 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-98 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami"

- LR MK 28.11.2000 noteikumi Nr. 411 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-00 "Publiskas ēkas un būves",
- LR MK 25.06.2003. noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 304-03 "Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi"
- LR MK 10.02.2004. noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 303-03 "Būvuzraudzības noteikumi",
- ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas,
- gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumus,
- darba drošības un tehniskos noteikumus.

9.3.3. Zemesgabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve nav pretrunā ar pagasta teritorijas plānojumu vai detālplānojumu. Būvniecību var ierosināt nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs vai to pilnvarota persona. Būvniecības ierosinātājs iesniedz būvvaldē būvniecības pieteikumu – uzskaites karti (vienota veidlapa visām būvvaldēm).

Būvniecības pieteikums – uzskaites karte iesniedzama arī tad, ja iepriekš ir izstrādāts būves mets vai ir nepieciešamie tehniskie noteikumi inženierkomunikāciju pieslēgšanai. Ja būvprojektu izstrādā tikai interjeram, neizmainot nesošo būvkonstrukciju noturību, vai iekšējam pārplānojumam un netiek skartas kādas trešās personas īpašuma tiesības vai intereses, būvniecības pieteikums – uzskaites karte nav nepieciešama.

9.3.4. Būvniecības pieteikumam jāpievieno:

- zemes gabala īpašuma vai nomas tiesību apliecinājošus dokumentus;
- ja zemes īpašnieks pats nav būves īpašnieks vai būvētājs, nepieciešamas notariāli apstiprinātas būvtiesības;
- zemes gabala apbūves skice uz zemes robežu plāna;
- pagasta padomes atzinums.

9.3.5. Būvvalde reģistrē un izskata būvniecības priekšlikumu. Būvvalde 30 darba dienu laikā no pieteikuma reģistrācijas dienas izsniedz rakstisku atzinumu vai plānošanas arhitektūras uzdevumu par pieteikuma ieceres atbilstību teritorijas plānojumam, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un detālplānojumam vai arī dod motivētu rakstisku atteikumu būvniecības iecerei, izņemot gadījumus, kad ar BL 12.pantu nepieciešama būvniecības ieceres publiska apspriešana (ja būvniecība paredzēta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem vai būvniecība būtiski ietekmē vides stāvokli, iedzīvotāju sadzīves apstākļus). Atzinumā vai plānošanas arhitektūras uzdevumā (ja nav izstrādāts attiecīgai teritorijai detālplāns) var noteikt papildus nosacījumus.

Ja būvprojektu izstrādā tikai iekšējam plānojumam, kas neizmaina nesošo būvkonstrukciju noturību, ekoloģiski tīrām tehnoloģijām, interjeram u.tml. un netiek skartas kādas trešās personas īpašuma tiesības vai intereses, tad būvprojektēšanas uzsākšanai nav nepieciešams Būvvaldes atzinums un plānošanas arhitektūras uzdevums.

Ja Būvvaldes atzinums ir noraidošs, būvniecības ierosinātājam ir tiesības lūgt padomi pārskatīt šo lēmumu. Ja būvniecības ierosinātāju neapmierina pašvaldības lēmums, to var iesniegt izskatīšanai tiesā.

Būvvaldes pozitīvs atzinums ir pamats būvprojektēšanas darbu veikšanai, bet nedod tiesības uzsākt būvdarbus.

Būvdarbus drīkst veikt tikai ar saskaņā ar pašvaldības akceptētu būvprojektu pēc būvatļaujas saņemšanas. Ja tiek celta sabiedriski nozīmīga būve; būvniecība paredzēta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem vai būvniecība būtiski ietekmē vides stāvokli, iedzīvotāju sadzīves apstākļus, pašvaldībai jānodrošina paredzētās būvniecības sabiedriska apspriešana.

9.3.6. Būvi drīkst izmantot tikai atbilstoši projektētajām funkcijām un vienīgi pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā.

9.4. Būvprojektu izstrādāšanas, akceptēšanas un pieņemšanas kārtība

9.4.1. Lai uzsāktu būvprojektēšanu, nepieciešami šādi dokumenti un materiāli:

- zemes gabala topogrāfiskais plāns M 1:2000 – 1: 500
- būvvaldes atzinums vai plānošanas-arhitektūras uzdevums;
- būves inventarizācijas materiāli, ja būvprojekta pamatā ir esoša būve;
- apbūves noteikumi;
- Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi;
- sanitāri higiēniskais uzdevums;
- inženierkomunikāciju īpašnieka vai apsaimniekotāja izsniegtie tehniskie (pieslēgšanās) noteikumi;
- sabiedriski nozīmīgām būvēm - VUGD tehniskie noteikumi.

9.4.2. Būvprojektu izstrādā jaunbūvēm un esošo būvju renovācijai un rekonstrukcijai, kā arī inženierkomunikācijām, ceļiem, teritoriju labiekārtošanai.

Būvprojekts nav nepieciešams pagaidu būvei, mazēkai lauku apvidū, sezonas būvēm, kuru kalpošanas laiks ir viena sezona.

Būvprojektēšanu veic vienā vai divās stadijās – skiču projekta stadijā un tehniskā projekta stadijā. Vienkāršai būvei būvprojektu var izstrādāt tikai tehniskā projekta stadijā. Būvprojekta tehniskie risinājumi saskaņojami visās institūcijās, kas izdevušas tehniskos noteikumus.

9.4.3. Ar attiecīgajām institūcijām saskaņotais būvprojekts un ekspertīzes atzinums (ja ir veikta būvprojekta ekspertīze) iesniedzams būvvaldē. Pēc būvprojekta akcepta saņemšanas pasūtītājs var iesniegt būvvaldē pieprasījumu būvatļaujas saņemšanai. Izmaiņas akceptētā būvprojektā var izdarīt būvdarbu laikā, ja izmaiņas neskar saskaņojošo institūciju intereses un nav pretrunā ar Latvijas būvnormatīvu prasībām.

9.4.4. Būvobjektiem, kuru būvdarbi likumīgi uzsākti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai un kuru projekta risinājumi atbilst attiecīgā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, būvprojekta pārstrāde atbilstoši šo noteikumu prasībām nav nepieciešama.

9.5. Būvatļaujas saņemšanas kārtība

9.5.1. Pasūtītājam vai būvētājam pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem būvvaldes izsniegta būvatļauja.

9.5.2. Patvaļīga būvniecība nav pieļaujama.

9.5.3. Būvatļauja nav nepieciešama, veicot remontdarbus, kuriem nav nepieciešams būvprojekts, būvējot mazēku lauku apvidū, ja tās apjoms un būvvieta saskaņota būvvaldē, būvējot pagaidu būvi, ja tās apjoms, būvvieta un nojaukšanas termiņš saskaņots būvvaldē, sezonas būvēm.

9.5.4. Būvobjektos, kas ir kultūras, vēstures un arhitektūras pieminekļi, uzsākot jebkurus būvdarbus (arī renovāciju un remontdarbus) ir nepieciešama Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja.

9.5.5. Lai saņemtu būvatļauju, pasūtītājs iesniedz būvvaldē:

- būvatļaujas pieprasījumu;
- akceptētu būvprojektu;
- zemes gabala īpašuma vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecināšus dokumentus;
- sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja un sertificēta būvuzrauga, ja tāds ir pieaicināts, saistību rakstu. Būvprakses sertifikāts nav nepieciešams personām, kuras savām vajadzībām būvē nelielas dzīvojamās ēkas, zemnieku sētas, saimniecības ēkas, vasarnīcas un citas mazākas ēkas pēc apstiprināta būvprojekta.

9.5.6. Būvatļaujas derīguma termiņš nedrīkst būt mazāks par vienu gadu.

9.5.7. Būvvalde var anulēt būvatļauju, ja pasūtītājs vai būvētājs neievēro likumā noteikto būvniecības kārtību, viena gada laikā no būvatļaujas saņemšanas dienas neuzsāk būvdarbus vai pašvaldībā neregistrē būvdarbu pārtraukumu, kas ir ilgāks par vienu gadu.

9.6. Vides ekspluatācijas kārtība būvdarbu procesā

9.6.1. Būvdarbi organizējami un veicami tā, lai kaitējums videi būtu iespējami mazāks. Vides un dabas resursu aizsardzības, sanitārajās un drošības aizsargjoslās būvdarbi organizējami un veicami, ievērojot tiesību aktos noteiktos ierobežojumus un prasības. Dabas resursu patēriņam jābūt ekonomiski un sociāli pamatotam.

9.6.2. Renovējot, rekonstruējot vai nojaucot būvi, ja iespējams, veic būvmateriālu reciklēšanu. Visus būvgružus, kas klasificējami kā bīstamie atkritumi, apglabā atbilstoši normatīvajos aktos par bīstamo atkritumu apglabāšanu noteiktajām prasībām.

9.6.3. Pirms zemes darbu uzsākšanas, kā arī veicot planēšanas darbus būvlaukumā, noņemama derīgā augsnes kārta un nebojāta uzglabājama tālākai izmantošanai.

9.6.4. Būvdarbu veikšanas procesā nav pieļaujama būvprojektā neparedzētu stādījumu ierīkošana, kā arī saglabājamo koku bojāšana. Koku aizsardzības pasākumi jāparedz darbu veikšanas projektā.

9.6.5. Ja būvlaukumā radušos rūpniecisko un sadzīves notekūdeņu piesārņojuma pakāpe ir lielāka, nekā noteikts normatīvajos rādītājos, pirms ievadīšanas kanalizācijas tīklā tos attīra atbilstoši Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes izsniegtajai A vai B kategorijas atļaujai piesārņojošai darbībai vai apliecinājumam C kategorijas piesārņojošai darbībai, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem attīrīšanas iekārtām un citām ūdeni piesārņojošām darbībām ir izsniegta attiecīgā atļauja vai apliecinājums.

9.7. Ēku un būvju nojaukšanas kārtība

9.7.1. Ja būvniecība notiek bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam, būvinspektors uzdod nekavējoties pārtraukt būvdarbus līdz attiecīgās pašvaldības pieņemtā lēmuma izpildei.

9.7.2. Ja būvinspektora konstatētos pārkāpumus ir iespējams novērst un būvniecību turpināt atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pašvaldība, izvērtējot būvinspektora konstatētos pārkāpumus, var pieņemt vienu no šādiem motivētiem lēmumiem:

- lēmumu par iespēju turpināt būvniecību, norādot nosacījumus būvniecības turpināšanai;
- lēmumu par būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

9.7.3. Ja būvniecība notiek bez akceptēta būvprojekta, pašvaldība pieņem lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu (būves vai tās daļas nojaukšanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu u.tml.).

9.7.4. Ja būve ir pilnīgi vai daļēji sagrūvusi vai nonākusi tādā stāvoklī, ka tās lietošana ir bīstama vai tā bojā ainavu, īpašniekam saskaņā ar attiecīgās pašvaldības lēmumu tā jāsaved kārtībā vai jānojauc atbilstoši Civillikuma 1084.panta noteikumiem (Pašvaldības lēmumu var pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā no tā paziņošanas dienas).

9.7.5. Ja būves īpašnieks līdz noteiktajam laikam nav izpildījis pašvaldības lēmumu, pašvaldība organizē šīs būves savešanu kārtībā vai nojaukšanu. Ar savešanu kārtībā vai nojaukšanu saistītos izdevumus sedz būves īpašnieks.

9.7.6. Lēmums par būves nojaukšanu saskaņojams ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, ja ēka iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā vai ir vecāka par 50 gadiem.

- 9.7.7. Būves nojaukšana veicama saskaņā ar akceptēto būvprojektu.
- 9.7.8. Pirms būves nojaukšanas pasūtītājs Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajā kārtībā iesniedz būvvaldē būves nojaukšanas iesniegumu–uzskaites karti un nojaukšanas darbu veikšanas projektu. Ja būves nojaukšanu organizē pašvaldība, būves nojaukšanas iesniegumu–uzskaites karti iesniedz darbu izpildītājs, kuram pašvaldība uzdevusi nojaukt būvi.
- 13.7.9. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina. Ja nojauktās ēkas vietā 6 mēnešu laikā netiek uzsākta jauna būvniecība, teritorija jārekultivē un jāapzaļumo.

11. nodaļa.

**SPĒKĀ ESOŠO DETĀLPLĀNOJUMU UN SASKAŅOTO TEHNISKO
PROJEKTU SARAKSTS**

Nr	Detālā plānojuma nosaukums	Datums		Plānojumā risinātās teritorijas robežas
		Pieņem - šanas	spēkā stāšanās	
1.				

Nr	Tehniskā projekta nosaukums	Saskaņošanas datums	Tehniskā projekta objekts / teritorijas robežas